საქართველოს რესპუბლიკა

გამოდის 1918 წლიდან ● ფასი 1,5 ლარი

№69-70 (10072-10073) 2026 წლის 8 ივნისი, ორშაბათი

საქართველო სუვერენული სახელმწიფოა და არა სკოლის მოსწავლე, საშემოდგომო რომ გამოაყოლოს ვინმემ!

2 3

□არასოდეს და არაფერს ითხოვდეთ! არასოდეს და არაფერს, განსაკუთრებით მათგან, ვინც თქვენზე ძლიერია. თავად შემოგთავაზებენ და თავადვე ყველაფერს მოგცემენ!□

მიხეილ ბულგაკოვი

დაწვავს თუ არა ევროკავშირი ქართველ ხალხთან მისასვლელ ყველა ხიდს?!

3

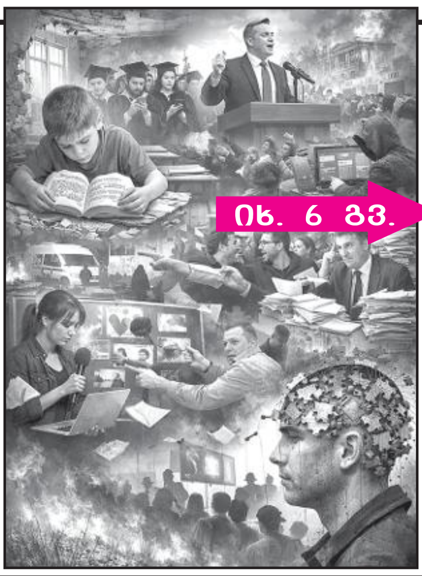

იხ. 6 გვ.

ტყუილის, ხმაურის, ტრაბახის ქვეყანა

წაკითხულის გააზრების კრიზისი

დღეგრძელი ცხოვრების ხიბლი და იდუმალება

10

სრული აბსურდი ხუთ სერიად

8 9

16

პატრიარქი დიდი პატრიარქის ტრადიციას განაგრძობს!

ზელენსკის სასაცილოდ ნამდვილად არა აქვს საქმე...

12

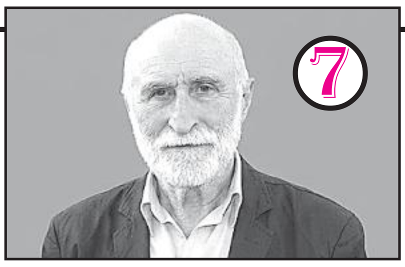

7

ვახტანგ მამეიშვილი – ზნეობრივი მაგალითი მომავალი თაობებისთვის

მიკედლებული ცხოველები და კედელს მიმდგარი ადამიანები

13

ვებგვერდი: WWW.SAK.GE ელ.ფოსტა: SAK@SAK.GE

ვინ შეიცვლის ქცევას?

გიგანტთა შერკინება-ასე შეიძლება დასათაურდეს ორი „დიდი“ პოლიტიკოსის ეს ბრძოლა. შეტევა მწვავეა, დაუნდობელი, ურთიერთშეფასება-მართალი, უკან მოუხედავი, შედეგი-ფაქტობრივად ცხვირ-პირის დამტვრევაა მთელი ოპოზიციისთვის.

ყველაფერი კი იმით დაიწყო, რომ ოპოზიციის ალიანსის მიერ 26 მაისის რევოლუციის მსგავსი, რიგითი მეხუთე გამოსვლის შეფასებისას რუსთავის ციხის საკნიდან ნაციონალური მოძრაობის განუკითხავმა ბელადმა მიხეილ სააკაშვილმა გულამოსკვნილმა წაკბინა: ამაზე ბევრად მეტი ხალხი იყო მაშინ, როცა ჩემი გათავისუფლების მოთხოვნით გამოსული დემონსტრაცია დაშალა ამ უთავბოლო ნიკა მელიამო.

გვერდით საკანში მჯომმა შეურაცხყოფილმა ნიკამ არ დააყოვნა და წერილი აფრინა თავისუფლებაზე, რომელმაც ექსპრეზიდენტი, როგორც იტყვიან, მიწაში ჩადო: სადაც სააკაშვილია, იქ ქვეყნის ინტერესები არ არის, მხოლოდ პირადი ეგოისტური ინტერესებია, რადგან იგი საკუთარ თავს არაჯანსაღად შესტრფის, მხოლოდ თავის ეგოზე ზრუნვით არის დაკავებულიო.

საქართველო სუვერენული სახელმწიფოა და არა სკოლის მოსწავლე, საშემოდგომო რომ გამოაყოლოს ვინმემ!

როგორც მელია აღნიშნავს წერილში, სააკაშვილი ადგილობრივი არჩევნების წინ საკუთარმა დაუძლეველმა ეჭვიანობამ აიძულა საქართველოში ჩამოსულიყო, ხოლო მისი მისამართით დაუსრულებელი ტალახის სროლა და მის წინააღმდეგ თითქოს ჩადენილ ღალატზე საუბარი „მხოლოდ და მხოლოდ ემსახურება მისი უკრაინაში გაშვების სანაცვლოდ ხელისუფლებასთან გარიგებაში შესვლის კონკრეტული ისტორიის გადაფარვის მცდელობას, რომელიც მას ბევრი მიზეზის გამო ძალიან აწუხებს“.

ნიკას თქმით, ბევრი რამ ფართო საზოგადოებამ ჯერ კიდევ არ იცის და რაც შეიძლება მალე უნდა შეიტყოს.

სააკაშვილმა უნდა თქვას, ვინ არის ის ანონიმური „მოღალატე“, ვინც საქართველოში ჩამოიყვანა ფარული გარიგებით, რომლის აღსრულების დასკვნით ეტაპზე, 2022 წლის ბოლოს ხელისუფლებამ გადააგდო და საპატიმროში ჩასვა.

ხალხმა სიმართლე უნდა გაიგოს, ეს აუცილებელია იმისთვის, რომ ხვალ-ზეგ სააკაშვილისნაირად ულირსად და საშინლად დამაზიანებლად ვეღარავინ მოიქცესო. სააკაშვილს უყვარს ღალატი, მაგრამ სძულს მოღალატე, რომელსაც არ ასახელებს. მე ბევრი ამომრჩეველი მოვუპოვე ნაციონალურ მოძრაობას. ჩემდამი სააკაშვილის სიძულვილი ჩემმა მზარდმა ავტორიტეტმა განაპირობა. სააკაშვილს ჩემს მიმართ ეჭვიანობა ისე ახრჩობს, როგორც ყელზე შემოჭერილი მარყუჟიო.

ერთი სიტყვით, ნიკა მელია ძალებს არ ზოგავს მიშას გასაშავებლად. ამ ვრცელ გაშავებაში ყურადღებას განსაკუთრებით იპყრობს მონაკვეთი, სადაც ნიკა გადმოგვცემს ვინმე „მოღალატის“ არსებობას და უცხოეთში გაშვების სანაცვლოდ ხელისუფლებასთან გარიგებაში შესვლის საიდუმლო ისტორიას. თუმცა, საკვირველი არაფერია: სააკაშვილი აშკარად დატენილია მსგავსი იკლიკანტური თავგადასავლებით. აქ მიშას სათვალავში არსებული უსაშველო მრავალრიცხოვანი საზრალდებო დასკვნები როდი გვაქვს მხედველობაში, არა, პრეზიდენტყოფილის უჭკუო ქედმაღლობაში შემალული ბიწიერებანი.

მიხეილ სააკაშვილი თავმდაბლად აცხადებს, მე მრავალ წარმატებულ ფიგურას მივეცი ცხოვრების საგზური, როგორც აქ, ისე უკრაინაშიო. მე მელიასი რა უნდა მშურდესო. ბევრი ჩემი გაზრდილი უკრაინის რადას აქტიური წევრია, ზოგი მინისტრია. ზოგი – ელჩი. საქართველოში ჩემს მიერ დაფრთიანებულნი მთელ მსოფლიოს მოედვნენ. ზოგმა დამიფასა, ზოგმა – არა. მე ყოველთვის ვამაყობ ამ ხალხით. თუმცა, არის ხალხი, რომელთაგან, მიუხედავად დიდი ძალისხმევისა, ვერაფერი დავაყენე. ასეთი იყო ირაკლი ოქრუაშვილი, რომელიც ადრე აღმოვაჩინე, თან გადავყევი, ის კი აჰყვა ამბიციებს, ჩაეფლო კორუფციაში, შეეკრა პატარკაციშვილს და განიმსჭვალა ბოღმით ჩემს მიმართ. სამწუხაროდ, მსგავს სიტუაციაში აღმოჩნდა ნიკა მელია, რომელსაც ძალიან ბევრჯერ ბევრი რამ გავუტარე, მათ შორის, ჩემზე სრულიად გაუგებარი თავდასხმები წლების განმავლობაში. თუ ჩემი პოლიტიკა არასდროს მოსწონდა, როგორ აღმოჩნდა ამ გაუგებრობაში–ნაციონალურ მოძრაობაში? სულ მქონდა იმედი, რომ რამე დადგებოდა მისგან, ბოლოს მაინც მარცხი განვიცადე და მელია აღმოჩნდა იმავე ჭაობში, სადაც უკვე არიან ოქრუაშვილი, ბოკერიები და ზოგი სხვაც. გულწრფელად მენანება ის ამ როლისთვის, მაგრამ უკვე აღარაფრის გაკეთება აღარ შემიძლია, სინანულის გამოთქმის გარდაო.

ნიკას სააკაშვილისეული შეფასება, მიუხედავად სტილის სიმსუბუქისა და ნაყროვანებისა, ბევრად უფრო გამანადგურებელი და სასიკვდილოა, ვიდრე ნიკასი მიშასადმი. ორი სიტყვით ასე ითქმის: ის გაუთანაბრა ოქრუაშვილს, ბოკერიას და ბეჭედი დაასვა, როგორც უმაქნისს და პოლიტიკისთვის უვარგისს. ტყუილად არ არის ნიკა ასე გაწიწმატებული. მაგრამ ასეა თუ ისე, ამ ურთიერთწერილომანიამ ოპოზიციაში, განსაკუთრებით ნაციონალურ მოძრაობაში, შეშფოთება გამოიწვია: ახლა წარსულის ქექვის დრო არ არის, გაერთიანებაა საჭიროო.

ამ პაექრობას თავისებური გამოხმაურება მოჰყვა ხელისუფლებაში. პარლამენტის თავმჯომარემ შალვა პაპუაშვილმა მოკლედ და ხატოვნად მოჭრა: ისემც უქნიათ, დაუჭამიათ ერთმანეთი. რადიკალიზმი, რასაც ოპოზიცია თესავს, საბოლოო ჯამში თავად მათ ჭამს. ამ შეყრა-გაყრას უკვე რამდენიმე წელია თვალს ვადევნებთო.

ორი ცხოვრებიდან გათიშულის – ციხის საკნების ბინადრების გარდა ერთმანეთს ჩასაფრებულნი არიან ოპოზიციის ალიანსის წევრები: ენაალესილი **თამარ ჩერგოლეიშვილი** და ენა ნეხვით გადაგლესილი **ნიკა გვარამია**. თამარმა თავისი ენატყვიამფრქვევობით იმდენი ქნა, რომ ოპოზიციის ალიანსში წამოჯდა, არა მხოლოდ თვითონ, არამედ მისით ბედნიერი მეუღლე **გიგა ბოკერიაც**, რომელიც მანამდე პოლიტიკიდან ფაქტობრივად ჩამოშორებული, ანუ გაძევებული იყო, ახლა კი საძმოში ბოკერიებად მოიხსენება და ჩერგოლეიშვილობამდე ორიოდე ნაბიჯიღა დარჩა.

ჩერგოსა და გვარამიას გადაძახილები, შეძახილები და მოძახილები სწორედ რომ შხამად აღიქმება ახლობლობაში და არათუ ამტკიცებს ოპოზიციის ალიანსს, არამედ გზარავს და ზარავს. აი, ახალი გზარიც. ამ დღეებში თინა ბოკუჩავასთან შეხმის შემდეგ ნიკა გვარამიამ ბოლომდე გახსნა კარტი ნაცმოძრაობის შესახებ: დამარცხებული ნაცმოძრაობის და მისი დამფინანსებლების გავრცელება, თუ „რატომ ვერ შეძლეს“ (გამარჯვება), ტყუილიცაა და დღემდე სასაცილოდ და უსუსურად გამოიყურება. ყოველ ჯერზე ასე იქნება, ვიდრე ნაცმოძრაობა ვერ გაიგებს, რომ მარტო მიშა არაა საკმარისი არათუ არჩევნების მოსაგებად, არამედ ოპოზიციაში ყველაზე წინ გასასვლელადაც კიო.

თუმცა რა! დაუჭამიათ ერთმანეთი, როგორც უკვე უსურვეს „ქართულ ოცნებაში“ თქვენს პირს შაქარი, ბატონო შალვა!

* * *

ოპოზიციისთვის განხეთქილების ვაშლად იქცა თბილისში აშშ სახელმწიფო დეპარტამენტის დელეგაციის ვიზიტიც.

ამჯერად ერთმანეთს „ახლების“ ლიდერი **ნიკა გვარამია** და ლელოელი **გრიგოლ გეგელია** შეებნენ.

ერთმანეთს ინგლისური ენის ცოდნას უწუნებენ. საქმე კი ის არის, რომ ოპოზიციურ ფრთასთან შეხვედრისას ამერიკული დელეგაციის წარმომადგენლებმა, როგორც ჩანს, ოპოზიციასაც დაუწუნეს ტაქტიკა. გეგელიას

ევროკავშირის... ცუდი ტონი

თქმით, ეს ეხება 2024 წლის არჩევნებში ზღვარგადალახული პარტიების საპარლამენტო ბოიკოტს. პრინციპში იგივე იკითხება თბილისში დელეგაციის ვიზიტის შემდეგ ამერიკის საელჩოს განცხადებაშიც, სადაც პოლიტიკური პარტიების სახელმწიფო ინსტიტუციებთან თანამშრომლობაზეა საუბარი. გეგელიას სატელევიზიო აღიარებამ შარვლიდან ამოაგდო ნიკა გვარამია, რომელიც საპარლამენტო ბოიკოტის და უკიდურესი რადიკალიზმის მთავარი არქიტექტორი იყო, გეგელიამ ან ინგლისური არ იცის, ან სხვა ამერიკელებს შეხვდაო, განაცხადა. **„გეგელია თუ სადმე გაიგებს, რომ ამერიკელები მოგვიწოდებენ პარლამენტში შესვლას, მეც მითარგმნონ, მარტო „ოცნება“ ხომ არ უნდა შებრძანდეს და დაღუპოს პოლიტიკური სპექტრი და პროცედურული დემოკრატია“** – დაწერა მან სოციალურ ქსელში. მიუხედავად იმისა, რომ მმართველი პარტია „ქართული ოცნება“ ამ პროცესს (იგულისხმება გახშირებული სატელეფონო ზარები და ვიზიტები ამერიკიდან) ურთიერთობების სუფთა ფურცლიდან დაწყებად აფასებს, ვაშინგტონმა მკაფიოდ დააფიქსირა ურთიერთობის გადატვირთვის პირობები და თბილისისგან კონკრეტულ ნაბიჯებს მოითხოვსო.

საერთოდ ამ მოხშირებულმა ვიზიტებმა ისეთი შთაბეჭდილება შექმნა, თითქოს შეუვალმა „ქართულმა ოცნებამ“ აღებულ კურსს უღალატა. ეს შიშები სოციალურ ქსელებშიც გამოჩნდა. ყოველივე ამას საეჭვოდ დაემთხვა ცნობა ყოფილი იპოდრომის ტერიტორიაზე ტრამპთაუერის, თბილისისთვის უჩვეულო და შეუფერებელი ცათამბჯენის შესაძლო აშენების შესახებ. ამ ეჭვს ადასტურებს აშშ სახელმწიფო მდივნის **მარკ რუბიოს** სიტყვები წარმომადგენელთა პალატაში გამართული მოსმენისას. ჩვენმა დაუძინებელმა მეგობარმა რესპუბლიკელმა კონგრესმენმა ჯო უილსონმა ასეთი კითხვით მიმართა რუბიოს: „პროირანული და ჩინეთის კომუნისტური პარტიის მიერ მხარდაჭერილი „ქართული ოცნების“ მთავრობა, რომელიც არალეგიტიმურია, საფრთხეს უქმნის რეგიონზე ამერიკის წვდომას (ამაზე ნათლად როგორ უნდა გამოხატო მეგობრობის ჭეშმარიტი მიზანი? – **ა. ა.**), ისინი ხელს უწყობენ ისლამური რევოლუციის გუშაგთა კორპუსს და თავს არიდებენ თეირანზე შემოღებულ სანქციებს. თქვენი აზრით, რა უნდა გაკეთდეს, რათა გავუმკლავდეთ „ქართული ოცნების“ მიერ ხელშეწყობილ სწრაფ რადიკალიზაციას საქართველოში?“

რუბიომ უპასუხა, რომ „ქართული ოცნების“ მთავრობამ ტრამპის ადმინისტრაციას მიმართა კითხვით, თუ როგორ არის შესაძლებელი ამერიკასთან ურთიერთობის გაუმჯობესება, რის შემდეგაც ამერიკამ ქართულ მხარეს აცნობა, თუ რა ნაბიჯები უნდა გადადგან ამისთვის და იმედოვნებს, რომ „ქართული ოცნება“ ტრაექტორიას შეიცვლის: „მათ გვკითხეს, რა არის საჭირო, რომ ამერიკასთან უკეთესი ურთიერთობა ჰქონდეთ. ჩვენ ვუპასუხეთ და იმედია ამის საფუძველზე შევძლებთ მუშაობას და არა მხოლოდ საქართველოსთან ურთიერთობების, არამედ მათი ქცევის გამოსწორებასაც“ (?! – **ა. ა.**).

„ჩვენი ტრაექტორია უცვლელია, ვითხოვთ თანასწორობას და პატივისცემას და ამაზე დაფუძნებულ ურთიერთობებს! ასეთი იყო თბილისის პასუხი რუბიოს განცხადებაზე. „ჩვენ არასდროს, არასდროს არ დაგვისვამს ასეთი კითხვა, ჩვენ გვაქვს ის გზავნილი, რომელიც საჯაროდაც გავაცხადეთ...ჩვენ ვთქვით, რომ მზად ვართ განვიხილოთ ყველა დეტალი, რაც დაკავშირებულია სტრატეგიული პარტნიორობის აღდგენასთან...საქართველო არ არის სკოლის მოსწავლე, რომ საშემოდგომო გამოაყოლოს ვინმემ და გამოსწორება მოსთხოვოს. საქართველო არის ღირსეული, სუვერენული სახელმწიფო და ეს მკაფიოდ დავაფიქსირეთ ყველგან“ – თქვა **ირაკლი კობახიძემ**.

ფაქტია, საქართველოს მიმართ ინტერესი გაცხოველებულია, ოღონდ ეს ინტერესი ყველას თავისებური აქვს. ჩვენ იძულებულნი ვართ, ამ მრავალფეროვნებიდან ჩვენთვის სასიკეთო გამოვარჩიოთ. სხვაგვარად არ გამოდის ამ უკუღმართ დროში, როცა ჯო უილსონიც კი შენი „მეგობარია“ და შენზე ზრუნავზე ათენ-ადამებს.

ალეკო ასლანიშვილი

დაწვავს თუ არა ევროკავშირი ქართველ ხალხთან მისასვლელ ყველა ხიდს?!

ბოლო დღეებში ქართულ მედია-სივრცეში კვლავ გააქტიურდა დისკუსია ევროკავშირთან უვიზო მიმოსვლის შესაძლო შეჩერების ირგვლივ. თემას საფუძვლად დაედო „რადიო თავისუფლების“ ევროპის ბიუროს ხელმძღვანელის რიკარდ იოზვიაკის სოციალურ ქსელში გამოქვეყნებული ინფორმაცია, რომლის მიხედვითაც, 11 ივნისს, ევროკავშირი ვიზების საკითხთან დაკავშირებით, საქართველოსთან დიალოგის გამართვას გეგმავს. ჟურნალისტის მტკიცებით, ევროკომისია დეკემბერში წარადგენს ყოველწლიურ ანგარიშს, ხოლო წევრი სახელმწიფოები გადაწყვეტილებას იანვარში მიიღებენ.

ევროპელი ჩინოვნიკებისა და ცალკეული ლიდერების მხრიდან მსგავსი ტონით საუბარი და უვიზო რეჟიმის თემით მანიპულირება პირველი შემთხვევა არ არის. ბრიუსელი ამ ბერკეტს ხშირად იყენებს პოლიტიკური ზეწოლის იარაღად, რათა გავლენა მოახდინოს სუვერენული ქვეყნის შიდაპოლიტიკურ გადაწყვეტილებებზე, განსაკუთრებით მას შემდეგ, რაც თბილისმა საკუთარი ეროვნული ინტერესებისა და გამჭვირვალობის დაცვა პრიორიტეტად აქცია.

ციფრები პოლიტიკური რიტორიკის წინააღმდეგ

ამ ფონზე, უაღრესად მნიშვნელოვანი და სიმბოლურია საქართველოს პრემიერ-მინისტრ ირაკლი კობახიძის მიერ პარლამენტში წარდგენილი ყოველწლიური სამთავრობო ანგარიში. დოკუმენტი ნათლად აჩვენებს, რომ მიუხედავად ბრიუსელის მხრიდან დიალოგის ფორმატების ცალმხრივი და დროებითი შეჩერებისა, თბილისი არ წყვეტს ტექნიკურ და სამართლებრივ მუშაობას ევროინტეგრაციის მიმართულებით.

პრემიერის ანგარიშის თანახმად, ამ ეტაპზე, საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის სამართალთან თავსებადობისა და დაახლოების მაჩვენებელი უპრეცედენტოდ მაღალ – 80%-იან ნიშნულზეა. ეკონომიკური მზაობის ნაწილში, საშუალოვადიან პერიოდში მთავრობის მთავარ ამოცანად კვლავ რჩება ქვეყნის ეკონომიკის სრული მზაობა ევროკავშირის წევრობისთვის, რისთვისაც უკვე მომზადდა „ეკონომიკური რეფორმების პროგრამა“.

რაც შეეხება ინსტიტუციურ ვალდებულებებს, საქართველომ მიმდინარე წლის იანვარშივე გადაუგზავნა ევროკომისიას და წევრ ქვეყნებს დეტალური დოკუმენტი უვიზო რეჟიმის შეჩერების მექანიზმის ანგარიშთან დაკავშირებით, რაც ადასტურებს, რომ ქართული მხარე ყველა პირობას ზედმიწევნით ასრულებს. მთავრობის პოზიცია ერთმნიშვნელოვანია – საქართველო მზად არის პარტნიორობის სრული მოცულობით აღდგენისა და ურთიერთობების „სუფთა ფურცლიდან“ გადატვირთვისთვის, თუმცა ეს პროცესი უნდა ეფუძნებოდეს თანასწორობას, სამართლიანობას, ორმხრივი ინტერესების პატივისცემას და არა შანტაჟის ენას.

შეჩერების პროცედურა – რამდენად რეალურია მუქარა?

ტექნიკური თვალსაზრისით, ვიზალიბერალიზაციის შეჩერების მექანიზმის ასამუშავებლად საჭიროა ევროკავშირის წევრი ქვეყნების კვალიფიციური უმრავლესობა (წევრი ქვეყნების 55%, რომლებიც მოსახლეობის 65%-ს წარმოადგენენ). ეს ნიშნავს, რომ ცალკეულ მეგობარ ქვეყნებს ვეტოს დადების უფლება არ აქვთ.

თუმცა, პოლიტიკური თვალსაზრისით, უვიზო მიმოსვლის რეალური გაუქმება ევროკავშირისთვისაც სერიოზული რეპუტაციული დარტყმა იქნება. ქართველი ხალხის თავისუფალი გადაადგილების შეზღუდვა იმ ფონზე, როდესაც ქვეყანა ყველა ტექნიკურ კრიტერიუმს აკმაყოფილებს და ევროპულ კანონმდებლობასთან 80%-ით არის თავსებადი, სრულიად დაცლიდა შინაარსისგან ევროპული პარტნიორობის იდეას. აქედან გამომდინარე, 11 ივნისს დაგეგმილი შეხვედრაც, სავარაუდოდ, სამუშაო დიალოგის ნაწილია, სადაც თბილისს ექნება შესაძლებლობა, კიდევ ერთხელ წარადგინოს თავისი მყარი არგუმენტები და ციფრები, ევროპელ ჩინოვნიკებს კი მოუწევთ აღიარონ, რომ პოლიტიკური აზრთა სხვადასხვაობის გამო, მილიონობით მოქალაქის დასჯა პარტნიორობის კარგ ტონად არ ითვლება.

ბრიუსელის უკანასკნელი ბერკეტი თბილისზე ზეწოლისთვის

ანალიტიკოსი **დავით ზარდიაშვილი** For.ge-სთან არ გამორიცხავს, რომ ევროკავშირმა შეზღუდოს საქართველოსთვის ვიზალიბერალიზაცია ან სრულიად გააუქმონ.

„მათი მიზანია, დღევანდელი საქართველოს ხელისუფლების მაქსიმალური დაშანტაჟება შეძლონ. რა შედეგს გამოიღებს ეს, დაახლოებით ვიცით. ეს არის მათი ერთადერთი, უკანასკნელი კოზირი ამ ზეწოლისთვის. თუ ამას გამოიყენებენ, რა თქმა უნდა, ამას შედეგი არ მოჰყვება. საქართველოს ხელისუფლება გააგრძელებს ეროვნული ინტერესების გამტარ და სუვერენიტეტის დამცავ პოლიტიკას.

შესაძლოა, ამას მოჰყვეს ქართველი ხალხის გაღიზიანება და ოპოზიციური გამოსვლები, თუმცა ეს არ იქნება საკმარისი იმისათვის, რომ საქართველოში ხელისუფლება შეიცვალოს და რევოლუცია მოხდეს. ახლა მით უმეტეს, როცა ხალხმა ძალიან კარგად გააცნობიერა, საქართველოს ხელისუფლების პოლიტიკა რას ემსახურება და რა არის ბრიუსელის ინტერესები, არ ველი, რომ ხელისუფლებას დაადანაშაულებენ. შანტაჟის ენით საუბარი ქართველი ხალხისთვის მიუღებელია და ეს უკვე დიდი ხანია გამოჩნდა. რადიკალურად არის ევროკავშირის მიმართ ჩვენი მოსახლეობის დამოკიდებულება შეცვლილი და ბევრი რაღაცის გააზრება მოხდა“ – აცხადებს ანალიტიკოსი.

მისი აზრით, პირიქით, თუკი ვიზალიბერალიზაცია შეჩერდება, ეს საქართველოს მოსახლეობაზე კონტრპროდუქტიულ გავლენას მოახდენს.

„საქართველოს ხელისუფლება და ქართველი ხალხი თავის პოზიციას უფრო ხისტადაც დაიცავს. ამას მოჰყვება, რა თქმა უნდა, ურთიერთობის საბოლოო ჩამოშლა ევროკავშირთან. მოხდება ის, რომ ევროპა პოტენციურ მოკავშირედ აღარ დარჩება (რომლადაც დღემდე ითვლება). ახლა რომ გაიაროთ, სახელმწიფო დაწესებულებების შენობებთან, საქართველოს დროშის გვერდით, ჯერ კიდევ ევროკავშირის დროშაა მოთავსებული. თუ ეს ზეწოლა არ შეწყდება და ამ საბოლოო ბერკეტსაც გამოიყენებენ ვიზალიბერალიზაციის შეჩერების მხრივ, მაშინ ეს დროშა ჩამოიხსნება და ევროკავშირი არამეგობრად გამოცხადდება. ეს იქნება საქართველოს მიმართ მტრულად განწყობილი ორგანიზაცია“ – განაცხადა ანალიტიკოსმა.

ზარდიაშვილი მიიჩნევს, რომ ამ ნაბიჯს მოჰყვება შესაბამისი შედეგები. მისი აზრით, მართალია, საქართველო პატარა ქვეყანაა და რაღაც მუქარებზე და სამხედრო გადაწყვეტილებებზე არ წავა სიტუაცია. არც ევროკავშირი წავა პირდაპირ ინტერვენციაზე.

„თუმცა, მოხდება კომუნიკაციის გაწყვეტა, პოლიტიკური და ეკონომიკური ურთიერთობების შეზღუდვა. ამით უფრო მეტად ევროკავშირი დაზარალდება. მათ ყველა გზა გადაკეტილი აქვთ: ჰორმუზის კრიზისია, რუსეთ-უკრაინის ომია... ერთადერთი მიმავალი გზა აღმოსავლეთისკენ საქართველოზე გადის.

თუ ესეც შეიზღუდება, საქართველო იპოვის გამოსავალს. აი, რა გამოსავალს იპოვის სომხეთი, რომელიც ფიქრობს, რომ თავის პროდუქციას დასავლეთში გააგზავნის, ეს უკვე რთული სათქმელია. ეს ერთი ბერკეტიღა დარჩათ – ვიზალიბერალიზაცია და თუ მას გამოიყენებენ, საბოლოოდ, ქართველ ხალხთან ყველა ხიდს დაწვავენ“ – განაცხადა **ზარდიაშვილმა**.

ლიკა ბერიკაშვილი

ფულზე გაყიდული ინფორმაცია

პოლიტიკური განაჩენი თუ რეალური შპიონაჟი?

რა იმალება გიორგი უძილაურის სკანდალურ საქმეში

ქართულ პოლიტიკურ კულუარებსა და მედია-სივრცეში ბოლო დროის ერთ-ერთი ყველაზე ხმაურიანი სკანდალი მძვინვარებს. ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურის საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამმართველოს ყოფილი უფროსი და ერთ დროს ბიძინა ივანიშვილის ნდობით აღჭურვილი პირი გიორგი უძილაური სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურმა (სუს) ჯაშუშობის ბრალდებით დააკავა. მას სისხლის სამართლის კოდექსის 314-ე მუხლის პირველი ნაწილით ედავებიან, რაც დამტკიცების შემთხვევაში 12 წლამდე პატიმრობას ითვალისწინებს.

პარლამენტის თავმჯდომარის, შალვა პაპუაშვილის განცხადებით, ეს საქმე სრულად სუს-ისა და პროკურატურის პრეროგატივაა, რადგან თანამედროვე მსოფლიოში ქვეყნების დასამორჩილებლად „რბილი ძალა“ და ინფორმაციული ომი გამოიყენება.

თუმცა, თავად დაკავებული, ადვოკატ **ბექა გულედანის** მეშვეობით გავრცელებულ ვრცელ წერილში, ბრალდებას პოლიტიკურ ანგარიშსწორებად აფასებს და აცხადებს, რომ „ქართულმა ოცნებამ“ იგი განსხვავებული, პროევროპული პოზიციებისა და პარტიული დისციპლინის დარღვევის გამო ციხეში გამოკეტა.

* * *

აღსანიშნავია, რომ თავად გიორგი უძილაური ადვოკატის მიერ გავრცელებულ წერილში, ფაქტობრივად, ღიად საუბრობს იმ გარემოებებზე, რაც გამოძიების მასალებს ემთხვევა, თუმცა მათ სრულიად სხვა ინტერპრეტაციას აძლევს.

იგი აღიარებს, რომ ფინანსთა სამინისტროში მუშაობის პარალელურად, ხელმძღვანელობდა არასამთავრობო სექტორს, ჰქონდა აქტიური, მჭიდრო და მეგობრული კავშირები ამერიკელ და ევროპელ სპეციალისტებთან და კარგად იცოდა, რომ მისი ტელეფონები ისმინებოდა და ინტერნეტ ტრაფიკი კონტროლდებოდა.

ექსპერტებისა და საგამოძიებო უწყების შეფასებით, უძილაურის ეს განცხადება სხვა არაფერია, თუ არა თავდაცვის სტრატეგია. იგი ხვდება, რომ მტკიცებულებები (მათ შორის, ფინანსური ტრანზაქციები და ფარული კადრები) იმდენად მყარია, რომ მათ ფიზიკურ არსებობას ვეღარ უარყოფს.

შესაბამისად, იგი ცდილობს წინასწარვე გადაფაროს მოსალოდნელი მძიმე ფაქტები, საკუთარი კავშირები „დასავლურ პარტნიორობად“ მონათლოს, ხოლო უცხო ქვეყნისთვის ინფორმაციის მიწოდება – ანალიტიკურ და პროპაგანდის საწინააღმდეგო საქმიანობად შეფუთოს. უძილაური ამჟამად ცდილობს, რეალური შპიონაჟის საქმეს პოლიტიკური დევნილისა და „სინდისის პატიმრის“ მანტია მოარგოს.

* * *

უძილაურის საქმის ირგვლივ არსებულ კითხვებზე საპასუხოდ, გამოცემა For.ge-ის საგამოძიებო უწყების ინფორმირებული წყარო სრულიად განსხვავებულ და შოკისმომგვრელ დეტალებს უზიარებს.

წყაროს ინფორმაციით, საქმე ეხება არა უბრალო „პოლიტიკურ თავნებობას“, არამედ უცხო ქვეყნის სპეცსამსახურებთან სისტემურ და ანაზღაურებად თანამშრომლობას.

როგორც ირკვევა, უძილაურის გადაბირება და მართვა მოხდა კლასიკური სქემით, რომელსაც უცხოური დაზვერვა ხშირად იყენებს მაღალი რანგის საჯარო მოხელეებთან: თავდაპირველად იქმნება მეგობრული ან პროფესიული კომუნიკაციის ხაზი, რაც შემდგომში ფინანსურ დამოკიდებულებაში გადადის. წყაროს ცნობით, ასეთი ადამიანები უცხოური სპეცსამსახურებისგან იღებენ კონკრეტულ დავალებებს, რაც მოიცავს შიდა უწყებრივი, დახურული ინფორმაციის, გეოპოლიტიკური ანალიზისა და სტრატეგიული გადაწყვეტილებების პროექტების გაჟონვას.

* * *

ეს შემთხვევა არ არის იზოლირებული. ბოლო პერიოდში, საქართველოში, უსაფრთხოების სამსახურის მიერ არაერთი პირი იქნა დაკავებული ჯაშუშობის, სახელმწიფო საიდუმლოების გაცემისა და უცხო ქვეყნების სასარგებლოდ მუშაობის ბრალდებით. დაკავებულთა შორის არიან როგორც ჟურნალისტები, ისე არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები და ყოფილი ჩინოვნიკები.

აი, რას გვიყვება ამაზე კონფიდენციალური წყარო:

„სისტემური ტენდენცია, რომელსაც ბოლო თვეებში ვხედავთ, მიანიშნებს იმაზე, რომ სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურმა და კონტრდაზვერვამ სრულიად ახალი, აგრესიული ფაზა დაიწყო. გიორგი უძილაურის საქმე მხოლოდ აისბერგის მწვერვალია. გლობალური და რეგიონული დაპირისპირების ფონზე, განსაკუთრებით შავ ზღვასა და სამხრეთ კავკასიაში მიმდინარე გეოპოლიტიკური ძვრების გამო, საქართველო უცხოური სპეცსამსახურების უპრეცედენტო ინტერესის ობიექტად იქცა. აქამდე თუ არსებობდა განცდა, რომ უცხო ქვეყნის აგენტურას ქვეყანაში თავისუფლად „პარპაში“ შეეძლო, ხელისუფლებამ და ძალოვანმა უწყებებმა მკაფიო სიგნალი გაგზავნეს: ეს პერიოდი დასრულდა.

ტენდენცია, რომელიც ბოლო დროს იკვეთება, უკიდურესად საყურადღებოა. საქმე გვაქვს ე.წ. „ჰიბრიდული შპიონაჟის“ ტალღასთან. უცხოური დაზვერვა აქცენტს აღარ აკეთებს მხოლოდ კლასიკურ, სამხედრო ტიპის ჯაშუშებზე. დღეს მათი მთავარი სამიზნეები საჯარო მოხელეები, გავლენიანი არასამთავრობო ორგანიზაციების წევრები და მედიის წარმომადგენლები არიან. რატომ? იმიტომ, რომ მათ აქვთ წვდომა როგორც შიდასახელმწიფოებრივ, ისე საზოგადოებრივ განწყობებზე და შეუძლიათ გავლენა მოახდინონ პროცესებზე შიგნიდან“ – უყვება For.ge-ს წყარო.

მისი თქმით, უძილაურის გარდა, ბოლო პერიოდში განხორციელებული სხვა ხმაურიანი დაკავებები, მათ შორის, კონკრეტული ჟურნალისტებისა და მესამე სექტორის წარმომადგენლების მხილება, აჩვენებს რეალურ სურათს: ბრძოლა მიმდინარეობს რამდენიმე ფრონტზე.

„ოპერატიული ინფორმაციით, გამოვლენილია ჯგუფები, რომლებიც მუშაობდნენ არაერთი სხვადასხვა ქვეყნის – მათ შორის რუსეთის, ირანის, საფრანგეთისა და სხვა დასავლური სახელმწიფოების სპეცსამსახურების სასარგებლოდ. თითოეულ ამ ქვეყანას თავისი რეგიონული ინტერესი აქვს საქართველოში: ზოგს ქვეყნის ევროატლანტიკური კურსის საბოტაჟი სურს, ზოგს – შიდა პოლიტიკური დესტაბილიზაციის მოწყობა, ზოგს კი – სამხედრო და ლოჯისტიკური დერეფნების შესახებ საიდუმლო ინფორმაციის მოპოვება.

ეს აღარ არის ფარული მუშაობა, ეს არის ღია, დაუნდობელი ომი კულუარებში. საქართველოს სპეციალური სამსახურები ამჟამად ჩართულები არიან უმძიმეს კონტრდაზვერვით ბრძოლაში, რათა სრულად მოხდეს ე.წ. „მეხუთე კოლონის“ ნეიტრალიზება. უწყებაში არსებული რეალობა ასეთია: ნებისმიერი პირი, მიუხედავად მისი პროფესიისა, სტატუსისა თუ წარსული დამსახურებისა, რომელიც უცხო ქვეყნის ინტერესების სასარგებლოდ, სახელმწიფო უსაფრთხოებას რისკის ქვეშ დააყენებს ან ინფორმაციას ფულზე გაყიდის, მკაცრად დაისჯება. სახელმწიფო აგენტურული ქსელების მიმართ ტოლერანტობის პოლიტიკას ასრულებს“ – ყვება გამოცემასთან ძალოვანი სტრუქტურის წარმომადგენელი.

ლიკა ბერიკაშვილი

მხარს გვიჭერს 68 ქვეყანა, წინააღმდეგია მხოლოდ 8!

გაეროს რეზოლუცია განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ოკუპირებულ რეგიონებში ადამიანის უფლებათა კუთხით მძიმე ვითარებისა და საერთაშორისო მონიტორინგის მექანიზმების არარსებობის ფონზე

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო გაეროს გენერალურ ასამბლეაზე მიღებულ რეზოლუციასთან დაკავშირებით განცხადებას ავრცელებს.

რეზოლუციას, ჰუმანიტარული კონტექსტის გარდა, აქვს პრაქტიკული დატვირთვაც, რადგან გაეროს გენერალურ მდივანს მისი შესრულების თაობაზე ყოველწლიური ანგარიშის მომზადებას ავალებს.

„2026 წლის 4 ივნისს ქ. ნიუ იორკში გაეროს გენერალურმა ასამბლეამ მე-80 სესიის ფარგლებში მიიღო საქართველოსა და მსოფლიოს სხვადასხვა რეგიონის, ჯამში, 68 ქვეყნის მიერ ინიცირებული რეზოლუცია „აფხაზეთიდან, საქართველო და ცხინვალის რეგიონიდან/სამხრეთ ოსეთი, საქართველო იძულებით გადაადგილებულ პირთა და ლტოლვილთა სტატუსის შესახებ“.

რეზოლუციას 107-მა ქვეყანამ დაუჭირა მხარი. რეზოლუციის მოწინააღმდეგე ქვეყნების რეკორდულად მცირე რაოდენობა – 8 დაფიქსირდა.

საქართველო აღნიშნულ რეზოლუციას გაეროს გენერალურ ასამბლეაზე 2008 წლის მაისიდან წარადგენს და, მისი მიზნებიდან გამომდინარე, ჰუმანიტარული ხასიათისაა. რეზოლუცია გმობს რუსეთის მიერ ოკუპირებულ საქართველოს რეგიონებში ძალისმიერი გზით განხორციელებულ დემოგრაფიულ ცვლილებებს, ადასტურებს დევნილთა უფლებას, ეთნიკური კუთვნილების მიუხედავად, დაბრუნდნენ საკუთარ სახლებში ღირსეულად და უსაფრთხოდ და ხაზს უსვამს მათი საკუთრების უფლების პატივისცემისა და დაცვის აუცილებლობას.

ჰუმანიტარული კონტექსტის გარდა, რეზოლუციას აქვს პრაქტიკული დატვირთვაც, ვინაიდან ის გაეროს გენერალურ მდივანს რეზოლუციის შესრულების თაობაზე ყოველწლიური ანგარიშის მომზადებას ავალებს. აღნიშნული განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია რუსეთის მიერ ოკუპირებულ საქართველოს რეგიონებში ადამიანის უფლებათა კუთხით არსებული მძიმე ვითარებისა და საერთაშორისო მონიტორინგის მექანიზმების არარსებობის ფონზე.

რეზოლუცია ასევე მოუწოდებს ჟენევის მოლაპარაკებების მონაწილეებს, გაააქტიურონ ძალისხმევა საქართველოს ოკუპირებულ რეგიონებში უსაფრთხოებისა და ადამიანის უფლებების კუთხით არსებული მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად, რაც, თავის მხრივ, ხელს შეუწყობს იძულებით გადაადგილებულ პირთა და ლტოლვილთა საკუთარ სახლებში დაბრუნების პროცესს“, – ნათქვამია განცხადებაში.

ამასთან, საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო მადლობას უხდის რეზოლუციის მხარდამჭერ ყველა ქვეყანას.

„ბოლო წლებში ხსენებული რეზოლუცია გლობალურ ინიციატივად ჩამოყალიბდა, რადგან თანაავტორთა რიგებს მსოფლიოს სხვადასხვა რეგიონიდან ათეულობით ქვეყანა უერთდება [აღნიშნული მაჩვენებელი წელს 4-ით გაიზარდა და 68 შეადგინა]. რეზოლუციის თანაავტორობა მათ შესაძლებლობას აძლევს, კიდევ უფრო აქტიურად ჩაერთონ რუსეთის აგრესიისა და ოკუპაციის შედეგად შექმნილი მძიმე ჰუმანიტარული ვითარების დაძლევის კუთხით საერთაშორისო ძალისხმევაში.

რეზოლუციის განხილვისას, 4 ივნისს მხარდამჭერი განცხადებები გააკეთეს გაეროს გენერალური ასამბლეის პრეზიდენტმა, ევროკავშირმა, ლიეტუვამ (ბალტიისა და ნორდიკული ქვეყნების სახელით), გაერთიანებულმა სამეფომ, ავსტრალიამ (კანადისა და ახალი ზელანდიის სახელით), უკრაინამ და იაპონიამ.

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო მადლობას უხდის ყველა იმ სახელმწიფოს, რომელმაც მხარი დაუჭირა რეზოლუციას და გახდა ინიციატივის თანაავტორი. აღნიშნული გადაწყვეტილებით თითოეულმა ქვეყანამ კიდევ ერთხელ დაუჭირა მხარი იძულებით გადაადგილებულ პირთა და ლტოლვილთა დაბრუნების უფლებას და თანადგომა გამოუცხადა თითოეულ დევნილს“.

ვინც ჩქარობს — ორჯერ წაბორძიკდება!

ყველაფრის თქმა ამ საჭიროროტო თემაზე რამდენიმე დღის წინ „იმედის“ ეთერში ვერ მოვასწარი, ამიტომ მაქსიმალურად მოკლედ აქ შევეცდები.

რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობების დღევანდელ კონფიგურაციაში, საზოგადოების გარკვეული ნაწილის მუდმივი პრეტენზიები ხელისუფლების მისამართით („რატომ არ იწყებთ მოლაპარაკებებს მოსკოვთან“) — **ერთადერთი, რაშიც ჯდება, ეს არის ჟირინოვსკის ცნობილი ფორმულა: „შეეშვით საქართველოს — მოვა დრო და მუხლებზე ხოხვით დაგვიბრუნდება“.**

მას შემდეგ, მოსკოვი აკეთებდა ყველაფერს, რათა დაეჩქარებინა თბილისისთვის ამ „მუხლებზე ხოხვით დაბრუნების“ ჟამი. დღეს მოსკოვი ხვდება იმას, რასაც ხვდება ბრიუსელიც:

ვერც ცალ ფეხზე ასკინკილათი ხტუნვით ელირსება ევროსაბჭოთა კავშირი ჩვენს მასთან დაბრუნებას. ბრიუსელიც კი ხვდება — რომ მუდმივი ზემოქმედების ობიექტის როლიდან, საქართველომ მოირგო მნიშვნელოვანი გეოეკონომიკური სუბიექტის როლი და არა პერიფერიულ ინსტრუმენტად, არამედ საერთაშორისო მნიშვნელობის ოპერატიული მართვის ცენტრად იქცა.

ასე რომ, „ჟირინოვსკის მოლოდინი“ იმდენად განუხორციელებელ ფიქციად იქცა, რომ კრემლის გაღიზიანება სავსებით გასაგებია. დღევანდელ რეალობაში დრო უკვე იწყებს მუშაობას საქართველოს სასარგებლოდ — და იმ სისტემის საწინააღმდეგოდ, რომელიც შექმნა პუტინის მმართველობამ. თვით 2008 წლის გადაწყვეტილება რუსეთისთვის აღარ არის ზეგავლენის ინსტრუმენტი — ის იქცა ტვირთად.

აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონების აღიარება აღარ აძლევს მას სტრატეგიულ უპირატესობას:

მიღებულ უსამართლო გადაწყვეტილებაზე უარის თქმა მისთვის შეუძლებელია, ოკუპირებული რეგიონების განვითარება — ვერ ხერხდება, ხოლო ეკონომიკური „მონეტიზაციის“ ეფექტი — პრაქტიკულად ნულია.

ანუ გუშინდელი პოლიტიკური უპირატესობა — დღეს მოსკოვისთვის ჩიხია, სახელურის გარეშე დარჩენილ „ჩემოდანზე“ რუსული გამონათქვამისა არ იყოს: „სათრევად უხერხულია, ხოლო გადასაგდებად — გენანება“. თბილისი კი, პირიქით — დღესდღეობით არაფერს კარგავს: მას შეუძლია უბრალოდ გააძლიეროს საკუთარი წონა ისე, რომ არცერთი საკუთარი ოფიციალური პოზიცია არ შეცვალოს. საქართველოს სასარგებლოდ მუშაობს ასევე რუსეთის შიგნით მზარდი პოლიტიკური მმართველობის კრიზისი, რომლის არსებობის გარეთ გამოტანას მაქსიმალურად ტაბუდადებულ თემად აქცევენ.

კრემლი წლების განმავლობაში თამაშობდა ძალის გამოყენების მოკლევადიან ლოგიკაზე: ვითარების გაყინვა, ფიქსაცია, კონტროლი. მაგრამ მსოფლიო გადავიდა თავისი განვითარების გრძელვადიან გეოეკონომიკურ მოდელზე, სადაც გადამწყვეტია არა „ტერიტორიის ფლობა“, არამედ მასთან დაკავშირებული ეკონომიკური ნაკადების კონტროლი. სწორედ აქ იცვლება თამაში: საქართველო ხდება ამ ეტაპზე ლამის ულტერნატივო დერეფანი, კვანძი, ინფრასტრუქტურა, რომლის გარეშე არ მუშაობს „აღმოსავლეთ-დასავლეთის“ და პერსპექტივაში, „ჩრდილოეთ-სამხრეთის“ მარშრუტები.

რუსეთი კი, სანქციებისა და იზოლაციის პირობებში, კარგავს თავის გეოეკონომიკურ მოქნილობას. მარტივად რომ ვთქვათ: მოსკოვი ინარჩუნებს მიწას და კონტროლს 60 ათას სეპარატისტზე, მაგრამ კარგავს საერთაშორისო პროცესებზე გავლენას, რაც ამ „მიწის ფლობასაც“ თანდათან აუფასურებს.

გასაგებია, რომ სისტემა, რომელიც ააგო პუტინმა, ვერ ახერხებს თავისი 2008 წლის გადაწყვეტილებების გადახედვას საკუთარი იმიჯის დაზიანების გარეშე — ჩვენ ეს ძალიან კარგად გვესმის. ეს არის პერსონალიზებული ძალაუფლების კლასიკური ხაფანგი: ნებისმიერი უკანდახევა აღიქმება სისუსტედ.

მაგრამ ეს „თვითშეზღუდვა“ არის პიროვნული და არა მარადიული. რუსეთის ელიტების ცვლილება მხოლოდ დროის საკითხია. და ახალი მმართველობითი ჯგუფები, რომლებიც არ იქნებიან მიბმული 2008 წლის ემოციური და პოლიტიკური გადაწყვეტილებების ტვირთზე, სულაც რომ იმავე პუტინის კლანის ახალგაზრდული ფრთის წარმომადგენლები იყვნენ — კავკასიას შეხედავენ არა როგორც წინამორბედის „პრინციპების ზონას“, არამედ როგორც ეკონომიკურ აქტივს ან პასივს. სწორედ ამ მომენტში აფხაზეთისა და ცხინვალის საკითხი პირველად შეიძლება გახდეს რაციონალური მოლაპარაკების საგანი და არა „გამორიცხული თემა“.

„შეეშვით საქართველოს? მოვა დრო და მუხლებზე ხოხვით დაგვიბრუნდება“

და მთავარი დასკვნა:

საქართველოს არ სჭირდება რუსეთის „დამარცხება“ — მას სჭირდება მისი მიმდინარე კონფიგურაციის ტრანსფორმირება ისევე, როგორც ბრიუსელის მიდგომების გადახედვა თავის ერთ-ერთ ყველაზე პერსპექტიულ პარტნიორთან დახარვეზებულ ურთიერთობებში. არანაირი მკვეთრი ნაბიჯები, არანაირი პროვოკაციების საგაგი, არანაირი ჩათრევა სხვის სცენარში — ამ ყველაფერს მოქმედი ხელისუფლების მხრიდან ადგილი არ ექნება, საკუთარი გეოეკონომიკური მნიშვნელობის ზრდის გარდა.

ამავდროულად, მსოფლიოში დაგროვდა ისეთი პრეცედენტები, როგორებიცაა „კიურასაო-ნიდერლანდები“, „ალანდის კუნძულები-ფინეთი“, „მაკაო-პეკინი“, რომლებიც გვიჩვენებენ ერთს: კონფლიქტები წყდება მაშინ, როცა იცვლება სარგებლის კონტექსტი.

დღეს ეს კონტექსტი ნელა, მაგრამ გარდაუვალად იცვლება — და პირველად მრავალი წლის შემდეგ — არა რუსეთის სასარგებლოდ. ეს არის თამაში არა სიჩქარეზე („რატომ ვაგვიანებთ“), არამედ გამძლეობაზე. და ამ თამაშში ნაჩქარევი ნაბიჯი — დამარცხების ყველაზე სწრაფი გზაა.

დავით ქართველიშვილი,
პოლიტოლოგი „ხალხის ძალის“ წევრი.

რა შემთხვევაში შემოიტანს სახელმწიფო საჭირო მედიკამენტებს

დიუშენის კუნთოვანი დისტროფიით დაავადებული ბავშვების მშობლები პრემიერ-მინისტრს ირაკლი კობახიძეს შეხვდნენ. შეხვედრაზე, რომელსაც ჯანდაცვის მინისტრი მიხეილ სარჯველაძეც ესწრებოდა, შეთანხმდნენ, რომ შეიქმნება სამუშაო ჯგუფი. მანამდე კი, 19 მაისს, შეხვედრა შედგა პატრიარქთან. შეხვედრის შემდეგ ცნობილი გახდა, რომ გაიმართებოდა სამუშაო ფორმატის შეხვედრები სპეციალისტების მონაწილეობით. მუშაობაში ჩაერთვებოდნენ საქართველოს საპატრიარქო, საპატრიარქოს საუნივერსიტეტო კლინიკა, შესაბამისი სფეროს ექსპერტები და სხვა დაინტერესებული პირები.

დიუშენის კუნთოვანი დისტროფიით დაავადებული ბავშვის მშობელმა ზაქრო გვიშიანმა პრემიერ-მინისტრთან გამართული შეხვედრის შემდეგ განაცხადა, რომ მხარეები შეთანხმდნენ სამუშაო ფორმატის შექმნაზე. მისივე თქმით, სავარაუდოდ, 5 ივნისს შეხვედრა კვლავ გაიმართება.

გვიშიანის განცხადებით, პრემიერთან შეხვედრაზე ყველა საკითხი გაიარეს, მეტიც, მთავრობის მეთაურს მიაწოდეს ინფორმაცია, რომ პროცესი არ არის პოლიტიკურად მართული.

„ვხედავთ უკვე მზაობას, რომ ბატონი ირაკლი კობახიძე მაქსიმალურად მიიღებს ინფორმაციას და ჩვენ შევთანხმდით, რომ შეიქმნება სამუშაო ჯგუფი, ფორმატი. ჩვენ, მაქსიმუმ, ზეგ ისევ შევხვდებით და ცალკეულ საკითხებს ისევ გავივლით, რაც დღეს ვერ მოხერხდა. ასევე, მივაწოდეთ ინფორმაცია, რომ ჩვენი პროცესი არ არის პოლიტიკურად მართული. მშობლების, რომლებიც ჩართულები ვართ, ძირითადი მოთხოვნაა მედიკამენტების მიღება. საზოგადოებამ რომ გამოხატა სოლიდარობა, არავის მხრიდან არ არის მართული და დაკავშირებულია იმ საჭიროებებთან, რაც აუცილებელია ბავშვებთან მიმართებაში.

არანაირი კომუნიკაცია არ გვქონია ფარმაცევტულ კომპანიებთან და ძალიან ცუდად ჟღერდებოდა, თითქოს რომელიმე ფარმაცევტული მაფიის მართული იყო რომელიმე მშობელი ან ორგანიზაცია. ამ კითხვებსაც გაეცა პასუხი. პასუხი გაეცა იმასაც, რომ ბუნებრივია, არაერთი მედიკამენტია, რომელიც აღიარებულია, როგორც ევროპაში, ასევე ამერიკაში და ბოლოს დიდმა ბრიტანეთმაც აღიარა. ამასთან მიმართებაში გაიცვალა ინფორმაციები და მიიღო საჭირო ინფორმაცია“ — განაცხადა **გვიშიანმა.**

მისივე თქმით, საუბარი არ ყოფილა მედიკამენტების უკუჩვენების შესახებ და ფატალურ შედეგებზე. გადაწყდა, რომ სამუშაო ჯგუფი შეხვედრების ფორმატში განაგრძობს მუშაობას, სადაც თითოეულ მედიკამენტზე გაივლიან დეტალურ ინფორმაციას.

„აღარ იყო ახლა საუბარი უსაფრთხოებაზე. საუბარი უფრო იყო იმაზე, რომ ეფექტურია ეს მედიკამენტები და არ არის აუცილებელი, რომ ყველაზე მკაცრმა რეგულატორმა „ემამ“ აღიაროს ცალკეული მედიკამენტები. ბატონ პრემიერს არცერთი კითხვა არ დაუსვამს იმის თაობაზე, რატომ არ არის აღიარებული „ემას“ ან სხვა ქვეყნების მიერ თუნდაც „ფამოროლონი“ ან „ჯივინოსტატი“. ჩვენ დავრწმუნდით ამაში, რომ თითოეული კითხვა იყო მიმართული იმისკენ, რომ მართლაც გადაიდგას ქმედითი ნაბიჯები პრემიერ-მინისტრის მხრიდან.

გადაჭრით არცერთ მედიკამენტზე არ ყოფილა საუბარი, თუმცა ოთხივე მედიკამენტზე იყო საუბარი, რა გზებით შეიძლება აწარმოოს სახელმწიფომ მოლაპარაკება. საუბარი იყო, რა გზებით შეიძლება, მაქსიმალურად უმოკლეს დროში მიღწეული იქნას შეთანხმება. დარწმუნებულები ვართ, რომ მაქსიმალურად უახლოეს პერიოდში იქნება ჩვენთვის სასარგებლო გადაწყვეტილება მიღებული. ეს იყო მართლაც იმედის მომცემი შეხვედრა, რაც აქამდე გვქონია“ — განაცხადა **ზაქრო გვიშიანმა.**

ერთ-ერთი მშობლის **თაკო გოგალაძის** განცხადებით, მედიკამენტის მოთხოვნით საპროტესტო აქციები ჯერ არ შეწყდება და შემდეგი შეხვედრის შემდეგ კიდევ უფრო მეტად გამოიკვეთება აქციების გაგრძელების საჭიროება.

„არავითარი საუბარი არ ყოფილა მედიკამენტების უსაფრთხოებაზე და ვიმედოვნებთ და ვფიქრობთ, რომ შემდეგი შეხვედრა ზეგ, დილით, პირადად მასთან უკვე იქნება კონკრეტულ მედიკამენტებზე, როგორ და რანაირად შემოვიდეს ქვეყანაში უმოკლეს დროში. ჩვენ ვიმედოვნებთ და ვიტოვებთ მოლოდინს, რომ რაც ითქვა და მოისმინეს წამლების უსაფრთხოებასთან დაკავშირებით, უკვე გადავლენ კომუნიკაციაზე ფარმაცევტულ კომპანიებთან და მედიკამენტების შემოტანა ეტაპობრივად დაიწყება“ - განაცხადა **თაკო გოგალაძემ.**

იხ. 9 გვ.

საქართველოში ერთ-ერთი ყველაზე მძიმე, ღრმა და ნაკლებად აღიარებული პრობლემა მხოლოდ ეკონომიკური სიღარიბე, პოლიტიკური პოლარიზაცია ან ინსტიტუციური სისუსტე არ გახლავთ. ყოველივე ამის უკან გაცილებით ფუნდამენტური, წაკითხულის გააზრების კრიზისი დგას. საზოგადოება კითხულობს სიტყვებს, მაგრამ ხშირად ვერ კითხულობს აზრს; ხედავს წინადადებას, თუმცა ვერ აღიქვამს კონტექსტს; იღებს ინფორმაციას, მაგრამ უჭირს მნიშვნელობის გადამუშავება. სწორედ აქ იწყება ინტელექტუალური ნგრევა, რომელიც შემდეგ პოლიტიკაში ისტერიკად, სოციალურ ქსელში აგრესიად, მედიაში მანიპულაციად და საზოგადოებრივ ცხოვრებაში მარადიულ გაუგებრობად გვიბრუნდება.

ტყუილის, ხმაურის, ტრაბახის ქვეყანა!

წაკითხულის გააზრების კრიზისი

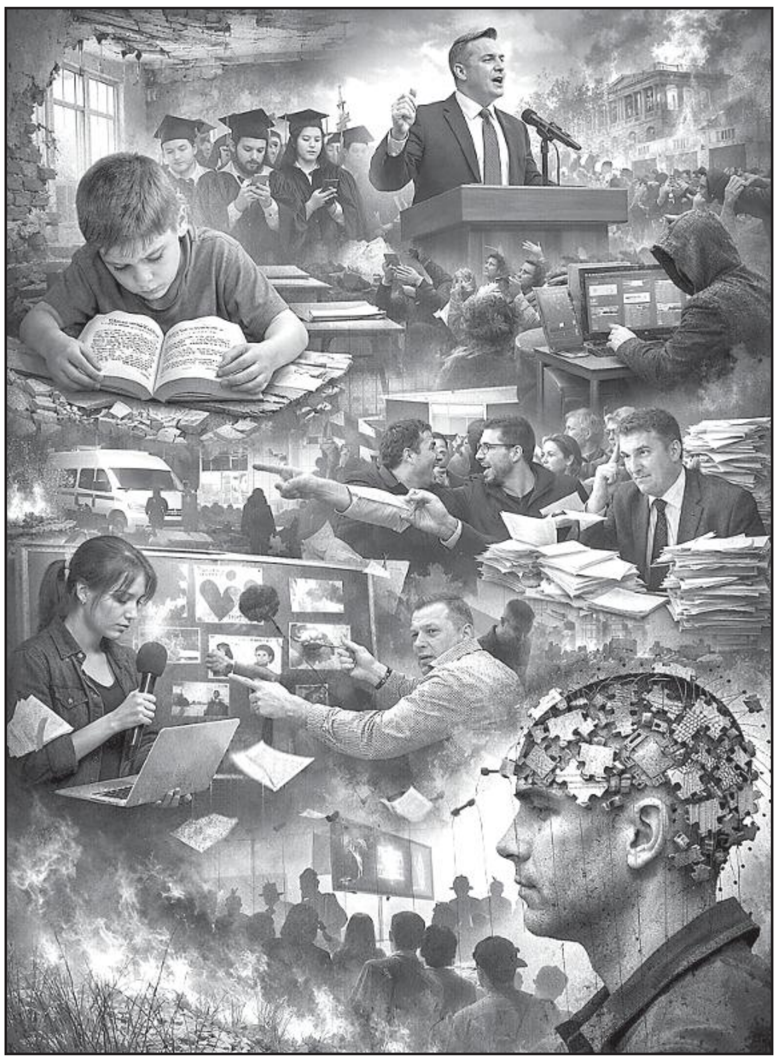

ზემოთქმული ემოციური შეფასება ან ვინმეს შეურაცხყოფის სურვილი სულაც არ არის. საქმე გვაქვს მონაცემებით დადასტურებულ რეალობასთან, რომლის წინაშეც თვალის დახუჭვა უკვე თვითმოტყუებას უდრის.

PISA 2022 წლის კვლევის მიხედვით, საქართველოში 15 წლის მოსწავლეების საშუალო შედეგი კითხვაში 374 ქულაა, მაშინ როდესაც OECD-ის საშუალო 476 ქულას შეადგენს. ქართველი მოსწავლეები OECD-ის საშუალოს ჩამორჩებიან არა მხოლოდ კითხვაში, არამედ მათემატიკასა და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებშიც. პრობლემა ერთი კონკრეტული საგნის ფარგლებს სცდება და განათლების მთლიანი არქიტექტურის სიგნალად იქცევა, რაც ნათლად აჩვენებს, რომ ქვეყანა საკუთარ მომავალ თაობას აზროვნების საბაზისო ინსტრუმენტებს სათანადოდ ვერ აძლევს.

რეიტინგულადაც სურათი მძიმეა: **PISA** 2022-ის მონაცემებით, საქართველო წაკითხულის გააზრებაში მონაწილე ქვეყნებისა და ეკონომიკების ქვედა ნაწილშია მოქცეული და 81 ქვეყანასა და ეკონომიკას შორის 67-ე ადგილს იკავებს. მოცემულობა უკვე არა მხოლოდ დაბალი ქულის, არამედ საერთაშორისო შედარებაში სისტემური ჩამორჩენის მაჩვენებელია.

კიდევ უფრო საგანგაშოა მეორე მონაცემი: ჩვენთან მოსწავლეების მხოლოდ 33 პროცენტი აღწევს კითხვაში მეორე დონეს ან უფრო მაღალს, როცა **OECD**-ის საშუალო 74 პროცენტია. მეორე დონე ელიტარულ აკადემიურ მწვერვალს არ წარმოადგენს, იგი მინიმალური ზღვარია, სადაც მოზარდმა უნდა შეძლოს საშუალო სიგრძის ტექსტის მთავარი აზრის ამოცნობა და პირდაპირ მოცემული ინფორმაციის მოძებნა. როდესაც ხსენებულ ზღვარს მოსწავლეთა მხოლოდ მესამედი აღწევს, ცხადი ხდება სისტემის უუნარობა, ბავშვებს ტექსტთან და აზრთან დამოუკიდებელი ურთიერთობა ასწავლოს.

სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, მოსწავლეთა დაახლოებით ორი მესამედი ვერ აღწევს იმ მინიმალურ დონესაც კი, რომელიც ტექსტის საბაზისო გააზრებისთვის არის საჭირო.

სწორედ აქ ვაწყდებით ყველაზე მძიმე ცნებას, რომელსაც საქართველოში ხშირად ვერიდებით. ვგულისხმობ ფუნქციურ გაუნათლებლობას, რაც ასოების ამოკითხვის უუნარობას სრულებით არ ნიშნავს. პირიქით, ასეთ ადამიანს თავისუფლად შეუძლია კითხვა, წერა, კომენტარის დატოვება და აგრესიული კამათიც კი. პრობლემა მთავარი აზრის გამოყოფის, კონტექსტის დანახვის, ირონიისა და ფაქტის გარჩევის, არგუმენტის სტრუქტურის აღქმისა და ტექსტიდან დასკვნის გამოტანის უუნარობაშია. აღნიშნული მდგომარეობა უბრალო უცოდინრობაზე გაცილებით საშიშია, რადგან უცოდინარმა ხშირად იცის საკუთარი ლიმიტი, ფუნქციურად გაუნათლებელი კი ბოლომდე დარწმუნებულია, რომ ყველაფერი ზუსტად გაიგო.

მონაცემების მნიშვნელობა მშრალად კი არა, სახელმწიფოებრივად უნდა შეფასდეს. როდესაც საზოგადოების დიდი ნაწილი შინაარსის გამოტანას ვერ სწავლობს, საკითხი სკოლის კედლებს სცდება და ეროვნული უსაფრთხოების გამოწვევად იქცევა. ადამიანი, რომელიც მთავარ აზრს მეორეხარისხოვანისგან ვერ ასხვავებს და არგუმენტს ემოციური ყვირილისგან ვერ მიჯნავს, ადვილად ხდება პროპაგანდის მსხვერპლი. წინადადების შინაარსის ვერგამაზრებელი მკითხველი პოლიტიკურ განცხადებას ჭორივით კითხულობს, კანონს სათაურივით აღიქვამს და სტატისტიკას პირად შეურაცხყოფად მიიჩნევს.

ამიტომაცაა საქართველოში დისკუსიის უდიდესი ნაწილი ჯერ კიდევ დაწყებამდე განწირული. წერ ერთს, გპასუხობენ მეორეს. მიუთითებ ფაქტზე, გეკამათებიან განწყობაზე. საუბრობ სისტემურ პრობლემაზე, გპასუხობენ პირადი წყენით. აჩვენებ წყაროს და გეუბნებიან, რომ თავად სხვაგვარად ჰგონიათ. ყოველივე ზემოთქმული უბრალო გაუნათლებლობას კი არა, აზრის დამუშავების კოლაფსს წარმოადგენს. ტექსტი არსებობს, მაგრამ მკითხველი მასში ვერ შედის. სიტყვა ისმის, თუმცა მნიშვნელობა იკარგება. ფაქტი დევს, მაგრამ ცნობიერება მის გადამუშავებას ვერ ახერხებს.

ხშირად მდგომარეობას ისიც ართულებს, რომ ადამიანი ტექსტს კი არ კითხულობს, საკუთარ წყენას ამოიკითხავს. წინადადებაში ხედავს არა ავტორის აზრს, არამედ საკუთარ შიშს, პოლიტიკურ გაღიზიანებას, პირად კომპლექსს ან წინასწარ გამოტანილ განაჩენს. ასეთ დროს ნაწერი აღარ არის აზრის მატარებელი სივრცე; იგი იქცევა სარკედ, რომელშიც მკითხველი საკუთარ მოუმზადებლობას, ბრაზს და შინაგან ქაოსს ხედავს, მაგრამ ჰგონია, რომ ავტორის ნათქვამს პასუხობს. **სწორედ ამიტომ იბადება აბსურდული კამათი,** სადაც ერთ მხარეს დევს არგუმენტი, მეორე მხარეს კი რეაქცია არგუმენტის გარეშე.

ვინც წინამდებარე ტექსტიდან ხალხის შეურაცხყოფას ამოიკითხავს, ზუსტად იმავე პრობლემას დაადასტურებს. საუბარია არა ხალხის დამცირებაზე, არამედ სისტემის დიაგნოზზე. ერის შეურაცხყოფად სიმართლის თქმა ვერ ჩაითვლება. ნამდვილი შეურაცხყოფა ის მდგომარეობაა, როცა თაობები სკოლას ამთავრებენ, დიპლომებს იღებენ, სოციალურ ქსელში თავდაჯერებით კამათობენ, მაგრამ ტექსტის, კანონის, პოლიტიკური განცხადების თუ საერთაშორისო პროცესის გააზრება უჭირთ. დაავადების დამალვა გამოსავალი არასდროს ყოფილა.

სურათი მხოლოდ 15 წლის მოსწავლეებთან არ ჩერდება. **PIRLS** 2021, რომელიც მეოთხეკლასელების წიგნიერებას იკვლევს, პრობლემის ფესვებს ბევრად ადრეულ საფეხურზე გვიჩვენებს. საქართველოს შედეგი 494 ქულაა, რაც საერთაშორისო საშუალოზე დაბალია, ხოლო 57 ქვეყანას შორის საქართველო 41-ე ადგილზეა. კრიზისი მოზარდობის ბოლოს არ იწყება. იგი დაწყებით საფეხურზევე იჩენს თავს, როცა ბავშვი მექანიკური კითხვისგან შინაარსობრივზე უნდა გადავიდეს. მან უბრალოდ ასოების ამოკითხვა კი არა, აზრის დაჭე-

სკოლა, რომელიც ბავშვს ტექსტის გააზრებას ვერ ასწავლის, მომავალ მოქალაქეს აზრისგან დაუცველს ტოვებს. მედია ადვილად გადადის მანიპულაციაზე, პოლიტიკოსი აღარ იწუხებს თავს არგუმენტებით და სლოგანებზე გადაერთვება, სოციალური ქსელი კი აზრთა გაცვლის სივრცის ნაცვლად, გაუგებრობისა და ნახევრად წაკითხული წინადადებების ბაზრად იქცევა.

რა, დასკვნის გამოტანა და მიზეზშედეგობრივი კავშირის დანახვა უნდა ისწავლოს.

ყველაზე საგანგაშო ეროვნული ანგარიშის ერთი კონკრეტული მიგნებაა. ქართველი მოსწავლეებისთვის უფრო იოლია ტექსტში აშკარად მოცემული ინფორმაციის პოვნა, მაგრამ უჭირთ შინაარსის შეფასებასთან და კრიტიკულ აზროვნებასთან დაკავშირებული დავალებების შესრულება. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, პრობლემა ინფორმაციის აღქმიდან მნიშვნელობის გააზრებაზე გადასვლის პროცესში მდგომარეობს. ბავშვი, რომელიც სახლში წიგნს ვერ ხედავს, საზოგადოებრივ სივრცეში კი აზრის ნაცვლად მუდმივ ყვირილს ისმენს, სკოლაში უკვე დაზიანებული კულტურული გარემოდან შედის. მასწავლებელს უწევს არა მხოლოდ ტექსტის სწავლება, არამედ იმ სიცარიელის ამოვსება, რომელიც ოჯახმა, მედიამ და საზოგადოებრივმა ატმოსფერომ დატოვა. შესაბამისად, წაკითხულის გააზრების კრიზისი მხოლოდ განათლების სამინისტროს თავსატეხი არ არის, იგი საზოგადოებრივი ყოფის, ოჯახის, მედიისა და პოლიტიკური კულტურის ერთობლივი მარცხის შედეგს წარმოადგენს.

ყველაზე მტკივნეული კი ის არის, რომ არსებული დეფიციტი სკოლის კედლებში არ რჩება. იგი შემდეგ გადადის უნივერსიტეტში, ადმინისტრაციაში, მედიაში, პოლიტიკურ პარტიებში, არასამთავრობო სექტორში და საბოლოოდ საჯარო დისკუსიის მთელ სივრცეში. ბავშვი, რომელიც

ტექსტის გააზრებას ვერ სწავლობს, ხვალ ხდება სტუდენტი, რომელიც წყაროს ვერ კითხულობს; ჩინოვნიკი, რომელიც კანონის არსს ვერ იგებს; ჟურნალისტი, რომელიც განცხადებას კონტექსტის გარეშე ავრცელებს; ამომრჩეველი, რომელიც პროგრამის ნაცვლად ემოციურ სიგნალს მიჰყვება; და მოქალაქე, რომელიც არგუმენტს თავდასხმად აღიქვამს. ასე იქცევა სკოლის პრობლემა სახელმწიფოს პრობლემად.

სწორედ აქედან იღებს სათავეს მთელი ეროვნული დრამა. ჩვენ სათაურების საზოგადოებად ვიქეცით, სადაც სათაურს კითხულობენ, ტექსტს კი არა; ფრაგმენტს იღებენ და მთლიანობას უგულებელყოფენ; ციტატას აცლიან კონტექსტს და დამახინჯებულ ნამსხვრევზე აშენებენ ბრაზს, დასკვნას თუ განაჩენს. ამიტომაც ხდება შესაძლებელი, რომ ერთმა ტყუილმა ათასობით ადამიანი აანთოს, სერიოზულმა განმარტებამ კი ვერავინ დააინტერესოს. ტყუილი მარტივია, აზრი რთული. პროპაგანდა ემოციას მზა ფორმას აძლევს, გააზრება კი შრომას ითხოვს. საზოგადოება, რომელსაც შინაარსის გამოტანა სისტემურად უჭირს, ბუნებრივად ირჩევს მარტივ ყვირილს რთული აზრის ნაცვლად.

პროპაგანდას ზუსტად ასეთი აუდიტორია სჭირდება. არა აუცილებლად ბოროტი ან მოღალატე, არამედ გაუწვრთნელი გონება, რომელიც სათაურს ფაქტად იღებს, ემოციას არგუმენტად მიიჩნევს და საკუთარ გაუგებრობას სხვას აბრალებს. მსგავს გარემოში რთული ტყუილის გამოგონებაც ზედმეტია. საკმარისია სწორი ემოციური ღილაკის დაჭერა, ნახევარი წინადადების ამოჭრა და ხალხი თვითონ დაასრულებს დანარჩენს. ფუნქციური გაუნათლებლობა პროპაგანდისთვის იგივეა, რაც მშრალი ბალახი ხანძრისთვის: ერთი ნაპერწკალიც საკმარისია.

აქვე საჭიროა ერთი ზუსტი დათქმა, რათა არავის მიეცეს იაფფასიანი დემაგოგიის საშუალება. ყოველივე ზემოთქმული არც ქართველთა საყოველთაო გაუნათლებლობას ნიშნავს და არც ნიჭის ნაკლებობას. ინდივიდუალურად უამრავი ბრწყინვალე მოსწავლე, მასწავლებელი თუ მკვლევარი გვყავს. პრობლემის სიმძიმეც სწორედ იმაშია, რომ **ინდივიდუალური ნიჭი სისტემურ ჩავარდნას ვერაფერს შველის**. ერთეულების ბრწყინვალება ვერ ფარავს საშუალო მაჩვენებლის კრიტიკულად დაბალ ნიშნულს. ვიდრე აღნიშნულ საკითხზე ხმამაღლა არ ვილაპარაკებთ, არაფერი შეიცვლება.

სკოლა, რომელიც ბავშვს ტექსტის გააზრებას ვერ ასწავლის, მომავალ მოქალაქეს აზრისგან დაუცველს ტოვებს. მედია ადვილად გადადის მანიპულაციაზე, პოლიტიკოსი აღარ იწუხებს თავს არგუმენტებით და სლოგანებზე გადაერთვება, სოციალური ქსელი კი აზრთა გაცვლის სივრცის ნაცვლად, გაუგებრობისა და ნახევრად წაკითხული წინადადებების ბაზრად იქცევა.

ჩნდება კიდევ ერთი ტრაგედიაც. საზოგადოება, რომელსაც გააზრება უჭირს, ვეღარ არჩევს ნამდვილ მოაზროვნეს ხმაურიანი დემაგოგისგან. მისთვის რთული აზრი საეჭვოა, მარტივი ყვირილი კი გულწრფელობის ნიშნად ეჩვენება. იგი ვერ იტანს მრავალსაფეხურიან მსჯელობას, რადგან მსგავსი პროცესი შინაგან შრომას ითხოვს. სამაგიეროდ, მშვენივრად იღებს ლოზუნგს, ბრალდებასა და ემოციურ შანტაჟს. ასე კვდება არგუმენტზე დამყარებული პოლიტიკა და იბადება ხმაურის რესპუბლიკა, სადაც ყველაზე უკეთ იმის ხმა ისმის, ვინც ყველაზე ხმამაღლა ყვირის და არა მისი, ვინც ზუსტად ფიქრობს.

წაკითხულის გააზრების პრობლემა პედაგოგიკური წუწუნი არ გახლავთ. საქმე გვაქვს ქვეყნის ინტელექტუალური ინფრასტრუქტურის რღვევასთან. ტექსტის გააზრება დემოკრატიის, სამართლის, სახელმწიფოებრივი აზროვნებისა და პოლიტიკური პასუხისმგებლობის ფუნდამენტია. ვისაც ტექსტის აზრი ვერ გამოაქვს, ის ვერ გაიგებს კანონს, ხელშეკრულებას, პოლიტიკურ პროგრამას თუ საერთაშორისო პროცესს.

გამოსავალი კოსმეტიკურ რეფორმაში არ არის. გამოსავალია კითხვის კულტურის დაბრუნება ოჯახში, სკოლაში ტექსტზე მუშაობის რეალური სწავლება, მასწავლებლის სტატუსის გაძლიერება, ზედაპირული დაზეპირების ნაცვლად ანალიზზე გადასვლა და მედიის პასუხისმგებლობის ზრდა. ბავშვს უნდა ვასწავლოთ არა მხოლოდ რას ამბობს ტექსტი, არამედ რატომ ამბობს, როგორ ამბობს, რას მალავს, რას გულისხმობს და რა დასკვნის გამოტანა შეიძლება მისგან. სანამ განათლება მექანიკურ ცოდნას მიიჩნევს საკმარისად, ხოლო საზოგადოება ხმაურს აზროვნებად ასაღებს, პრობლემა ვერ მოგვარდება.

წაკითხულის გააზრება მხოლოდ სასკოლო უნარს არ წარმოადგენს, იგი თავისუფალი ადამიანის შინაგანი ინსტრუმენტია. ვისაც ტექსტის გაგება არ შეუძლია, მას ადვილად წაართმევენ აზრს, შეუცვლიან მტერსა და მეგობარს, აყიდინებენ ტყუილს სიმართლის ფასად და ჩააყენებენ იმ რიგში, სადაც ადამიანი აღარ ფიქრობს, მხოლოდ რეაგირებს. ხსენებული ბრძოლა რეიტინგისთვის ან ქულებისთვის კი არა, ქართველი ადამიანის გონებრივი სუვერენიტეტისთვის მიმდინარეობს.

ქვეყანა, რომელსაც საკუთარი ტექსტის წაკითხვა უჭირს, ვერც საკუთარ მომავალს წაიკითხავს. სანამ არსებულ პრობლემას უხერხულ თემად დავტოვებთ, მანამდე ვიტრიალებთ ერთსა და იმავე წრეზე: ხმაური ბევრი, აზრი ცოტა; ბრაზი ბევრი, გააზრება ცოტა; ტექსტი ბევრი, შინაარსი დაკარგული.

დღეს განათლების პრობლემაზე მეტად, ეროვნული აზროვნების გამოცდას ვაბარებთ. გამოცდას, რომელშიც ჯერჯერობით ძალიან ცუდად გამოვიყურებით.

ირაკლი ყიფიანი

ზნეობრივი მაგალითი მომავალი თაობებისთვის

მხატვარი ვახტანგ მამეიშვილი 85 წლისაა

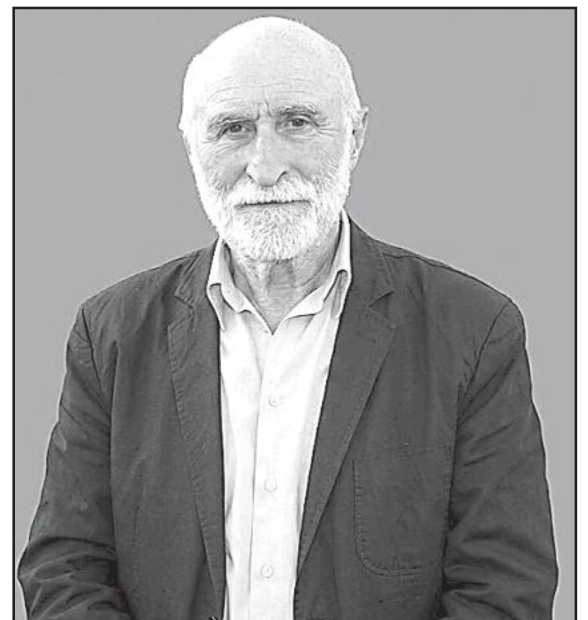

ვახტანგ მამეიშვილი დაიბადა 1941 წლის 10 ივნისს ოზურგეთის რაიონის, სოფელ შემოქმედში. მოსე თოიძის სამხატვრო სასწავლებლის დამთავრების შემდეგ, სწავლა განაგრძო თბილისის სამხატვრო აკადემიაში.

1969 წლიდან მუშაობდა ოზურგეთის მთავარ მხატვრად.

მან მიზნად დაისახა, გურიაში, მშობლიურ ოზურგეთში შეექმნა გამოკვეთილი კულტურულ-შემოქმედებითი კერა. 70-იან წლებში შეძლო და გარს შემოიკრიბა მხატვრები საკუთარ სახელოსნოში, სადაც დიზაინსა და გაფორმებაზე მუშაობდნენ. მასთან ერთად იყვნენ რევაზ ჯაში, ჯემალ მიმინოშვილი, ვასილ მჟავანაძე, ბაგრატ ჭკუასელი და სხვები. სახელოსნოში ასევე იკრიბებოდნენ მოსწავლეები და დიდი ინტერესით ეზიარებოდნენ არა მარტო გამოყენებით ხელოვნებას, არამედ სწავლობდნენ თავისუფალ აზროვნებასაც.

1973 წელს ბატონ ვახტანგ მამეიშვილის თაოსნობით, ოზურგეთში გაიხსნა სამხატვრო სკოლა, რომელმაც უამრავი მოზარდი აზიარა დიდ ხელოვნებას, ფერთა პალიტრის ესთეტიკას. 2006 წლამდე გახლდათ სკოლის დირექტორი, ხოლო დღემდე არის წამყვანი პედაგოგი და ახალგაზრდული ენთუზიაზმით ემსახურება მომავალი თაობის აღზრდის საქმეს.

1989 წელს, ბატონი ვახტანგის ინიციატივით, მხატვართა ჯგუფისა და ადგილობრივი ხელისუფლების მხარდაჭერით, გაიხსნა ოზურგეთის სამხატვრო გალერეა, დღეს – მერაბ ბერძენიშვილის სახელობის თანამედროვე სახვითი ხელოვნების ცენტრი, სადაც ვახტანგ მამეიშვილი დიდი მონდომებით მოღვაწეობს და საკუთარ გამოცდილებას უზიარებს ცენტრის თითოეულ თანამშრომლებს.

1990 წელს ვახტანგ მამეიშვილი დაჯილდოვდა შრომის ვეტერანის ორდენით.

2000 წლიდან გახლავთ გურიის ეპარქიაში ეკლესიების მშენებლობის კოორდინატორი. მისი პროექტით რეგიონში, ხუთი ეკლესია აშენდა. წლების განმავლობაში, ბატონი ვახტანგისა და მისი ვაჟის ირაკლი მამეიშვილის მონაწილეობით, გურიასა და მეზობელ რეიონებში მოხატული და გაფორმებულია დაახლოებით 30 ეკლესია-მონასტერი. მათ შექმნილი აქვთ უამრავი სხვადასხვა დანიშნულების საეკლესიო ინვენტარი.

2017 წელს, ღვაწლმოსილი მხატვარი დაჯილდოვდა ღირსების ორდენით.

დიდებული შემოქმედი დღესაც საოცრად პროდუქტიულია და მუდმივად ახლის ძიებაშია – ფერწერაში, გრაფიკასა თუ გამოყენებით ხელოვნებაში... მისი მესამე, პერსონალური, საიუბილეო გამოფენა ამის დასტურია.

ვახტანგ მამეიშვილის საზოგადოებრივი თუ სახელოვნებო მოღვაწეობა, სიკეთის ქმნის დიდი უნარი უდავოდ არის ზნეობრივი მაგალითი ჩვენი ქვეყნის მომავალი თაობებისთვის.

„ხელოვნება რომ არ არსებობდეს, კაცობრიობა ვერ გადარჩებოდა□ – თქვა ერთხელ გურიაში ყოფნის დროს ჩვენმა საამაყო მწერალმა ნოდარ დუმბაძემ... და ამ კაცობრიობის გადამრჩენელ ხელოვნებას ქმნიან გამორჩეული ადამიანები, რომელთა შორის ერთ-ერთი ყველაზე ღირსეული წარმომადგენელი გახლავთ ბატონი ვახტანგ მამეიშვილი.

ბატონ ვახტანგს ვუსურვებთ ჯანმრთელობას, დიდხანს სიცოცხლეს და წარმატებულ შემოქმედებით მოღვაწეობას.

თამაზ შილაკაძე,
საქართველოს კულტურის ფონდის თავმჯდომარე, აკადემიკოსი, პროფესორი.

«შემოქმედებითი საქართველო» ძალიან კარგად იწყებს!

საქართველოს კულტურის სამინისტროსა და სსიპ შემოქმედებითი საქართველოს მხარდაჭერით გამოცემული ჟურნალის „შემოქმედებითი საქართველო“ პირველი ნომრის წარდგენა გაიმართა, – ინფორმაციას საქართველოს კულტურის სამინისტრო ავრცელებს.

საქართველოს მწერალთა სახლში გამართულ პრეზენტაციაზე, ჟურნალის სარედაქციო ჯგუფმა მოწვეულ სტუმრებს ჟურნალის პირველი, ორენოვანი ნომერი წარუდგინა და გამოცემის კონცეფციასა და სამომავლო გეგმებზე ისაუბრა. ღონისძიებას საქართველოს კულტურის მინისტრი **თინათინ რუხაძე**, აღმასრულებელი და საკანონმდებლო ხელისუფლების წევრები, თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარე და მოადგილე, საქართველოს პრეზიდენტის მეუღლე, **თამარ ბაგრატიონი**, სსიპ შემოქმედებითი საქართველოს ხელმძღვანელი **რუსუდან ჭუმბურიძე**, კულტურის სხვადასხვა სფეროს წარმომადგენლები და მოწვეული სტუმრები ესწრებოდნენ.

□ეს ჟურნალი განსაკუთრებულია როგორც შინაარსით, ისე შესრულების მაღალი ხარისხით. მნიშვნელოვანია, რომ ის აერთიანებს საქართველოს სახელოვნებო სივრცეს, კრიტიკას, ჟურნალისტიკასა და თანამედროვე კულტურულ პროცესებს. დარწმუნებული ვარ, ჟურნალის გვერდებზე არაერთ საინტერესო ავტორსა და მასალას გავეცნობით. განსაკუთრებით მისასალმებელია, რომ დღეს, ციფრულ ეპოქაში, ასეთი მაღალი სტანდარტის ბეჭდური მედია იქმნება და ვითარდება. ვულოცავ მთელ შემოქმედებით გუნდს და წარმატებას ვუსურვებ ამ მნიშვნელოვან საქმეში“, □განაცხადა **თინათინ რუხაძემ.**

ჟურნალი □შემოქმედებითი საქართველო“ ქვეყნის კულტურული ცხოვრების ყველა მიმართულებას მოიცავს, მათ შორის მიმდინარე კულტურულ მოვლენებს, ღონისძიებებს, კულტურულ მემკვიდრეობას, თეატრალურ, საბალეტო და ლიტერატურულ პროცესებს. აღნიშნული მიმართულებები სხვადასხვა რუბრიკით იქნება წარმოდგენილი, იქნება ეს პროფილები, ინტერვიუები, რეპორტაჟები, რეცენზიები, მიმოხილვები, სპეცპროექტები, თუ ფოტორეპორტაჟები.

ჟურნალის ავტორები ცნობილი პუბლიცისტები, ლიტერატორები, მიმომხილველები, კრიტიკოსები, ფოტოგრაფები, ხელოვნებათმცოდნეები და დარგის სპეციალისტები არიან.

პროექტის ხელმძღვანელი **შორენა შავერდაშვილია**, პროექტის კოორდინატორი და შემოქმედებითი დირექტორი □**თეა სხიერელი**, რედაქტორი □**ნინია სადღობელაშვილი**, დიზაინერი □ **ნინო ყაველაშვილი**, მთარგმნელი □**ზაზა ჭილაძე.**

ჟურნალი კვარტალურად გამოიცემა.

ახლახან გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკაში“ – ხუთ ნომერში, ერთმანეთის მიყოლებით გამოქვეყნდა ზურაბ ბოცვაძის წერილების სერია „ჰუმანური პედაგოგიკა თუ ფსევდოპედაგოგიკა?“

ზურაბ ბოცვაძეს დიდი ხანია ვიცნობ, მეტიც, მეგობრული ურთიერთობაც გვქონდა ერთმანეთთან, ასევე დიდი ხანია ვიცნობ და ვმეგობრობ შალვა ამონაშვილს, ვისი მეცნიერულ-პედაგოგიური მემკვიდრეობაა, ავტორის აზრით, ამ ხუთსერიიან წერილში განხილული. რადგან წერილების ავტორიც და ამ წერილების ადრესატიც ჩემი მეგობრები არიან, მათ მეგობრულად მოვიხსენიებ „ბატონობისა“ და „აკადემიკოსობის“ გარეშე, მხოლოდ სახელით და ამას ფამილარობად ნუ ჩამითვლით!

მხოლოდ წერილების სათაურით თუ ვიმსჯელებთ, ავტორმა არ იცის, ჰუმანური პედაგოგიკა ფსევდო, ანუ ცრუპედაგოგიკაა თუ არა, მაგრამ ამ კითხვის დასმას ამხელა სერიალი წერილებისა რად უნდოდა, შალვა თუ არ შეაწუხა (95 წლის არის, მიუხედავად შესაშური მხნეობისა!), ჩემთვის დაერეკა და ოციოდე წუთში გავარკვევდი მის წინაშე აღმოცენებულ დილემაში. მაგრამ არა! იგი ამ წერილების სერიალში ცდილობს იმის დამტკიცებას, რომ ჰუმანური პედაგოგიკა არ არსებობს, რადგან პედაგოგიკა ისედაც ჰუმანურია და „ჰუმანური ჰუმანიზმი“ სრული უაზრობაა.

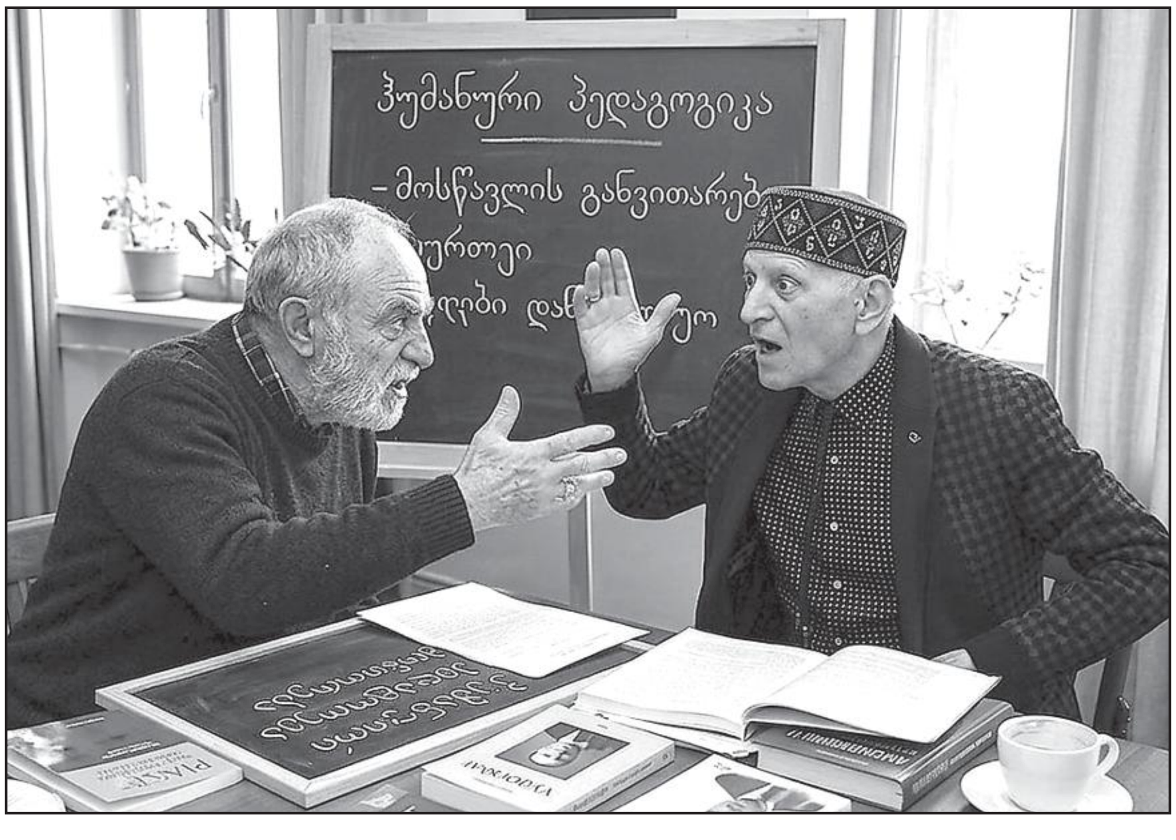

ზურაბ ბოცვაძე კარგა ხნის წინ ჩვენი სამეცნიერო და ჟურნალისტური თვალსაწიერიდან დამეკარგა, მოვიკითხე და მითხრეს ევროპასა თუ ამერიკაშია წასულიო, არ ვიცი, სამუშაოდ, არ ვიცი, სხვა მიზნით. ახლა თვითონ აღნიშნავს ამ პუბლიცისტურ სერიალში, ჩეხეთში ვიყავი და აშშ-შიო. ნეოლიბერალური მარაზმის ჭაოში ჩაძირულ ევროპაში და აშშ-ში ყოფნა რა სიკეთეს დააყრიდა ჭკუა-გონებით გაპენტილ ჩემს მეგობარს და მის პუბლიცისტურ სერიალში აშკარად გამოჩნდა ეს მავნე ზეგავლენა.

სრული აბსურდი ხუთ სერიად

იმ უბედურ დასავლეთში, სადაც მძიმე ფსიქიკური დაავადება (მაგალითად, ჰომოსექსუალიზმი, ლესბოსელობა, ზოოფილია, პედოფილია, ნეკროფილია, ეკოფილია) ადამიანის სექსუალური ორიენტაცია ჰგონიათ და კაცის კაცზე, თუ ქალის ქალზე ქორწინება ნორმალურ მოვლენად მიაჩნიათ. უფრო მეტიც, ადრე განათლებითა და მეცნიერებებით, სახელმწიფოებრივი აზროვნებითა და კულტურით სანიმუშო ქვეყანაში პრეზიდენტიც და პირველი ლედიც, ორივენი კაი წარმოსადეგი კაცები არიან. ეგ იქით იყოს, მაგრამ ფილოსოფიითა და ფსიქოლოგიით აგრერიგად გატაცებულმა, ჩემმა მეგობარმა ზურაბმა არ იცის განა სოკრატეს ცნობილი გამონათქვამი: „მე ის ვიცი, რომ... არაფერი არ ვიცი!“ იცოდა, მაგრამ იქ, მავნე გავლენების შედეგად დავიწყებია და, სამწუხაროდ, ახლა არ იცის, რომ იმის ცოდნა, თუ რა არ იცი, ერთობ მნიშვნელოვანი ცოდნაა! ეს რომ გცოდნოდა, ჩემო ზურაბ, ამ საჯაყ საქმეს ხელს არ მოჰკიდებდი.

ამ პუბლიცისტური სერიალის ბოლოს ზურაბ ბოცვაძე აფრთხილებს მკითხველს, რომ მე არავისთან პოლემიკაში არ შევალ (თუ ასეთი ვინმე გამოჩნდებაო), ანუ კრიტიკას არ ვუპასუხებო, რადგან ისედაც ყველაფერი ნათელიაო.

ვაგა, ჩქიმ ცოდა!

კაცს, რომელსაც თავის ნათქვამში არაფერი ეეჭვება და აბსოლუტური ჭეშმარიტების ცოდნის პრეტენზია აქვს, მეცნიერებასთან არაფერი აკავშირებს! ეს იცოდე ზურაბ, შენთვის ასე აჯობებს!

დავიწყებ იმით, რომ რა არ იცის ზურაბმა და ჰგონია რომ იცის!

„90-იან წლებში, როდესაც „სახალხო განათლების“ რედაქტორად დამნიშნეს, პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანთან, ენუქიძესთან გამომიძახეს გასაუბრებაზე“.

რა 90-იან წლებში, რა პარტიის ცეკა, რა ცეკას მდივანი გურამ ენუქიძე! ამ ჩემს ძმაკაცს ისიც არ ახსოვს, რომ 1990 წელს ზვიად გამსახურდია აირჩია ქართველი ხალხის 97%-მა საქართველოს პრეზიდენტად. ზურაბ ბოცვაძის „სახალხო განათლების“ რედაქტორად დანიშვნა სადღაც 1987 თუ 1988 წელს მოხდა. ეს იქით იყოს, ჩემი მეგობარი ზურაბი წერს: ენუქიძემ დირექტივების მოცემა დამიწყო, კერძოდ, მითხრა, შალვა ამონაშვილს მისი ნოვატორული პედაგოგიური ექსპერიმენტების თაობაზე პუბლიკაციები დაუბეჭდეო, რადგან სხვა რედაქციების კარები მისთვის დაკეტილი იყოო.

მეო – წერს ჩემი მეგობარი ზურაბი, – გულში მეცინებოდა და მეცოდებოდა კიდეც ენუქიძეო, იმიტომ, რომ ცკ-ს მდივანს ვინ ჰკითხავს სარედაქციო გეგმებში ჩარევასო, ამას რედაქტორი წყვეტსო.

დავიწყებია ჩემს მეგობარ ზურაბს, რომ იმ დროს გაზეთის რედაქტორის თანამდებობა ცკ-ს ნომენკლატურა იყო და თანამდებობაზე ვინც დაგნიშნა, ის დირექტივასაც მოგცემს და გიბრძანებს კიდეც. ასეთი იყო კომუნისტების მმართველობის ფორმა და შინაარსი. ეს თუ არ გახსოვს, შე კაი კაცო, რა ლაო-ძისა და კონფუცის თეორიებზე მელაპარაკები?

მეტსაც გეტყვით: გაზეთი „სახალხო განათლება“ დასაბამს იღებს 1908 წლიდან, როდესაც ლუარსაბ ბოცვაძემ დააარსა და **სიკვდილის ბოლომდე** რედაქტორობდა ჟურნალ „განათლებას“, – წერს **ზურაბ ბოცვაძე**. ჟურნალმა „განათლებამ“ 1917 წლამდე იარსება, მისი დამაარსებლის სიცოცხლის ბოლომდე.

ჯერ ერთი, „სიკვდილის ბოლომდე“ სრულიად ახალი და ასევე სრულიად უაზრო ცნებაა. სიცოცხლის წერტილია სიკვდილი, ანუ სიკვდილი სიცოცხლის ბოლოა და თავად სიკვდილს არავითარი ბოლო არ აქვს! ამ ელემენტარული ჭეშმარიტების არმცოდნე კაცი გვიხსნის იუნგის ფსიქოლოგიის შინაარსსა და კონფუცი პედაგოგიკის კლასიკოსი ჰგონია! პედაგოგიური შეხედულებანი ნებისმიერი ფილოსოფოსის, ფსიქოლოგისა და მწერლის შემოქმედებაში შეიძლება უხვადაც კი იყოს, მაგრამ პედაგოგიკის კლასიკოსი ის არის, რომელსაც შექმნილი აქვს მოზარდის აღზრდის (რაშიც სწავლებაც იგულისხმება!) მწყობრი თეორია, რაც ამა თუ იმ ქვეყანაში განხორციელდა, ან ხორციელდება ბევრ ქვეყანაში. აი, ასეა ეს!

ზურაბი განაგრძობს ჩვენს განათლებას (??) და გვეუბნება, რომ ლუარსაბ ბოცვაძის დაარსებულმა ჟურნალმა ფორმა იცვალა, გაზეთად გადაკეთდა, სახელი შეიცვალა და ასე მოაღწია დღემდე (?!)

ლუარსაბ ბოცვაძეს დიდი დამსახურება აქვს ქართული პედაგოგიკისა და, საერთოდ, ეროვნული სახალხო განათლების წინაშე. იგი იაკობ გოგებაშვილის გვერდით იდგა და იღვწოდა. მისმა დაარსებულმა პედაგოგიურ-ლიტერატურულმა ჟურნალმა მასთან ერთად დაასრულა არსებობა. 1919-20 წლებში გამოდიოდა სამეცნიერო-პედაგოგიური ჟურნალი „განათლება“, რომელსაც სარედაქციო კოლეგია ხელმძღვანელობდა. რაც შეეხება გაზეთ „სახალხო განათლებას“, იგი გამოდის 1928 წლიდან. მისი ადრინდელი სახელებია: 1928-1931 წლებში – „განათლების მუშაკი“, 1932-1938 წლებში – „საბჭოთა მასწავლებელი“, 1947 წლიდან – „სახალხო განათლება“. აი, ეს არის სიმართლე!

პედაგოგიურ-სამეცნიერო ჟურნალი 1924 წელს გამოვიდა სახელწოდებით – „კომუნისტური აღზრდისათვის“, რომელსაც შემდეგ „სკოლა და ცხოვრება“ ეწოდა.

ერთი კლასელი მყავდა, კარგი ბიჭი იყო, მაგრამ სწავლაზე მწყრალად გახლდათ, სამაგიეროდ ღამღამობით რადიოთი „ამერიკის ხმას“ უსმენდა და მეორე დღეს გაკვეთილზე მასწავლებლებს იკლიკანტურ, „არასაგაკვეთილო“ კითხვებს უსვამდა ამერიკული ცხოვრების ამა თუ იმ წესსა და რიგზე, რითაც უნდოდა თავისი ცოდნა დაენახვებინა მათთვისაც და ჩვენთვისაც. მასწავლებლები მის კითხვებს პასუხს არ სცემდნენ, ტუქსავდნენ და გაკვეთილზე ყურადღებით ყოფნისკენ მოუწოდებდნენ. ერთხელ ჩვენს დირექტორს, გიორგი ტაბატაძესაც გაუბედა შეკითხვა (ცხონებული, ისტორიას გვასწავლიდა), „მასწავლებელო, რატომ არის, რომა ამერიკაში...“ დირექტორმა გაკვირვებით შეხედა მის ოროსან მოსწავლეს, კითხვა არ დაამთავრებინა და მკაცრად უთხრა: დაჯექი მანდ, ამერიკაში... ამერიკაში... ამერიკაში კი არა შენი სახლის გზა ვერ გაგირკვევია და ამერიკაში რა და როგორ არის, იმას კითხულობ?!

ეს ფაქტი გამახსენდა უნებლიეთ, ჩემი მეგობარი ზურაბის ე. წ. პედაგოგიკის თეორიაში ორიენტაციადაკარგულ წიაღსვლებს რომ ვკითხულობდი, მაშინ!

ზურაბ ბოცვაძე დიდი გულმოდგინებით უხსნის შალვა ამონაშვილსა და მეც, რა საკვირველია ტერმინ „პედაგოგიკის“ წარმომავლობასა და სემანტიკურ მნიშვნელობას, აი, ასე: ტერმინი „პედაგოგიკა“ წარმოიშვა ბერძნული სიტყვისაგან „პაიდეგოგოს“ და ორი ცნების ერთობლიობას წარმოადგენს – „პაიდს“ (ბავშვი) და „აგოგოს“ (წინამძღოლობა)“. რა მითხარი კაცო ეს!

ჯერ ერთი, „აგოგოს“ „წინამძღოლობასა“ და „ბელადობას“ კი არ ნიშნავს, არამედ „ტარებას“. იმ დროის საბერძნეთში, როგორც სხვაგანაც, არისტოკრატი ქალები ახალშობილებს გასაზრდელად მოსამსახურე ქალებს მიაბარებდნენ ხოლმე და მათი ფუნქცია ბავშვისათვის „ფეხის სწავლება“, ანუ ორ ფეხზე გამართული სიარულის სწავლება, ანუ ძიძაობა იყო, რაც მისი ტარების გარეშე შეუძლებელია.

ელინური გავლენაა ისიც, რომ ბავშვის სიარულს ჩვენში „გოგმანს“ უწოდებენ. ახლა, ცხადია, „პედაგოგიკის“ მნიშვნელობა სულ სხვაა.

ვის უხსნის ამ ანა-ბანას ზურაბ ბოცვაძე და, თანაც, ილია ჭავჭავაძეს იმოწმებს „პედაგოგიკა“ რომ ბერძნული წარმოშობის ტერმინია.

ჩვენში „პედაგოგიკა“, როგორც ტერმინი, ბერძნულიდან შემოვიდა და დამკვიდრდა და ბერძნულში საიდან შევიდა, ძველი ინდური ენიდან თუ ჩინურიდან, ამის კვლევა დიდი ილია ჭავჭავაძის ამოცანა იყო? ამისთვის ეცალა საქართველოს გადარჩენისათვის თავგადადებულ მოღვაწეს? ეს ვისი საქმეც იყო, იმათ დაადგინეს ამ ტერმინის ვინაობა და სადაურობა. შენ შალვა ამონაშვილის ვარაუდის საწინააღმდეგო რაიმე საბუთი გაქვს, თუ ცხონებული მარიამ ბურჭულაძის „უტყუარ“ საბუთს იყენებ შალვას მოსაზრების გასაბათილებლად, ჰა?

მაპატიოს მარიამ ბურჭულაძის უცოდველმა სულმა, ბოროტი აზრით არ მიხსენებია იგი, ზურაბ ბოცვაძის მაგალითმა გამახსენა: ერთხელ შალვა ამონაშვილი თავისი ექსპერიმენტის შედეგებზე მორიგ მოხსენებას აკეთებდა ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს სხდომაზე. ამ საბჭოს წევრი იყო ქალბატონი მარიამი, როგორც განათლების მინისტრის ყოფილი მოადგილე (პენსიაზე გასვლის შემდეგ ჩვენს ინსტიტუტში მოუძებნეს სამსახური!). როდესაც შეკითხვებზე მიდგა საქმე, ქალბატონმა მარიამმა მიმართა მომხსენებელს: „შალვა, ნენა, შენ რასაც გვეუბნები, არ მჯერა, ნენა მე“. „რატომ ქალბატონო მარიამ?“ - ჰკითხა შალვამ. „რა ვიცი, ნენა, მაგრამ მგონია, მაი არაა მასე!“ ქალბატონმა მარიამმა არც ე. წ. ტრადიციული პედაგოგიკა იცოდა მაინცდამაინც, მაგრამ უსათნოესი და მართალი ადამიანი იყო, ცხონებული.

შალვა ამონაშვილი ერთგან წერს, „აბა, საწყენი არ არის სკოლას სასწავლო დაწესებულება დაარქვა? ეკლესიას შეიძლება დაწესებულება დაარქვა? ან სამლოცველო დაწესებულება?“ ამაზე „აღშფოთებული“ ზურაბი ასეთ რკინის არგუმენტს იყენებს შალვას წინააღმდეგ: „არავის მოუვა თავში, რომ ეკლესიას დაწესებულება უწოდოს. ეკლესია გახლავთ შენობა, რომელშიც ქრისტიანული ღვთისმსახურება აღესრულება“.

შალვა სკოლას სხვა უფრო მაღალ მნიშვნელობას ანიჭებს, რადგან მასწავლებელი მას მოძღვრად მიაჩნია. ბევრი სხვა ქართველი მოღვაწეც სკოლას ცოდნის ტაძარს უწოდებდა და არავის გაკვირვებია ეს.

ახლა, ჩემს მეგობარ ზურაბს მინდა სოკრატე შევახსენო და თან ავუხსნა, რომ ეკლესია შენობა არ არის! ეკლესია სარწმუნოებასა და კულტის ერთიანობაზე დამყარებული, ამა თუ იმ რელიგიის მიმდევართა ერთიანობაა, რისი ძირითადი განმასხვავებელი ნიშნებია მეტ-ნაკლებად დამუშავებული დოგმატური და საკულტო სისტე-

მა. იმ შენობას კი, სადაც ღვთისმსახურება აღესრულება, ტაძარი ეწოდება. აი, ასეა საქმე, ჩემო ზურაბ!

ზურაბ ბოცვაძე წერს: „პედაგოგიკა თავისთავად ჰუმანიზმის ნიშნების მატარებელია. აქედან გამომდინარე „ჰუმანური პედაგოგიკა“ იგივეა, რაც „ჰუმანური ჰუმანიზმი!“ რასაა რომ წერ, ზურაბ, პედაგოგიკა ჰუმანიზმის ნიშნების შემცველი კი არ არის მხოლოდ, ნებისმიერი მიმართულების პედაგოგიკის საბოლოო მიზანი უდავოდ ჰუმანურია. აი, მიზნამდე მისასვლელი საშუალებანი არ არის არსებითად ყოველთვის ჰუმანური.

ტრადიციულ პედაგოგიკასა და ჰუმანურ პედაგოგიკას შორის განსხვავება გამოიხატება აღზრდისა და სწავლების პროცესისადმი მიდგომის განსხვავებულ პრინციპში: ტრადიციული პედაგოგიკა ცდილობს აიძულოს ბავშვი ისწავლოს, აითვისოს და განივითაროს უნარები: ჰუმანური პედაგოგიკის პრინციპია დაითანხმოს ბავშვი ყოველდღე იმაზე, რასაც ტრადიციული პედაგოგიკა იძულებით ცდილობს.

ჰუმანური პედაგოგიკის პრინციპი უძევს საფუძვლად თანამშრომლობის პედაგოგიკას, რომლის ეფექტიანობა საყოველთაოდ არის აღიარებული მთელ ცივილიზებულ სამყაროში და იგი მომავლის პედაგოგიკად ითვლება. მიუხედავად რეტროგრადების დიდი წინააღმდეგობისა, იგი ჩვენს სკოლაშიც წარმატებით ინერგებოდა, ვიდრე განათლების სისტემა ჩვენს სახელმწიფოში არაპროფესიონალი ბიუროკრატების ხელში არ მოექცა, რომელთათვისაც განათლების მეცნიერება არსებობს თუ არა, ისიც უცნობია.

ჰუმანურ პრინციპებზე აგებული სწავლებისა და აღზრდის მეთოდიკების ეფექტიანობა იმდენად ეფექტური იყო, რომ მისი პროცენტული შეფასების გასაჯაროება უხერხულიც კი იყო. რატომ იცით? იმიტომ, რომ ახალი, ნოვატორული მეთოდიკა საშუალებას არ აძლევს მასწავლებელს, მთელი გაკვეთილის განმავლობაში მაგიდასთან იჯდეს და ისე მართოს სწავლის (იგივე აღზრდის!) პროცესი.

ვისაც ამის ბოლომდე გაგება უნდა, უნდა წაიკითხოს შალვა ამონაშვილის წიგნები „გამარჯობათ, ბავშვებო!“ „როგორ ცხოვრობთ, ბავშვებო“, „მიზნის ერთიანობა“. ვისაც უნდა უფრო მეტი და ღრმად იცოდეს ჰუმანური პედაგოგიკის თეორიისა და პრაქტიკის შინაარსი, უნდა წაიკითხოს „ჰუმანური პედაგოგიკის სიმფონია“ და არა მარტო ეს.

შალვა ამონაშვილის წიგნები მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაშია ნათარგმნი, განსაკუთრებით „გამარჯობათ, ბავშვებო!“, რომელიც პირველი კლასის მასწავლებლის მუშაობის ჭეშმარიტი პარტიტურაა და ყველაზე მარტივად გადმოსცემს ჰუმანური პედაგოგიკის პრინციპებს, მეთოდებსა და მათი პრაქტიკული რეალიზაციის ყველა ნიუანსს. ამ წიგნის გავრცელების ბუმის შემხედვარე ქართველმა რეტროგრადმა „სწავლულმა“ პედაგოგებმა ჭორაობა დაიწყეს ამონაშვილი მაგარი „ჩამწყობია“, ამიტომ გამოდის მაგის წიგნები თითქმის ყველა საბჭოთა რესპუბლიკების ენაზეო. აგერ, ჩვენს სამეზობლოში – აზერბაიჯანსა და სომხეთში შესანიშნავად გამოცემული „გამარჯობათ, ბავშვებო!“ საქართველოშიც ცნობილი გახდა. ამ წიგნის ჩინური გამოცემა რომ მაჩუქა შალვამ, მაშინ რეპლიკა გამოვაქვეყნე ჩვენი განათლების სამინისტროს მესვეურთა, პირველ რიგში მინისტრის მოადგილის იათო კოტეტიშვილის გასაგონად – იქნებ ამიხსნათ, ჩინეთთან საბჭოთა კავშირს დიპლომატიური ურთიერთობა აქვს გაწყვეტილი და როგორ მოახერხა შალვა ამონაშვილმა ჩინეთში საქმის ჩაწყობა-მეთქი. მტერი არ არის მეტი, იმათ პასუხისგაცემა შეეძლოთ.

საქართველოში, სამწუხაროდ ასე იყო მუდამ და ასეა ახლაც: თუ ვინმე წარმატებული კაცი გამოგვერია, ისე დავკორტნით, როგორც დაჭრილ არწივს ყვავები. ზოგიერთებს პოპულარულ და სახელოვან პიროვნებებთან აბუჩად ამგდები დამოკიდებულება და ჭიდილი სახელის მოხვეჭის ყველაზე მოკლე გზა ჰგონია. მათ არ იციან, რომ **ბრბოს ტაშს გილიოტინას გრუხუნი მოსდევს,** – როგორც ერთმა ჭკვიანმა პუბლიცისტმა დაწერა ამასწინათ.

აქ მინდოდა წერტილი დამესვა, მაგრამ ამ ჩემი მეგობრის ათეისტურმა, მართლაც, ფსევდომეცნიერულმა ბჟუტურმა მაიძულა ერთი ორი აბზაცით გადავწიო ამ წერილის დასასრული.

შალვა ამონაშვილი ერთგან წერს: **„უბედურება იმაშია, რომ ჩვენს თავს მთლად ვერ ავიყვანთ ღმერთის, მამაზეციერის დონემდე, თუმცა აღზრდის ამოცანა ის არის, რომ ბავშვები ასეთები გავხადოთ და ჩვენც ასეთები გავხდეთ“.**

ევროგადამზადებულმა ჩემმა მეგობარმა ამ მოსაზრებაში დიდი ჩამორჩენილობა დაინახა და ურჩია შალვას, მეც და ჩემნაირებსაც, ღმერთი თქვენ გრძელწვერიანი ადამიანი ნუ გგონიათ, რომელიც ზეცაში ტახტზე ზის და გალაქტიკის სულიერ თუ უსულო ბინადართ სიბრძნეს უგზავნის და მათ ბედს განსაზღვრავსო. ვავა, ჩქიმ დო სკან ცოდა!

ამის შემდეგ იგი გვიხსნის, რომ ღმერთი სინამდვილეში არის კოსმიური გონი, შეუცნობელი ბუნება, რომელიც არა მარტო დედამიწაზე, არამედ სამყაროშია განფენილი. ჰო, და როგორ გინდათ აიყვანოთ თქვენი თავი და შემდეგ მომავალი თაობა „მამაზეციერამდეო“ **(ბრჭყალები ზ. ც.-სია).**

ჩემო ევროპელობამდე მეგობარო, ტაძარში წირვას არასოდეს დასწრებიხარ? არ გაგიგონია როგორ მიმართავს მოძღვარი უფალს? „ღმერთო, ძლიერო, უკვდავო, შეუცნობელო, გულთამხილავო, ყოვლის შემძლევ და მოყვარულო...“ რა წვერიანი ადამიანი, რა ჩოხაახალუხიანი ზეციური მთავარველი? ხუმრობ, თუ მართლა ასე გგონია? იესო ქრისტე, განკაცებული ძე ღვთისა უფალმა მოავლინა ჩვენს მხსნელად და ცოდვათა მიმტევებლად, უამრავი სასწაულის მაჩვენებლად ჩვენთვის და ახლაც ბევრი სასწაული ხდება ჩვენს თვალწინ, მაგრამ, სამწუხაროდ, ადამიანთა დიდი უმრავლესობა ამას ვერ ხედავს.

ვაი, რომ ამხელა პუბლიცისტური სერიალის ავტორი ამაოდ დაშვრა, სამწუხაროა რაიც!

შალვა ამონაშვილმა ამ სამი ათეული წლის წინ თანამოაზრეებთან ერთად ჩამოაყალიბა „ჰუმანური პედაგოგიკის საერთაშორისო ასოციაცია“, რომლის პრეზიდენტი თვითონ იყო დიდხანს, ახლა იგი ამ ასოციაციის საპატიო პრეზიდენტია. ყოველი წლის ზაფხულში ტარდებოდა სამეცნიერო კონფერენციები ჰუმანური პედაგოგიკის აქტუალურ პრობლემებზე. კონფერენციებში ოცდაათზე მეტი ასოციაციის წევრი ქვეყნის წარმომადგენლები მონაწილეობდნენ.

კონფერენციები მეტწილად კახეთში, შალვა ამონაშვილის შესანიშნავ მამულში, ლამაზ საკონფერენციო დარბაზში ტარდებოდა. სტუმრებისთვის კულტურული ღონისძიებებიც ტარდებოდა: კახეთის ისტორიული და კულტურული ძეგლების გაცნობა, ექსკურსიები ბუნებაში და ა. შ. „ჰუმანური პედაგოგიკის საერთაშორისო ასოციაციას“ დაწესებული ჰქონდა საპატიო წოდება – „ჰუმანური პედაგოგიკის რაინდი“ ულამაზესი და ძვირფასი სამკერდე ნიშნით „გული და გედი“. ამ წერილის ავტორი ამ წოდების მფლობელია. მასთან ერთად ასეთი წოდება მინიჭებული აქვთ ჰუმანური პედაგოგიკის პრინციპების ერთგულ რამდენიმე ნოვატორ მეცნიერსა და პრაქტიკოს მასწავლებელს.

ზურაბ ცუცქირიძე,
ჰუმანური პედაგოგიკის რაინდი, პედაგოგიკის მეცნიერებათა დოქტორი.

რა შემთხვევაში შემოიტანს სახელმწიფო საჭირო მედიკამენტებს

(მეხუთე გვერდიდან) პრემიერ-მინისტრი იმედოვნებს, რომ დიუშენით დაავადებული ბავშვების მშობლებთან ერთად დასახავენ საკითხის გადაჭრის გზებს. ირაკლი კობახიძე ამბობს, რომ აღნიშნული საკითხი ძალიან მგრძნობიარეა და მისი გადაწყვეტისას, პირველ რიგში, ბავშვების ინტერესებიდან უნდა ამოვიდეთ.

„შეხვედრის დასაწყისშივე შევთანხმდით, რომ უახლოეს მომავალში, მაქსიმუმ, ზეგ დილამდე შედგება მეორე შეხვედრა, სადაც უკვე იმედი გვაქვს, რომ ერთად დავსახავთ საკითხის გადაჭრის გზებს. ეს იქნება უკვე მეორე შეხვედრის მიზანი, რომელიც მაქსიმუმ ზეგ დილისთვის შედგება. იმედი მაქვს, რომ ამ საკითხს ერთობლივად გადავწყვეტთ. რა თქმა უნდა, ძალიან მგრძნობიარე საკითხია და პირველ რიგში ჩვენ უნდა ამოვიდეთ ბავშვების ინტერესებიდან. იმედი გვაქვს, რომ ჩვენ ერთად მოვძებნით ამ საკითხის გადაჭრის გზებს“ – განაცხადა **ირაკლი კობახიძემ.**

ჯანდაცვის მინისტრის განცხადებით, მარტივი არ არის გადაწყვეტილებების მიღება, ვინაიდან საუბარია ოთხი ტიპის მედიკამენტზე, რომელთა ირგვლივ სტატუსიც, მდგომარეობაც, განწყობაც, პოტენციალიც, გადაწყვეტილების მიღების მზადყოფნაც კი, აბსოლუტურად, თვისობრივად განსხვავებულ ეტაპზეა.

„რაც შეეხება საკუთრივ გადაწყვეტილებას – ამ მიმართულებით, ბუნებრივია, რომ ამას მუშაობა დასჭირდება და ბუნებრივია, რომ ამ მუშაობას ალტერნატივა არ აქვს. სწორედ ამას ვსაუბრობდით პირველივე დღიდან და ესეც კრიტიკულად მნიშვნელოვანია. საკითხები, რომლებთან დაკავშირებული ხედვაც ჩვენ მშობლებისგან მოვისმინეთ, არის განსაკუთრებული ინტერესის საგანი და ჩვენთვის ეს არის გარემოება, რომელსაც ყურადღება აუცილებლად უნდა მიექცეს.

არ არის მარტივი ამ საკითხებზე გადაწყვეტილებების მიღება, ვინაიდან საუბარია ოთხი ტიპის მედიკამენტზე, რომელთა ირგვლივ, სტატუსიც, მდგომარეობაც, განწყობაც, პოტენციალიც, გადაწყვეტილების მიღების მზადყოფნაც კი, აბსოლუტურად, თვისობრივად განსხვავებულ ეტაპზეა. მე ადრეც აღვნიშნე, რომ დასახელებული მედიკამენტებიდან ორთან დაკავშირებით, გარკვეული ნაკლები კითხვები არსებობს, სხვასთან მეტი და ა.შ. რა თქმა უნდა, ეს ყველაფერი აუცილებლად საჭიროებს ძალიან დეტალურ ანალიზს, სწორად განსჯას, თუ რას უნდა მიექცეს ყურადღება და ამის მიხედვით გადაწყვეტილებების მიღებას“ – აცხადებს **მიხეილ სარჯველაძე.**

მინისტრის განცხადებით, იყო საუბარი ისეთ საკითხზეც, რომელიც ეხებოდა, მაგალითად, პოლიტიკოსების მხრიდან ამის არასწორად გამოყენებას.

„ჩვენ ერთმნიშვნელოვნად ვართ განწყობილი საიმისოდ, რომ რაც შეიძლება სწრაფად და რაც შეიძლება ეფექტიანად მოინახოს გადაწყვეტილებები, რომელიც იქნება რეალურად სასარგებლო თითოეული პაციენტისთვის. ჩვენ უახლოეს მომავალში, სავარაუდოდ, კიდევ გვექნება ასეთი შეხვედრა ამ საკითხებზე, კიდევ გაგრძელდება მსჯელობა და როგორც ეს დასაწყისშიც აღინიშნა, რა წამს იქნება მზად გადაწყვეტილება მისაღებად, რა თქმა უნდა, ყოველგვარი დაყოვნების გარეშე, ასეთი გადაწყვეტილებები იქნება მიღებული. ოღონდ ამისთვის აუცილებელია, რომ გადაწყვეტილება იყოს მზად მიღებისთვის“ – განაცხადა **მიხეილ სარჯველაძემ.**

თამთა ქარჩავა

შიო მესამემ სამების ტაძარში დიუშენის კუნთოვანი დისტროფიის მქონე ბავშვები და მათი ოჯახის წევრები აზიარა და დალოცა

„დღეს, 2026 წლის 7 ივნისს, უწმინდესმა და უნეტარესმა, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა, მცხეთა-თბილისის მთავარეპისკოპოსმა და ბიჭვინთისა და ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტმა შიო III-მ თბილისის ყოვლადწმინდა სამების სახელობის საპატრიარქო ტაძარში დიუშენის კუნთოვანი დისტროფიის მქონე ბავშვები და მათი ოჯახის წევრები აზიარა და დალოცა“, – ნათქვამია საქართველოს საპატრიარქოს საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის მიერ გავრცელებულ ინფორმაციაში.

ჩვენი ინოვაციების პლატფორმა სან-ფრანცისკოში

ავთანდილ კასრაძე:

ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების განვითარება საქართველოს მთავრობის სტრატეგიული პრიორიტეტია

საქართველოს ინოვაციების ჰაბი სან-ფრანცისკოში წარმოადგენს მნიშვნელოვან პლატფორმას, რომელიც საქართველოსა და სილიკონ ველის ინოვაციურ ეკოსისტემებს დააკავშირებს, – განაცხადა ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს თავმჯდომარემ **ავთანდილ კასრაძემ** სან-ფრანცისკოში, ინოვაციების ჰაბის BRID.GE ოფიციალური გახსნის ცერემონიალზე.

GITA-ს თავმჯდომარემ ხაზი გაუსვა ინოვაციების ჰაბის შექმნის მნიშვნელობას და აღნიშნა, რომ სააგენტოს მიზანია, რაც შეიძლება მეტი შესაძლებლობა ჰქონდეთ ქართველ მეწარმეებს, მკვლევარებსა და ტექნოლოგიურ კომპანიებს.

ღონისძიებაზე შეკრებილ სტუმრებს სიტყვით მიმართა საქართველოს ვიცე-პრემიერმა, საგარეო საქმეთა მინისტრმა **მაკა ბოჭორიშვილმა,** საქართველოს გენერალურმა კონსულმა სან-ფრანცისკოში **ლევან ყულიჯანიშვილმა,** სან-ფრანცისკოს მერმა **დენიელ ლურიმ,** გლობალური სტარტაპ აქსელერატორის Plug and Play-ის დამფუძნებელმა და აღმასრულებელმა დირექტორმა **საიდ ამიდიმ** და Owl Ventures-ის თანადამფუძნებელმა და მმართველმა პარტნიორმა ამიტ პატელმა.

BRID.GE წარმოადგენს საქართველოს ფარგლებს გარეთ პირველ ქართულ ინოვაციების ჰაბს, რომელიც ქართველი სტარტაპებისა და ტექნოლოგიური კომპანიებისთვის საერთაშორისო ბაზრებზე გასვლის, გლობალურ პარტნიორებთან თანამშრომლობისა და საერთაშორისო ინვესტორებთან პირდაპირი წვდომის ახალ შესაძლებლობებს ქმნის.

საკუთარ ჯანმრთელობაზე ზრუნვა ადამიანს ადრეული ასაკიდანვე სჭირდება. ეს ანბანური ჭეშმარიტებაა. ჯანმრთელად, დღეგრძელად ყოფნა ყველა ჩვენგანის ერთ-ერთი უპირველესი ნატვრაა, რის მისაღწევადაც, დღევანდელ წარმოუდგენლად რთულ დროსა და კატასტროფულად არახელსაყრელი გარემო-პირობებში, განსაკუთრებული გონიერება გვმართებს.

ამდენად, ვფიქრობთ, რომ ჩვენი მკითხველისთვის ინტერესმოკლებული არ იქნება ჯანმრთელობის აქტუალურ საკითხებზე ქართული მედიცინის გამორჩეულ წარმომადგენელთა მიერ შემოთავაზებული მოსაზრებები, რასაც სათავე დაუდო ცნობილი უროლოგის, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორის, პროფესორ არჩილ ჩხოტუას მიერ ჩვენი გაზეთისთვის ბოლო წლებში მიცემულმა ინტერვიუებმა. ამჟამად რედაქციის სურვილია ჩვენი ჯანმრთელობისთვის სასარგებლო ყოფითი პირობების ბუნებრივი პროდუქტებით კვების, ასევე სხვადასხვა სნეულებების, მათი გამომწვევი მიზეზების სიმპტომების, ადრეული დიაგნოსტიკის, მედიკამენტოზური და სხვა ტიპის მკურნალობის შესახებ ცნობილი სპეციალისტების მიერ მოწოდებული მასალები გაგაცნოთ.

ახალი პროექტის „პირველი მერცხალი“ გახლავთ, ცნობილი ონკოლოგი და გენეტიკოსი, სამედიცინო მეცნიერების აღიარებული პოპულარიზატორი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი ალექსანდრე (ალეკო) თავართქილაძე.

დღეგრძელი ცხოვრების ხიბლი და იდუმალება

– ადამიანი მუდამ ცდილობდა ერთი საიდუმლოს ამოხსნას: რატომაა, რომ ზოგი ხანგრძლივად და ჯანმრთელად ცოცხლობს, ზოგნი კი ადრეულ ასაკშივე სნეულდებიან, რაც, ძალიან ხშირად, სიცოცხლეს საგრძნობლად ამოკლებს. არადა, ამ ერთობ „მარადიულ“ კითხვას, ძველთაძველი ქართული ტრადიცია მარტივად პასუხობს:

ხანგრძლივი და ჯანმრთელი სიცოცხლის აუცილებელი წინაპირობაა სუფთა ჰაერი, ზომიერი შრომა, ოჯახური სითბო, ბუნებასთან სიახლოვე და უბრალო საკვების მოხმარება. მიუხედავად იმისა, რომ ყოველივე ამას სავსებით ეთანხმება **თანამედროვე მედიცინა, ამის აუცილებელ პირობად დამატებით მიიჩნევს გენეტიკის, ჰარმონიული რიტმების, ნაწლავთა მიკრობიომის, იმუნური ბალანსისა და ტვინის დაცვითი სისტემების ერთიანი ქსელის სიჯანსაღეს,** – ამბობს დოქტორი **ალეკო თავართქილაძე.**

– თუ შეიძლება, დღეგრძელობის თემა უფრო ფართოდ განვიხილოთ...

– ადამიანის დღეგრძელობა მის მიერ მხოლოდ ნაცხოვრები წლების სიმრავლე სულაც არ არის. ეს, უწინარესად, სიცოცხლის ხარისხი, ორგანიზმის ენერგია, საღი მეხსიერება, სოციალური აქტივობა და ყოველდღიურ ცხოვრებაში შინაგანი წონასწორობის შენარჩუნების უნარია. ამ კონკრეტულ შემთხვევაში, ჩემი მთავარი იდეის არსიც ამაში მდგომარეობს: დღეგრძელობა გენეტიკას, გარემოს, ცხოვრების წესს, ოჯახურ კავშირებსა და საზოგადოების ორგანიზებას აერთიანებს.

ჩვენთვის, ბუნებრივია, განსაკუთრებით საინტერესოა ქართველ დღეგრძელთა საკითხი. ამასთან დაკავშირებით, კიდევ ერთხელ აღვნიშნავ მანამდეც საქვეყნოდ ცნობილ ამბავს, რომ:

მთის სოფლებში ცხოვრება, ყოველდღიური ფიზიკური შრომა, სეზონის შესაბამისი მეცნიერული, აგრეთვე რძემჟავა ფერმენტირებული საკვები და ერთჭერქვეშ მცხოვრები მრავალთაობიანი ოჯახები ჰქმნიდა ისეთ გარემოს, სადაც ხანდაზმული ადამიანი ხშირად არა იზოლირებული, არამედ ოჯახის აქტიური წევრი იყო.

დიდად სამწუხაროა, რომ ცხოვრების თანამედროვე სტილი ამ საუკუნოვან ბალანსს ანგრევს: გვიანობამდე ტელევიზორის ცქერა, ან კომპიუტერთან მუშაობა თუ მობილურ ტელეფონში „ხეტიალი“, ღამის განათების ქვეშ დიდი ხნის განმავლობაში ყოფნა, ძილის არარეგულარული რეჟიმი, დამუშავებული საკვები და ხორციელ-სულიერი სიმარტოვე ორგანიზმის შინაგან საათს ცვლის. აი, სწორედ აქ იწყება ახალი კვლევების უაღრესად მნიშვნელოვანი მიმართულება – როგორ უკავშირდება ღამის რიტმის დარღვევა მიკრობიომსა და ჯანმრთელი დაბერების მექანიზმებს.

– და რა შედეგებია მიღებული ამ კვლევის ჩატარებისას?

– ზოგადად თუ ვიტყვით, ღამე მოსვენების პერიოდია, სწორედ ის დრო, რომელსაც ჩვენი ორგანზმი „ასაწყობად“ უნდა იყენებდეს. მელატონინს ხშირად „ძილის ჰორმონად“ მოიხსენიებენ, თუმცა კი მისი როლი ჩვენი ორგანიზმისთვის გაცილებით დიდია. ის არის „ღამის ნიშანი“, რომელიც სხეულს ეუბნება, რომ მისი ძალების აღდგენის, ენერგეტიკული წესრიგის დალაგების, მიმდინარე ანთებითი პროცესების დამშვიდებისა და უჯრედების დაცვითი სისტემის გაჯანსაღების, „შეკეთების“ დროა. როცა მელატონინის სიგნალი სუსტდება, ორგანზმი თითქოს კარგავს სიბნელისგან მიღებულ „ინსტრუქციას“.

ქართველ მკვლევართა ახალი ნაშრომი სწორედ ამ საკითხს სწავლობს. კვლევაში 179 სიმპტომური პაციენტი მონაწილეობდა, რომელთაც ქრონიკული, მრავალსისტემური ნიშნები ჰქონდათ ცირკადული დისრეგულაციის მხრივ **(ესაა ორგანიზმის ნებისმიერი აქტივობა: ჭამა, შრომა, ძილი, სხვ., – ყველაფერი შინაგანი საათით რეგულირდება, რომელიც 24-საათიანი ციკლით ხასიათდება – რედ.**).

– თავდაპირველად თქვენ „ნაწლავის მიკრობიომი“ ტვინის პერივასკულარული „გაწმენდის“ ნიშნებთან მჭიდრო კავშირი ახსენეთ. რას ნიშნავს ეს?

– ადამიანის სხეულში მცხოვრები მიკროორგანიზმების ფუნქცია მარტო საჭმლის მონელების პროცესში მონაწილეობით არ შემოიფარგლება. ისინი იმუნურ სისტემასთან ურთიერთობენ, ანთებით პროცესებზეც ახდენენ ზეგავლენას და მეტაბოლიტებსაც ჰქმნიან, რომლებიც ორგანიზმის ენერგეტიკულ და ნერვულ ბალანსს უკავშირდება.

ახალი კვლევის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ობიექტია უროლითინი A, რომელიც ნაწლავის ბაქტერიების მიერ წარმოებულ ნივთიერებას წარმოადგენს და მიტოქონდრიების, ანუ უჯრედის ენერგეტიკული სისტემის დაცვასთანაა დაკავშირებული.

კვლევაში სიმპტომატურ ჯგუფში შემცირებული აღმოჩნდა როგორც მიკრობიომის მრავალფეროვნება, ისე Gordonibacter-ისა და Ellagibacter-ის ოდენობა – ეს ის ბაქტერიებია, რომლებიც მონაწილეობენ უროლითინ A-ს წარმოქმნაში. მოყვანილი მონაცემები თითქოს აჩვენებს, რომ ღამის ბიოლოგიური რიტმის მოშლა მხოლოდ ძილის პრობლემა არ არის, ის შესაძლოა ნაწლავის ეკოსისტემაზეც აისახოს.

რაც შეეხება ტვინის „გაწმენდის“ საკითხს და იმას, თუ რა ჩანს MRI-ზე, უნდა ითქვას, რომ ბოლო წლებში მეცნიერები ხშირად ხმარობენ ტერმინს „გლიმფური სისტემა“. ახალ ნაშრომში გამოყენებულია MRI მაჩვენებლები – DTI-HPS-ინდექსი, პერივასკულარული სივრცეების შეფასება **(რომლებიც ხელს უწყობენ ჭარბი სითხისა და ნარჩენების გამოყვანას – რედ.**), ასევე თეთრი ნივთიერების ჰიპერინტენივობის მოცულობა. მართალია, ის გლიმფურ ნაკადს პირდაპირ არ ზომავს, მაგრამ თავსებადია პერივასკულარული გაწმენდის ცვლილებასთან. აღსანიშნავია, რომ მიღებული, მთლიანი სურათი სპეციალისტებისთვის თითქოს ნათელია, მაგრამ საბოლოო მექანიზმის დასადგენად გრძელვადიანი კვლევების ჩატარებაა საჭირო.

– როგორია ყოველივე ამის კავშირი ადამიანის ბიოლოგიურ ასაკთან?

– ახალი კვლევიდან გამომდინარე მეცნიერებმა ერთობ საინტერესო დასკვნა გამოიტანეს: **სიმპტომურ ჯგუფში შერჩეული ბიომარკერების, გამოკვეთილი, მონოტონური კავშირი ქრონოლოგიურ ასაკთან მართალია არ ჩანს, თუმცა ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ადამიანის ბიოლოგიური ასაკი მნიშვნელობას ჰკარგავს. ამიტომ, გამოტანილი დასკვნა უფრო ფრთხილია: ამ ჯგუფში აღმოჩენილი ბიოლოგიური ცვლილებები მხოლოდ კალენდარული წლებით ვერ აიხსნება.**

სწორედ აქ იკვეთება დღეგრძელობის თანამედროვე გაგება: ორგანიზმის დაბერება ერთდროულად არის გენეტიკური, გარემოცული, ჰორმონული, იმუნური და სოციალური პროცესი – FOXP3, SIRTI, APOE და KLOTHO-ს მსგავსი გენები შეიძლება გავლენას ახდენდნენ ანთებით პროცესებზე, მეტაბოლიზმსა და ტვინის ჯანმრთელობაზე, მაგრამ ისინი იზოლირებულად არ მუშაობენ; ცხოვრების წესი, ძილი, კვება, მოძრაობა და სტრესები გავლენას ახდენენ იმაზე, თუ როგორ „იკითხება“ ადამიანის გენეტიკური პროგრამა. აქვე მინდა ხაზი გავუსვა ზემოთქმულის მთავარ აზრს: დღეგრძელობა არ არის ერთი აბის, ერთი დიეტის ან ერთი გენის შედეგი. მას ღამის რიტმის, მიკრობიომის, იმუნური სისტემის, თავის ტვინის დაცვის, მოძრაობის, სოციალური კავშირებისა და კულტურული ჩვევების ბალანსს ქმნის.

– მსოფლიოში რამდენიმე რეგიონია, რომელთა მოსახლეობა დღეგრძელობით გამოირჩევა, ვთქვათ, ჩრდილოეთ ინდოეთი, ტიბეტი, იაპონია, ჩვენი აფხაზეთი და სვანეთი. თუ არის მათ შორის, ასე ვთქვათ, „ეროვნული განმასხვავებელი ნიშნები“?

– ქართული სოფლის ცხოვრების ტრადიციული წესში – ზომიერ ფიზიკურ შრომაში, სეზონურ სუფთა საკვებში, ფერმენტირებულ პროდუქტებში, ბუნებასთან სიახლოვესა და ოჯხის მხარდაჭერაში მრავალი ისეთი ფაქტორია, რასაც თანამედროვე მეცნიერება ამჟამად განსხვავებული სახელით აღწერს: ესაა მეტაბოლური სტაბილობა, მიკრობიომის მრავალფეროვნება, სტრესების შემცირება, სოციალური დაცულობა და ცირკადული თანწყობა. ამდენად, ყველა ეს ნიშანი ხანდაზმულთა ოდენობით ცნობილ რეგიონებში ამა თუ იმ დოზით დაცულია.

ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ ზემოთქმული სულაც არ ნიშნავს წარსულის უკანმოუხედავ იდეალიზებას. ბოლო ათწლეულებში, მრავალ სხვა სახეობის ცვლილებასთან ერთად, საქართველოში მოსახლეობის დიდი ნაწილისთვის დიდად შეიცვალა კვებისა და ძილის რეჟიმები, ეკოლოგიური გარემო და თაობათა შორის ურთიერთობა. სწორედ ამიტომაა, რომ დღესდღეობით დღეგრძელობის საკითხი მხოლოდ ინდივიდის არჩევანი არ არის, ის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ერთ-ერთი პრიორიტეტული თემაცაა. ამიტომ, დიდად მნიშვნელოვანია, თუ როგორი განათება გვაქვს ქალაქებში, როგორ ვმუშაობთ ღამის საათებში, როგორ ვიკვებებით შინ და გარეთ, რამდენად ინტენსიური ურთიერთობა გვაქვს ხანდაზმულებთან და რამდენად ვუწყობთ ხელს მათ აქტიურ, ღირსეულ სიბერეს.

მოკლედ, ყოველივე აღნიშნულიდან გამომდინარე, პრაქტიკული დასკვნის გამოტანა ძნელი არ არის: **ჯანმრთელი დაბერება იწყება არა სიბერეში, არამედ გაცილებით უფრო ადრე, ეს ხანგრძლივი პროცესია და ადამიანის ცხოვრების ადრეულ ეტაპზევე შეინიშნება და შემდეგ მუდმივად გრძელდება. ძილის რეგულარული რიტმი, დღის სინათლესთან და ღამის სიბნელესთან ჰარმონია, მრავალფეროვანი, ბუნებრივ პროდუქტებზე დაფუძნებული კვება, ფიზიკური მოძრაობა, სტრესის მართვა და ინტენსიური სოციალური კავშირები, ორგანიზმის იმ სისტემებს ეხება, რომლებსაც კვლევა ბიომარკერებით ზომავს.**

ამ თვალსაზრისით, დღეგრძელობა არის მეცნიერებისა და კულტურის ურთიერთობა. ქართული გამოცდილება გვასწავლის ბუნებისა და ადამიანის ჰარმონიას, ახალი ბიომედიცინა კი გვიჩვენებს, თუ როგორ შეიძლება აისახოს ეს ჰარმონია ჰორმონებში, მიკრობებში, იმუნურ უჯრედებსა და თავის ტვინში.

ერთი წინადადებით კი, **დღეგრძელობა არ არის მხოლოდ „დიდხანს ცხოვრება“ – ესაა ორგანიზმის ღამის საათების, ნაწლავთა ეკოსისტემის, თავის ტვინის დაცვისა და ადამიანის სოციალური ცხოვრების თანაწყობა.**

ესაუბრა
ოთარ ტურაბელიძე

რევაზ ინანიშვილის 100 წლისთავისადმი მიძღვნილი საიუბილეო საღამო მეცნიერებათა ეროვნულ აკადემიაში

კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის კანცლერი, ვახტანგ წივწივაძე, ილია ჭავჭავაძის ოქროს მედლითა და მადლიერების დიპლომით დაჯილდოვდა. საზეიმო ცერემონია 3 ივნისს, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნულ აკადემიაში, გამოჩენილი ქართველი მწერლის, რევაზ ინანიშვილის 100 წლისთავისადმი მიძღვნილ საიუბილეო საღამოზე გაიმართა.

ვახტანგ წივწივაძეს მაღალი ჯილდო მრავალწლიანი, უანგარო ქველმოქმედებისა და ქართული კულტურულ-საგანმანათლებლო სივრცის განვითარებაში, ასევე არაერთი მნიშვნელოვანი პროექტის მხარდაჭერაში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისთვის გადაეცა.

დაჯილდოების შემდეგ, კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის კანცლერმა შეკრებილ საზოგადოებას სიტყვით მიმართა. მან აქცენტი რევაზ ინანიშვილის შემოქმედებაზე გააკეთა, რომელიც, მისი თქმით, მთლიანად ადამიანებისა და სამშობლოს სიყვარულით არის ნასაზრდოები. ვახტანგ წივწივაძემ მწერლობის მხარდაჭერის აუცილებლობასა და საზოგადოებრივ ერთობაზე ისაუბრა: „**მე საქართველო მიყვარს. ჩემი ვალია, ვიყო ქართველი მწერლობის გვერდით, ვიყო იმ ადამიანების გვერდით, რომლებსაც კალმით და ნიჭით მოაქვთ ერისათვის სიამაყე. ჩვენ კიდევ ბევრი გვაქვს საკეთებელი და არ შეიძლება ერთმანეთს მტრად მოვეკიდოთ. გისურვებთ გვიყვარდეს ერთმანეთი**“.

გამოსვლის დასასრულს **ვახტანგ წივწივაძემ** მადლობა გადაუხადა საღამოს ორგანიზატორებს აღიარებისა და დაჯილდოებისთვის.

აღნიშნული ღონისძიება და მწერლისადმი მიძღვნილი წიგნი-ალბომის პრეზენტაცია გამომცემლობა „**მერანის**“, საქართველოს მწერალთა კავშირისა და მეცნიერებათა აკადემიის მხარდაჭერით მოეწყო. საიუბილეო საღამო შესავალი სიტყვით გახსნა აკადემიკოსმა **ავთანდილ არაბულმა,** რომელმაც ვრცლად მიმოიხილა რევაზ ინანიშვილის შემოქმედების მნიშვნელობა და მისი შეუფასებელი როლი ქართული მწერლობის ისტორიაში.

შეკრებილთა წინაშე სიტყვით წარდგა საქართველოს მწერალთა კავშირის თავმჯდომარე **მაყვალა გონაშვილი.** მან განსაკუთრებული მადლობა გადაუხადა პროექ-

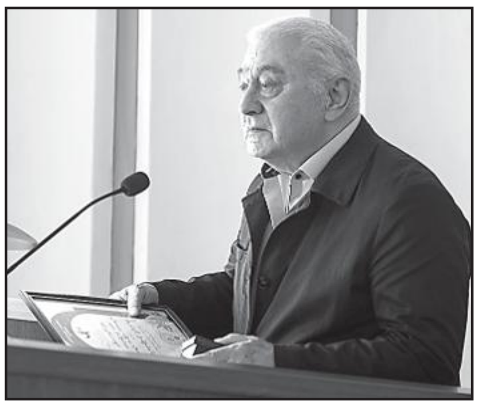

ტის მხარდამჭერ უწყებებს: საქართველოს კულტურის სამინისტროს, „**შემოქმედებით საქართველოს**“, ქალაქ თბილისის მერიასა და საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის კულტურის ობიექტების გაერთიანებას, რომელთა თანადგომითაც შესაძლებელი გახდა საიუბილეო ინიციატივების მაღალ დონეზე განხორციელება.

ღონისძიების ფარგლებში, კულტურისა და ლიტერატურის სფეროში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისთვის მწერლებსა და საზოგადო მოღვაწეებს რევაზ ინანიშვილის სახელობის პრემიები გადაეცათ. საიუბილეო საღამოს სამეცნიერო და შემოქმედებითი წრეების წარმომადგენლები, ლიტერატურათმცოდნეები და მწერლის შემოქმედების თაყვანისმცემლები ესწრებოდნენ.

თვალი გავუსწოროთ მომავალს

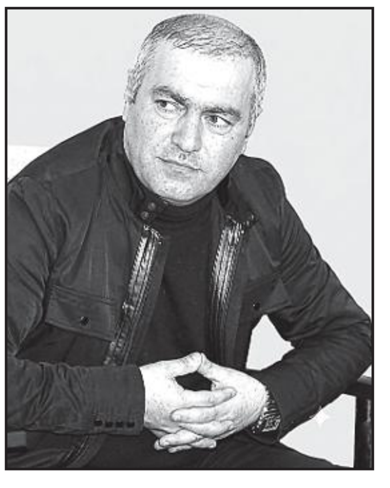

დავით ახლოური,

საქართველოს მწერალთა კავშირის შიდა ქართლის, ცხინვალისა და ახალგორის ორგანიზაციის თავმჯდომარე, გორის უნივერსიტეტის პროფესორი.

მირაჟივით ზღვისფერ ჰაერში მოლივლივე სოფელი

ნასოფლარი ახლოურთკარი მდებარეობს ქსნის მარცხენა შენაკად ცხრაზმის ხეობაში, ისტორიულ სოფელ ლარგვისის ჩრდილოეთით, ახალგორიდან 26-27 კილომეტრის დაშორებით. გასული საუკუნის 80-იანი წლებიდან ნასოფლარია.

აქ მცხოვრები ახლოურები ქსნის ხეობაში უკანა ფშავის სოფელ ხოშარადან გადმოვიდნენ, ფუძე გვარი გაბიდაური იყო. ახლოურების ბიძაშვილებად მიიჩნევიან არაგვის ხეობიდან ქსანზე მიგრირებული თინიკაშვილები, ბალაშვილები და ხოკრიშვილები. გაბიდაურთა შთამომავლები დღემდე მტკიცედ იცავენ ფშავში ოდითგანვე დამკვიდრებულ ეგზოგამიის ცნობილ ტრადიციას.

ხმაურიანი, სიცოცხლით სავსე სოფელი იყო ახლოურების სამკვიდრო. ერთგვარ გზაჯვარედინსაც წარმოადგენდა იგი ქარჩოხისა და ცხრაზმის სოფლებისათვის, ამიტომაც ეწოდა ერთ-ერთ ქედს სასვენი (დასასვენებელი). სოფელ ჭორ-

გაგრძელება, დასაწყისი

იხილეთ „სრ“ №59-60, 61-62, 63-64, 65-66, 67-68

ჭოხიდან სამარხილო გზა მიემართებოდა სამხრეთ-აღმოსავლეთით, მთასა და ტყეში რამდენიმე საათიანი მოგზაურობის შემდეგ გაივლიდა ნასოფლარ ყველდაბას, ახლოურთკარს და მიემართებოდა მარტიანისკენ, რომელიც ადრე წინუბნის სახელწოდებით იყო ცნობილი.

ფშავიდან ქსნის ხეობაში მიგრირებული გაბიდაურები ჯერ ქარჩოხის ხეობის სოფელ თინიკაანთკარში უნდა დასახლებულიყვნენ, შემდეგ კი ახალდაბაში (ბალაშვილები), ვაკეში (ხოკრიშვილები) და ყველდაბაში (ახლოურები).

ახლოურების ყველდაბაში დასახლება სავარაუდოდ, XVIII საუკუნის II ნახევარში უნდა მომხდარიყო. თინიკაშვილების შთამომავლები ამ დროს უკვე ცხოვრობდნენ ცხრაზმის წინუბანში (მარტიანი) და აბუთკარში. რამდენიმე კომლი შედარებით ბარში – კორინთაში დასახლდა...

სოფლის უხუცესთა გადმოცემით, ახლოურთში უნდა ყოფილიყო გაბიდაურების ძველი საფლავები და ნამოსახლარი, სადაც შემორჩენილია საგვარეულო კოშკის ნანგრევები. არ არის გამორიცხული, გაბიდაურების ერთი შტო ფშავიდან გადმოსვლისთანავე დამკვიდრებულიყო თანამედროვე ახლოურთის ტერიტორიაზე, სადაც ვერ გამრავლებულან... ეს ბუნებრივია, ეცოდინებოდა თინიკაანში დასახლებულ გაბიდაურთა მეორე შტოს, რომლის წარმომადგენელიც სახლდება შემდგომ გაბიდაურთა ძველი საცხოვრისის ახლოს.

ყველდაბაში დასახლებულ ახლოურს კაცი შემოჰკვდომია, დავა მამულის გამო ჰქონიათ (მთხრობელი გიორგი გიგოს ძე ახლოური, დაბადებული 1929 წელს). სტუმარს ყველდაბაში სამამულე ადგილისთვის ტყე გაუჩეხია და დაუმუშავებია. ყველდაბელებს კი მისი წართმევა მოუნდომებიათ, რამაც ერთ-ერთი მოდავის მკვლელობა გამოიწვია. მოსისხლესთვის ახალგორში, ერისთავთან უჩივლიათ. დამნაშავე ყველდაბიდან გაუძევებიათ და

წმინდა გიორგის ზარი

იქვე ახლოს დაუსახლებიათ (აქედან უნდა მომდინარეობდეს გვარის სახელწოდებაც – ახლო (სახელის ფუძე) ური (გვარის მაწარმოებელი სუფიქსი), იმ პირობით, რომ ომიანობის დროს, პირველ რიგში, მას გაიწვევდნენ და დანაშაულს ბრძოლის ველზე გამოისყიდიდა.

სოფელი ახლოურთკარი ყველდაბასთან ახლოს, რამდენიმე მეტრში მდებარეობს, შედარებით მთიან ზოლში. მიუხედავად ზემოთ ნათქვამისა, ახლოურებს ყველდაბელებთან ურთიერთობა არასოდეს შეუწყვეტიათ, უფრო მეტიც, XX საუკუნის დასაწყისამდე მიცვალებულებს ყველდაბის საერთო სასაფლაოზე კრძალავდნენ, რასაც ჩვენს მიერ შესწავლილი საფლავის ქვების წარწერები ადასტურებს. პირველი, ვინც მშობლიურ სოფელში დაკრძალეს, ლიზა ახლოური ყოფილა, რომელიც 1903 წელს გარდაიცვალა.

როგორც უკვე აღვნიშნეთ, ახლოურების შესახებ პირველი ცნობები ქსნის ხეობის სტატისტიკურ აღწერილობებში გვხვდება. 1774 წლის აღწერის მიხედვით ყველდაბაში ცხოვრობდნენ:

ახლოური დათუნას შვილი დათუნა, ბალია, ოთარა და მგელია. ამ დროს და მოგვიანო პერიოდშიც სოფელი ახლოურთკარი ყველდაბასთან იყო გაიგივებული და დაბადების მოწმობაშიც ახლოურებს, მშობლიური სოფლის მაგივრად, ყველდაბას უთითებდნენ. ამდენად, შეიძლება 1774 წლის აღწერით ყველდაბის მცხოვრებთა შორის ნახსენები ახლოურები არა ყველდაბაში, არამედ ახლოურთკარში ცხოვრობდნენ. რაც გადმოცემის მიხედვით, ასეც უნდა ყოფილიყო.

1783 წლის აღწერით ყველდაბის მცხოვრებთა შორის ღარიბაშვილების, მაჭარაშვილებისა და ჩიტიშვილების გვერდით, პირველ რიგში ახლოურები არიან მოხსენიებულნი: ახლოური დათუნას შვილი სიხარული და ახლოური ოთარას შვილები: მგელია და გოგია. წინა აღწერასთან შედარებით ახალ აღწერაში აღარ გვხვდებიან დათუნა და ბალია, სანაცვლოდ, ერთი კომლის ნაცვლად, აღწერაში ორ კომლი და ორი ახალი წევრია – სიხარული და გოგია.

1803 წლის ივნისის საუფლისწულო აღწერის ცნობებში ცხრაზმის ხეობის ქართველებით დასახლებულ სოფლებს შორის ახლოურთკარი ცალკე სოფლადაა მითითებული. სოფელში სულ 3 კომლია, ცხრამეტი მამრობითი სქესის და ათი მდედრობითი.

დემოგრაფიული ვითარება დიდად არც XIX საუკუნის ბოლოს შეცვლილა. 1886 წლის აღწერის მონაცემებით სულ სოფელ ახლოურთკარში 4 ოჯახი ცხოვრობდა, 18 სული მამრობითი და 18 მდედრობითი სქესის. აქედან ახლოურები – 3 კომლი, 15 სული მამრობითი და 17 მდედრობითი. XIX საუკუნის მეორე ნახევარში ახლოურთში დამკვიდრებული ჩიტიშვილები კი – 1 კომლი იყო, 3 მამრობითი და 1 მდედრობითი სქესის.

მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ, დემოგრაფიული ვითარება შედარებით გამოსწორდა, მომრავლდა მრავალშვილიანი ოჯახები. XX საუკუნის 60-იან წლებში ახლოურთკარში სულ 12 კომლი ცხოვრობდა, 11 კომლი – ახლოურები და 1 კომლი – ჩიტიშვილები.

(გაგრძელება იქნება)

ამაღლების კარიბჭე სოფელ ყველდაბაში

აშშ-ის გაზეთ „ნიუ-იორკ თაიმსში“ (The New York Times) გამოქვეყნებულია სტატია სათაურით **„ვოლოდიმირ ზელენსკიმ ვლადიმერ პუტინს წერილი გაუგზავნა – თან დასცინა, თან სამშვიდობო მოლაპარაკება შესთავაზა“** (ავტორი – **ენდრიუ კრამერი**), **რომელშიც უკრაინა-რუსეთის ომის პერსპექტივაა განხილული. რაც შეეხება თვითონ უკრაინის ლიდერის წერილის ტონს რუსი კოლეგისადმი, ექსპერტებმა უფრო ნეგატიურად შეაფასეს, ვიდრე პოზიტიურად.**

გთავაზობთ პუბლიკაციას მცირე შემოკლებით:

ზელენსკის სასაცილოდ ნამდვილად არა აქვს საქმე...

„როცა ხელისუფლებაში 26 წელი ხარ, ასაკი უკვე შენზე გავლენას ახდენს“ – ასე დაწერა უკრაინის პრეზიდენტმა **ვოლოდიმირ ზელენსკიმ** თავისი რუსი კოლეგისადმი გაგზავნილ წერილში და წაიტრაბახა როგორც ამას წინათ სანკტ-პეტერბურგზე მიყენებული დარტყმით, ასევე სახმელეთო ოპერაციებში მიღწეული წარმატებით.

წერილში, რომელიც უკრაინის პრეზიდენტის საიტზეა გამოქვეყნებული, რუსეთისადმი შეთავაზებულია სამშვიდობო მოლაპარაკების განახლება, მაგრამ სამწუხაროდ, შეთავაზებას თან ახლავს დაცინვა-ირონიები იმაზე, რომ **ვლადიმერ პუტინს** ბოლო დროს ფორტუნამ ზურგი შეაქცია: ფრონტებზე წარუმატებლობას განიცდის, ეკონომიკაში ინფლაცია მეფობს და რომ რუსეთი ჩინეთზე დამოკიდებული გახდა. გარდა ამისა, **ვოლოდიმირ ზელენსკიმ** ხაზი გაუსვა ვლადიმერ პუტინის ასაკს და შეიძლება ითქვას, თანამდებობისთვის შეუფერებლად მიიჩნია.

უკრაინის პრეზიდენტი, ომის სხვადასხვა მომენტების დროს, წარსულშიც მიმართავდა თავის მოწინააღმდეგეს – **ვლადიმერ პუტინს** – პირადად და რუს ხალხსაც ზოგადად, როგორც ვიდეოთი, ისე ეპისტოლარული წესით, მაგრამ ბოლო წერილი, წინა მიმართვებთან შედარებით, ყველაზე მკვეთრი და დამამცირებელია.

ვოლოდიმირ ზელენსკი აღნიშნავს, რომ ამჟამად ვლადიმერ პუტინმა ხელისუფლებაში ყოფნის 26 წლიდან 12 წელი უკრაინის წინააღმდეგ დახარჯა. ქრონოლოგიას უკრაინის ლიდერი 2014 წლიდან იწყებს – ყირიმის ოკუპირებიდან, შემდეგ კი აგრძელებს რუსეთის არმიის შეჭრით უკრაინაში – 2022 წელს.

ვოლოდიმირ ზელენსკიმ ვლადიმერ პუტინს ცეცხლის შეწყვეტას სთავაზობს და იქვე ხაზს უსვამს, რომ თუ კრემლი დათანხმდება, ეს სრულიად შესაძლებელია. უკრაინის ლიდერი ასევე მზადყოფნას გამოხატავს გაგრძელდეს შეხვედრები სტივ უიტკოფთან და ჯარედ კუშნერთან ერთად, რომლებიც ამჟამად შეწყვეტილია, ირანთან ომის გამო. ვოლოდიმირ ზელენსკიმ ასევე სურს მოლაპარაკებაში ევროპული ქვეყნების ჩართვა, მაგალითად, შვეიცარიის, თურქეთის და რომელიმე არაბული სახელმწიფოს მონაწილეობაც. საერთოდ მან ადრეც მიმართა მსგავსი შეთავაზებით რუს ლიდერს, მაგრამ უშედეგოდ.

მართალია, ღია წერილის ადრესატს ვლადიმერ პუტინი წარმოადგენს, მაგრამ იქმნება შთაბეჭდილება, რომ ის დაწერილია დონალდ ტრამპის ყურადღების მისაქცევადაც. გარდა ამისა, გაურკვეველია, თუ რის მიღწევას უფრო მეტად ცდილობს ვოლოდიმირ ზელენსკი – მოლაპარაკების განახლებადაჩქარებას თუ პოტენციური მეტოქის დამცირებას.

წერილში სამშვიდობო მოლაპარაკების დაწყების შეთავაზებას თან ახლავს მწვავე დამცინავი კბენები ე.წ. „მკაცრ, ნებისყოფიან, პრინციპულ ლიდერზე“, რომელსაც სინამდვილეში იმის უნარიც კი არ აქვს, რომ უკრაინის დრონებისაგან მოსკოვი (დედაქალაქი) და სანკტ-პეტერბურგი (მნიშვნელობით მეორე ქალაქი) დაიცვას.

უკრაინის მეთაური თავის რუს კოლეგაზე 25 წლით უმცროსია. ანუ მან ეჭვი შეიტანა რუსეთის მმართველობის სტაბილურობაში, მისი ლიდერის ძალაუფლებაში და უნარში – სწორად მართავს თუ არა ხანდაზმული ვლადიმერ პუტინი სახელმწიფოს.

წერილში ასევე მოხსენიებულია რუსეთში მზარდი უკმაყოფილება ბენზინის დეფიციტის გამო, რომელიც უკრაინული დრონების ეფექტურმა მოქმედებამ გამოიწვია.

ამასთან, როგორც დამოუკიდებელი ანალიტიკოსების უმრავლესობა აცხადებს, ვლადიმერ პუტინს შიდა უწესრიგობები და რაიმე ანტისამთავრობო აქცია-მიტინგები სრულიად არ ემუქრება. პროკრემლურმა ექსპერტებმა ხაზი გაუსვეს ვოლოდიმირ ზელენსკის მიერ წერილში უხეშობისა და უტიფრობის გამოვლენას.

მაგალითად, სერგეი მარკოვმა, რომელიც ხშირად არის კრემლის რუპორი, ვოლოდიმირ ზელენსკის ბრალდება წაუყენა, რომ წერილში „იგი რუსეთის პრეზიდენტს შეურაცხყოფს და რუსეთის საზოგადოებაში დაპირისპირების გაჩენა-გაღვივებას ცდილობს“. სერგეი მარკოვის განცხადებით, ზელენსკის წერილი უზრდელურია, სავსეა ჰიპერტროფირებული თავხედობით და მუქარებით“ – შესაბამისად, ასეთ უტიფარ კაცს წერილობითი პასუხი არც უნდა გაეცეს.

როგორც ჩანს, ვოლოდიმირ ზელენსკის წერილს უფრო მეტად პიარის მიზანი ჰქონდა, ვიდრე საქმიანი შეთავაზებისა – სწორედ იმ დღეს უკრაინელმა დრონებმა სანკტ-პეტერბურგი დაბომბეს, რაც რუსეთის „ჩრდილოურ დედაქალაქში“ საერთაშორისო ეკონომიკური ფორუმის გახსნას დაემთხვა. უფრო ადრე, ვოლოდიმირ ზელენსკიმ, როგორც ცნობილია, ირონიულად მოიხსენია ის ფაქტი, რომ პუტინმა, უკრაინული დრონების სავარაუდო თავდასხმის გამო, მოსკოვში 9 მაისთან დაკავშირებული სამხედრო აღლუმი გააუქმა.

„ახლა ჩვენ ვხედავთ, რომ რუსებისთვისაც არ არის კომფორტული ისეთ რეალურ სიტუაციაში ცხოვრება, როგორშიც უკრაინელები ცხოვრობენ“ – აღნიშნავს წერილში **ვოლოდიმირ ზელენსკი.** მან ეჭვი გამოხატა აშშ-ის საშუამავლო საქმიანობის წარმატებაში და პუტინს ასე მიმართავს: **„ჩვენ გავიგეთ, რომ ალასკის შეხვედრის დროს თქვენ დონალდ ტრამპი უკრაინასთან და ევროპასთან დაკავშირებული საკითხების გადაჭრაზე დაგთანხმდათ, მაგრამ თვითონვე ხომ უკვე დარწმუნდით, რომ უკრაინული და ევროპული პრობლემები ანკორიჯში არ გადაწყდება“**

გაურკვეველია, რისი მიღწევა სურს ვოლოდიმირ ზელენსკის ასეთი წინააღმდეგობრივი მიდგომით – დათვის გაჯავრება უნდა მას თუ მშვიდობის მოწოდება. თუმცა ერთი რამ ცხადია: წერილის ტონს და დრონების პროვოკაციულ დარტყმას შეუძლია უკრაინელთა განწყობა აამაღლოს. წერილი ასევე შეიძლება იყოს სიგნალი აშშ-ის უპირველესი პერსონისათვის [დონალდ ტრამპისათვის], რომ მისი მეგობრის – ვლადიმერ პუტინის მდგომარეობა უარესდება. და ბოლოს, არ არის გამორიცხული, რომ რუსულ საზოგადოებაში უთანხმოება გაღვივდეს.

რაც არ უნდა იყოს, უკრაინაში დარწმუნებულები არიან, რომ რუსეთს თავისი სარაკეტო დარტყმებით უკვე არაფრის მიღწევა აღარ შეუძლია იმაზე მეტად, რაც უკვე მიღწეულია.

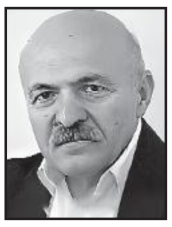

მოამზადა
სიმონ კილაძემ

საჯარო შეტყობინება აუქციონის დანიშვნის შესახებ

წინამდებარე შეტყობინებით, შპს „ემჯი ჰოლდინგი“, როგორც საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 302-ე მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული სპეციალისტი, ამ შეტყობინებაში მითითებულ კრედიტორს, სარეალიზაციო უძრავი ქონების მესაკუთრეს, მოვალეს და ნებისმიერ დაინტერესებულ პირს ატყობინებს, რომ საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 306-306[1]6 მუხლების საფუძველზე, კრედიტორ ს/ს „ლიბერთი ბანკის“ განცხადების საფუძველზე ატარებს მეორე აუქციონს ასაფ ვალიევის საკუთრებაში არსებულ იპოთეკით დატვირთულ უძრავ ქონებაზე.

აუქციონი ტარდება შემდეგი პირობებით:

1. უძრავი ნივთის მესაკუთრე: ასაფ ვალიევი (პ/ნ 28001012746), მარნეულის რაიონი, სოფელი შულავერი, 32-ე ქუჩა N2

2. უძრავი ნივთის ადგილმდებარეობა და მოკლე აღწერა: მარნეულის რაიონი, სოფელი შულავერი, 32-ე ქუჩა N2 მდებარე სასოფლო - სამეურნეო (საკარმიდამო) დანიშნულების მიწის ნაკვეთი დაზუსტებული ფართობით 1497 კვ.მ და შენობა-ნაგებობა N1 განაშენიანების ფართით 112 კვ.მ. (საკადასტრო კოდი: 83.08.11.714)

3. უძრავი ნივთის სამართლებრივი მდგომარეობა: უძრავი ნივთი არ არის დატვირთული გარდამავალი სანივთო ვალდებულებებით.

4. უძრავი ნივთის საწყისი ფასი: 32236 ლარი.

5. აუქციონის დაწყების თარიღი: 2026 წლის 8 ივნისი, 12:00 საათი.

6. აუქციონის დასრულების თარიღი: 2026 წლის 26 ივნისი, 14:00 საათი.

7. აუქციონის ჩატარების ფორმა და მონაცემები: ელექტრონული აუქციონი ინტერნეტ მისამართზე www.eauction.ge (განაცხადის N71271HZP128280026; აუქციონის ნომერი: 71271; ლოტის ნომერი: 1282800)

8. მოვალე: ასაფ ვალიევი (პ/ნ 28001012746), მარნეულის რ-ნი, ს. შულავერი, 32-ე ქუჩა N2

9. აუქციონის გამომცხადებელი სპეციალისტის სახელწოდება და მისამართი: შპს „ემჯი ჰოლდინგი“ (ს/კ 204572284), მისამართი: ქ. თბილისი, შარტავას ქ. N40, სართული 11.

10. აუქციონის პირობები:

10.1 აუქციონში მონაწილეობის მიღების უფლება აქვს ნებისმიერ პირს, მათ შორის, კრედიტორს, მოვალეს და მესაკუთრეს;

10.2 მესაკუთრეს ან ნებისმიერ პირს მესაკუთრესთან შეთანხმებით ან/და მესამე პირს, რომლის უფლებაც შეიძლება შეილახოს აუქციონის შედეგად, უფლება აქვს, აუქციონის ჩატარებამდე მოთხოვნის დაკმაყოფილებით თავიდან აიცილოს აუქციონი;

10.3 აუქციონში მონაწილეობის მსურველმა, აუქციონის დაწყებამდე უნდა წარმოადგინოს საბანკო გარანტია უძრავი ნივთის საწყისი ფასის 10%-ის ოდენობით, რომელიც უნდა უზრუნველყოფდეს აუქციონში გამარჯვების შემთხვევაში თანხის სრულად გადახდას. საბანკო გარანტიის ბენეფიციარი უნდა იყოს კრედიტორი ს/ს „ლიბერთი ბანკი“

10.4 აუქციონში გამარჯვებული პირი ვალდებულია, ქონების შეძენიდან 7 დღის ვადაში სრულად გადაიხადოს უძრავი ნივთის ღირებულება, რომელიც უნდა შეიტანოს შპს „ემჯი ჰოლდინგის“ საბანკო ანგარიშზე (სს „თიბისი ბანკი“, ანგარიშის ნომერი GE17TB1188736020100003). წინააღმდეგ შემთხვევაში აუქციონის შედეგები გაუქმდება და ჩატარდება ხელახალი აუქციონი. აუქციონში გამარჯვებულ პირს ქონებაზე საკუთრების უფლება წარმოეშობა ფასის სრულად გადახდის შემდეგ.

10.5 აუქციონი გაუქმდება, თუ აუქციონის შესახებ განცხადების შემტანი კრედიტორი უკან გაიტანს მას.

10.6 აუქციონი შეწყდება, თუ აუქციონის ჩატარებამდე მოვალე ან მესამე პირი, რომელიც უფლებამოსილია, დააკმაყოფილოს კრედიტორი, გადაიხდის მის დასაკმაყოფილებლად და ყველა სხვა ხარჯის დასაფარავად საჭირო თანხას.

10.7 ნებისმიერ პირს, ვისაც გააჩნია უფლებები სარეალიზაციო უძრავ ქონებაზე, ვალდებულია ამ უფლებათა დამადასტურებელი მტკიცებულებები წარმოადგინოს 2026 წლის 26 ივნისის 10:00 საათამდე.

საჯარო შეტყობინება აუქციონის დანიშვნის შესახებ

წინამდებარე შეტყობინებით, შპს „ემჯი ჰოლდინგი“, როგორც საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 302-ე მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული სპეციალისტი, ამ შეტყობინებაში მითითებულ კრედიტორს, სარეალიზაციო უძრავი ქონების მესაკუთრეს, მოვალეს და ნებისმიერ დაინტერესებულ პირს ატყობინებს, რომ საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 306-306[1]6 მუხლების საფუძველზე, კრედიტორ ს/ს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ლაზიკა კაპიტალის“ განცხადების საფუძველზე ატარებს პირველ აუქციონს პაატა სვირავას საკუთრებაში არსებულ იპოთეკით დატვირთულ უძრავ ქონებაზე.

აუქციონი ტარდება შემდეგი პირობებით:

1. უძრავი ნივთის მესაკუთრე: პაატა სვირავა (პ/ნ 19001053178), ზუგდიდის რაიონი, სოფელი კახათი

2. უძრავი ნივთის ადგილმდებარეობა და მოკლე აღწერა: ზუგდიდის რაიონი, სოფელ კახათში მდებარე სასოფლო - სამეურნეო (საკარმიდამო) დანიშნულების მიწის ნაკვეთი შენობა-ნაგებობასთან ერთად. მიწის ნაკვეთის დაზუსტებული ფართობი: 1800 კვ.მ. და შენობა N01/2 (საკადასტრო კოდი: 43.17.43.823)

3. უძრავი ნივთის სამართლებრივი მდგომარეობა: უძრავი ნივთი არ არის დატვირთული გარდამავალი სანივთო ვალდებულებებით.

4. უძრავი ნივთის საწყისი ფასი: 50558.84 ლარი.

5. აუქციონის დაწყების თარიღი: 2026 წლის 8 ივნისი, 12:00 საათი.

6. აუქციონის დასრულების თარიღი: 2026 წლის 26 ივნისი, 14:00 საათი.

7. აუქციონის ჩატარების ფორმა და მონაცემები: ელექტრონული აუქციონი ინტერნეტ მისამართზე www.eauction.ge (განაცხადის N71271HZP128289826; აუქციონის ნომერი: 71271; ლოტის ნომერი: 1282898)

8. მოვალე: პაატა სვირავა (პ/ნ 19001053178), ზუგდიდის რაიონი, სოფელი კახათი

9. აუქციონის გამომცხადებელი სპეციალისტის სახელწოდება და მისამართი: შპს „ემჯი ჰოლდინგი“ (ს/კ 204572284), მისამართი: ქ. თბილისი, შარტავას ქ. N40, სართული 11.

10. აუქციონის პირობები:

10.1 აუქციონში მონაწილეობის მიღების უფლება აქვს ნებისმიერ პირს, მათ შორის, კრედიტორს, მოვალეს და მესაკუთრეს;

10.2 მესაკუთრეს ან ნებისმიერ პირს მესაკუთრესთან შეთანხმებით ან/და მესამე პირს, რომლის უფლებაც შეიძლება შეილახოს აუქციონის შედეგად, უფლება აქვს, აუქციონის ჩატარებამდე მოთხოვნის დაკმაყოფილებით თავიდან აიცილოს აუქციონი;

10.3 აუქციონში მონაწილეობის მსურველმა, აუქციონის დაწყებამდე უნდა წარმოადგინოს საბანკო გარანტია უძრავი ნივთის საწყისი ფასის 10%-ის ოდენობით, რომელიც უნდა უზრუნველყოფდეს აუქციონში გამარჯვების შემთხვევაში თანხის სრულად გადახდას. საბანკო გარანტიის ბენეფიციარი უნდა იყოს კრედიტორი ს/ს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ლაზიკა კაპიტალი“

10.4 აუქციონში გამარჯვებული პირი ვალდებულია, ქონების შეძენიდან 7 დღის ვადაში სრულად გადაიხადოს უძრავი ნივთის ღირებულება, რომელიც უნდა შეიტანოს შპს „ემჯი ჰოლდინგის“ საბანკო ანგარიშზე (სს „თიბისი ბანკი“, ანგარიშის ნომერი GE17TB1188736020100003). წინააღმდეგ შემთხვევაში აუქციონის შედეგები გაუქმდება და ჩატარდება ხელახალი აუქციონი. აუქციონში გამარჯვებულ პირს ქონებაზე საკუთრების უფლება წარმოეშობა ფასის სრულად გადახდის შემდეგ.

10.5 აუქციონი გაუქმდება, თუ აუქციონის შესახებ განცხადების შემტანი კრედიტორი უკან გაიტანს მას.

10.6 აუქციონი შეწყდება, თუ აუქციონის ჩატარებამდე მოვალე ან მესამე პირი, რომელიც უფლებამოსილია, დააკმაყოფილოს კრედიტორი, გადაიხდის მის დასაკმაყოფილებლად და ყველა სხვა ხარჯის დასაფარავად საჭირო თანხას.

10.7 ნებისმიერ პირს, ვისაც გააჩნია უფლებები სარეალიზაციო უძრავ ქონებაზე, ვალდებულია ამ უფლებათა დამადასტურებელი მტკიცებულებები წარმოადგინოს 2026 წლის 26 ივნისის 10:00 საათამდე.

მაღალი დონის მინისტერიალი თურქეთში

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა დავით სონღულაშვილმა, თურქეთის რესპუბლიკაში სამუშაო ვიზიტის ფარგლებში, ფორუმის „ნულოვანი ნარჩენი“ ფარგლებში გამართული მაღალი დონის მინისტერიალის გახსნის ღონისძიებაში მიიღო მონაწილეობა.

„თურქეთის რესპუბლიკის პირველი ლედის პატრონაჟით გაიმართა უაღრესად მნიშვნელოვანი მინისტერიალი, რომელიც ნულოვანი ნარჩენების პოლიტიკასა და ნარჩენების მდგრად მართვას მიეძღვნა. დღევანდელ მსოფლიოში, როდესაც კლიმატის ცვლილება წარმოადგენს ერთ-ერთ უმთავრეს გლობალურ გამოწვევას, განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება ნარჩენების სწორ და ეფექტიან მართვას. ნარჩენების მდგრადი მართვა არის კლიმატის ცვლილების შერბილებისა და გარემოს დაცვის პოლიტიკის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი შემადგენელი ნაწილი. სწორედ ამ საკითხებს დაეთმო მინისტერიალი. განხილული იქნა არაერთი მნიშვნელოვანი და აქტუალური თემა, რომლებიც წარმოადგენს გლობალური გამოწვევის დაძლევის პროცესის მნიშვნელოვან ელემენტს“ – განაცხადა **დავით სონღულაშვილმა.**

ფორუმი „ნულოვანი ნარჩენი“ თურქეთის პირველი ლედის **ემინე ერდოღანის** ხელმძღვანელობითა და პატრონაჟით გაიმართა. ღონისძიება მისასალმებელი სიტყვით თურქეთის რესპუბლიკის სოფლისა და სატყეო მეურნეობის მინისტრმა **იბრაჰიმ იუმაკლიმ** გახსნა.

ფორუმის ფარგლებში გამართულ მინისტერიალზე განხილული იყო მოსავლის აღების შემდგომ ეტაპებზე სურსათის დანაკარგების შემცირების პრაქტიკული გზები, მიწოდების ჯაჭვების ეფექტიანობის გაზრდის შესაძლებლობები, თანამედროვე ლოგისტიკური ინფრასტრუქტურის განვითარების მნიშვნელობა, ასევე საჯარო და კერძო სექტორებს შორის თანამშრომლობის გაძლიერების საკითხები. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო ინოვაციური ტექნოლოგიებისა და ინვესტიციების როლს მდგრადი და ეფექტიანი სასურსათო სისტემების ჩამოყალიბებაში.

მინისტერიალის, რომელსაც 50 ქვეყნის 1600 წარმომადგენელი ესწრება, გახსნის ღონისძიებას დავით სონღულაშვილთან ერთად, მინისტრის მოადგილე ზურაბ ეზუგბაია და თურქეთის რესპუბლიკაში საქართველოს საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი არჩილ კალანდია დაესწრნენ.

ქალები ქმნიან ბიზნესს

თანამედროვე ბიზნეს სამყაროში ქალთა ეკონომიკური გაძლიერება და მათი ლიდერული პოტენციალის რეალიზება მდგრადი განვითარების ერთ-ერთი მთავარი პირობაა.

სწორედ ამ მიზნით, წარმატებული ქართული ბიზნეს ასოციაცია (SGBA) ბიზნეს სამიტის ფარგლებში ახალ, მასშტაბურ პროექტს იწყებს.

10 ივნისს, სასტუმრო „Pullman Tbilisi Axis Towers“-ში გაიმართება ფორუმი „ქალები ქმნიან ბიზნესს“, რომელიც ერთ სივრცეში მოუყრის თავს 100-ზე მეტ ქალ მეწარმეს, ინდუსტრიის ლიდერებსა და ექსპერტებს. **„ეს არ არის მხოლოდ ერთდღიანი ღონისძიება – ეს არის პლატფორმა, სადაც ქალები ქმნიან გრძელვადიან პარტნიორობებს, პოულობენ განვითარების ახალ გზებს და აძლიერებენ საკუთარ ბრენდებს“.**

ღონისძიების პროგრამა მაქსიმალურად არის მორგებული თანამედროვე ბიზნესის გამოწვევებსა და საჭიროებებზე. სამიტის ფარგლებში, მონაწილეები მიიღებენ წვდომას ისეთ მნიშვნელოვან რესურსებზე, როგორიც არის:

უფასო საგამოფენო სივრცეები: მცირე მეწარმეებს ეძლევათ უნიკალური შესაძლებლობა, უფასოდ წარადგინონ საკუთარი პროდუქცია ფართო აუდიტორიის წინაშე.

B2B პლატფორმა: **სპეციალურად გამოყოფილი სივრცე მომსახურების სექტორში მოღვაწე ბიზნესებისთვის, ახალი პარტნიორობებისა და კორპორატიული კავშირების დასამყარებლად.**

საგანმანათლებლო პანელები: წამყვანი სპიკერები ისაუბრებენ ბიზნესის ზრდისთვის კრიტიკულად მნიშვნელოვან თემებზე, მათ შორის: მარკეტინგი, ბრენდინგი, ხელოვნური ინტელექტი (AI), ადამიანური რესურსების მართვა (HR) და თანამედროვე ტექნოლოგიები. მედია მხარდაჭერა და ნეტვორკინგი: მონაწილეები შეძლებენ საკუთარი ცნობადობის ამაღლებას და გამოცდილების გაზიარებას სხვა წარმატებულ ლიდერებთან.

განსაკუთრებული საჩუქარი ორგანიზატორებისგან ღონისძიების მასშტაბურობასა და მის გრძელვადიან მიზნებზე მეტყველებს ის ფაქტიც, რომ ყველა მონაწილე საჩუქრად მიიღებს SGBA Business Club-ის წევრობას, რაც მათ აძლევს მუდმივ წვდომას ბიზნეს საზოგადოებასთან, საგანმანათლებლო რესურსებსა და ახალ ინიციატივებთან. ბიზნეს სამიტი „ქალები ქმნიან ბიზნესს“ საუკეთესო სივრცეა მათთვის, ვინც გეგმავს კიდევ უფრო დიდი ნაბიჯების გადადგმას, საკუთარი საქმის მასშტაბირებას და ძლიერი საქმიანი კავშირების ფორმირებას.

მიკედლებული ცხოველები და კედელს მიმდგარი ადამიანები

გოლოდროინდელი გამოკითხვებით, თელაველთა უმეტესობა ქალაქის მოუგვარებელ პრობლემათა შორის, უპირველესად, ქუჩის ძაღლების სიმრავლეს და მათ აგრესიულობას ასახელებს. თუ ნევროტიზმში არ ჩამეთვლება, არსებული ვითარების საილუსტრაციოდ შორს არ წავალ და ჩემი ოჯახის წევრებზე თავს გადამხდარს მოვყვები. მეუღლემ ქეთევან წამებულის ქუჩაზე ავტობუსის გაჩერებას მიაკითხა და წამში სამი ძაღლის ალყაში მოექცა.

მშველელიც არ ჩანდა.შორიახლოს სკამზე მჯდომი, ყველა ნიშნით ცხოველთა მიმკედლებელი ქალბატონი, რომლის ფეხებთანაც ცარიელი კონტეინერი იდგა, გულგრილად გასცქეროდა ქუჩას. „ეს კინო“ მას ეტყობა არაერთხელ ჰქონდა ნანახი. ბოლოს, ყველაზე პატარა და ანჩხლი ძაღლი, კოჭში სწვდა მსხვერპლს და გზას ბარაქა დააყარა. დაზარალებული კი გამვლელებმა ტაქსამდე მიაცილეს.

ამ ამბიდან რამდენიმე ხნით ადრე, ჩემი ქალიშვილი, სამსახურში მიემართებოდა.გიორგი ქუჩიშვილის და ცხრა აპრილის ქუჩების გადაკვეთაზე (ზუსტ მისამართებს შეგნებულად მივუთითებ, ნათქვამია – წინა კაცი უკანა კაცის ხიდიაო)ბევრისთვის ავადნაცნობი გრძელბეწვა ძაღლი გამოეკიდა ყეფით და წვივში უკმინა.იქვე ახლოს, მანქანაში მჯდომმა მიმკედლებელმა ქალბატონმა ფილოსოფოსის სიმშვიდით ანუგეშა დაზარალებული – რას ვიზამთ ასეთია ცხოვრებაო. ხმაურზე გამოსულმა, ფილოსოფიიდან შორს მდგომებმა კი ნაკმენის დასამუშავებლად სპირტი და ბამბა გამოიტანეს. დიახ, ასეთია ცხოვრება და ასეთად დარჩება, თუ არ გატარდება ქმედითი ღონისძიებები მდგომარეობის გამოსასწორებლად!არცთუ დიდი ხნის წინ მიღებულმა კანონმა შინაურ ბინადართა შესახებ,თითქოს უკეთესობის იმედი გააჩინა, მაგრამ ამაოდ და ამას თავისი მიზეზები გააჩნია.

კანონში „მიკედლებულ ცხოველს“ შემდეგი განმარტება ახლავს – გარკვეულ ტერიტორიაზე თავისუფლად ბინადარი ცხოველი,რომლის მეთვალყურეობას უზრუნველყოფს ცხოველის მიმკედლებელი. წინა შემთხვევებში ჩვენ ვნახეთ თუ რა ფასი აქვს მიმკედებლის „მეთვალყურეობას“. ერთადერთი რაც შეუძლია მიმკედლებელს, ეს ცხოველის გამოკვებაა, თუმცა ერთი შეხედვით ეს კეთილშობილური საქციელიც დიდ საშიშროებას შეიცავს. ნუ დაგვავიწყდება რომ ძაღლი მოშინაურებული მხეცია და მის ქცევას ინსტიქტები წარმართავს. ის ტერიტორია, სადაც ის იკვებება თუ კვებავენ სხვათათვის აღკვეთილია და თუ ვინმემ ახლოს გაივლის დაისჯება კიდეც.

მშობლიურ ქალაქში ჩამოსულმა ჩემმა შვილიშვილმა ილია ჭავჭავაძის ქუჩაზე მდებარე აღმზრდელ გერმანულ სკოლას მიაკითხა და თავისთავად მისასალმებელი ქმედების გამო, მწარედ დაისაჯა – მთელი ერთი თვე მოუწია გოგონას ნაკმენი ფეხის მკურნალობა. მომხდარის კვალად, როცა ადგილზე ჩავედი, იქ მყოფმა ტაქსისტებმა „დამამშვიდეს“ – კვირა არ გაივლის ამ ძაღლმა ვინმე არ დაგლიჯოსო. ისიც დაამატეს – შიგადაშიგ კი მოდის გურჯაანის თავშესაფარიდან ბრიგადა, მაგრამ აქ მაცხოვრებელთაგან რამდენიმე კაცი ძაღლის წაყვანაზე უარს ამბობსო.ესეც მიკედლებასთან დაკავშირებული დიდი უცნაურობაა – „გაერო“ უბრალო უმრავლესობით მსოფლიოში ომის და მშვიდობის საკითხებს წყვეტს, აგრესიული ძაღლის წასაყვანად კი თურმე კორპუსის მაცხოვრებელთა ასპროცენტიანი თანხმობაა საჭირო! ზოგადად, მიუსაფარ ცხოველებთან დაკავშირებული საკითხები ძლიერ არის რომანტიზებული, რაც ბოლო ჯამში ხელს უშლის მეტად მტკივნეული(პირდაპირი და გადატანითი მნიშნელობით) საკითხის მოგვარებას.

წლების წინ, ნადიკვრის უბანში(მეფეთ უბანში!) მფლობელმა „ინტურისტის“ სასტუმროს დანგრევა გადაწყვიტა. ვერაფერს იტყვი, კერძო საკუთრებაა! დანგრევით კი დაანგრია, მაგრამ ახალი ვერაფერი ააშენა. სწორედ აქ ნანგრევებზე დაიდო ბინა ყარაულებს მორჩენილმა ორმა ხვადმა და ერთმა ძუკნამ და მალე მათ რვა ლეკვიც შეემატათ. რამდენიმე თვეში თერთმეტი ძაღლი დიდ თავის ტკივილად ექცა ქალაქს. ხროვის გამოსვლა ნადიკვრის ქუჩაზე მოძრაობას აფერხებდა და ზოგჯერ კეტავდა კიდეც. არადა სწორედ ამ ქუჩის ბოლოშია მესამე სკოლა და თავად მუდამ ხალხმრავალი ნადიკვრის პარკი. ძაღლების მოცილება თავისი ნამატით აუცილებელ საჭიროებად იქცა, მაგრამ ერთ-ერთი (ყველაზე აქტიური) ცხოველთა დამცველი ქალბატონი კატეგორიულად ეწინააღმდეგებოდა ამას – ძაღლი სადაც დაიბადა, იქვე უნდა მოკვდესო. ანუ ბოდიში პოეტთან – „სადაც ვშობილვარ, გავზრდილვარ და მისროლია ისარი“-ო და ა.შ. ბოლოს მაინც საღმა აზრმა იმარჯვა და გურჯაანის ცხოველთა თავშესაფარის თანამშრომლებმა აღასრულეს თავისი რთული მოვალეობა, რისთვისაც დაგვიანებული მადლობა მათ თელაველებისგან! მაგრამ ცხოვრება ადგილზე არ დგას – დროდადრო ქალაქის სხვადასხვა ადგილებში კვლავ იბადებიან ლეკვები და მათ სოფლებიდან ამოყვანილი ე.წ. „ჩამოსმული“ ძაღლებიც ემატება. ეს სურათი ალბათ ბევრს უნახავს – დაძრულ მანქანას თავგამოდებით მისდევს პატრონისგან ნაღალატევი ყურშა. მაგრამ ამაოდ – მას მრავალი ხიფათით სავსე ქალაქური ცხოვრებასთან შეგუება ელის. უსულგულო ადამიანის გათვლა მარტივი და ზუსტია – თელავში გაძვალტყავებულ ძაღლს ვერ ნახავთ.ეს, რა თქმა უნდა, ღალატს არ ამართლებს და მისი ჩამდენი მკაცრად, უპირველეს ყოვლისა, ფინანსურად უნდა დაისაჯოს. ცხოველთა მიმტოვებელთა დადგენა, დღევანდელ ტექნიკურ პირობებში (სათვალთვალო კამერები, ფეისბუკი) სრულიად შესაძლებელია. ჯარიმის თანხა კი თავშესაფრს არ მოსჭარბდება.

ძაღლების სიმრავლე ქალაქის იმიჯს რომ აზიანებს ესეც ნათელია. ამას წინათ, ჩოლოყაშვილის ქუჩის დასაწყისში (აქ ცხოვრობს ქალაქში ყველაზე ცნობილი მიმკედლებელი, რომელიც თხუთმეტამდე ძაღლს მეურვეობს) სავალალო სურათს შევესწარი – ძაღლებით გარსშემორტყმული ზურგჩანთიანი ქალბატონი დახმარებას ითხოვდა. რამდენიმე კაცმა შევძელით მისი განთავისუფლება, ერთ-ერთმა კი შეშინებული სტუმრის ავტოსადგურამდე მიცილება იკისრა. პასუხად არაერთი მადლობა მოვისმინეთ, მაგრამ ეჭვგარეშეა, რომ კონკრეტული ტურისტი მეორედ თელავში ჩამომსვლელი არ არის და სხვებსაც გადააფიქრებინებს ამ ნაბიჯის გადადგმას.

ბოლოს და ბოლოს არც წაგება – მოგებაშია საქმე. ამ ბოლო დროს თელავში ბევრი რამ გაკეთდა კეთილმოწყობის კუთხით – მოასფალტდა ყველა კუთხე- კუნჭული, დაიდგა დამატებით ბუნკერები,მეეზოვეებსაც მეტი მონდომება დაეტყოთ (ალბათ გაზრდილი ანაზღაურების ხარჯზე!) წყალმომარაგებაც მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა, იგივე ითქმის გაზზე და ელექტროობაზე, მაგრამ ყველაფერი გვერდზე რჩება, როცა ძაღლები გიტევენ და გკმენენ! კარგია რომ მიღებულია გადაწყვეტილება ყველა მუნიციპალიტეტში თავშესაფარის მოსაწყობად, რომლებიც იფუნქციონირებენ საყოველთაოდ აღიარებული წესებით – ძაღლი რჩება თავშესაფარში, არ ბრუნდება დაჭერის ადგილას. აქვე ხდება მათი სტერილიზაცია და საჭიროების შემთხვევაში მიძინებაც. ვხვდები ბევრს ეს შეაკრთობს, მაგრამ უკეთესი გზა პრობლემის მოსაგვარებლად კაცობრიობას ჯერ არ მოუგონია.

ზურაბ არსენიშვილი.

P.S. არავინ იფიქროს, რომ ძაღლები არ მიყვარს! მე რომ მყეფარები მყოლია, ბევრმა ინატროს. ახლაც მყავს კარა (იტალიურად ლამაზს ნიშნავს, თუ არ ვცდები) ირლანდიური სეტერია. ერთი ამბით, ველოდებით 24 აგვისტოს დადგომას. გამგები გაიგებს!

სპორტი

ასე დაიწყო...

ზოგ-ზოგიერთებს რომ ჰკითხო, თურმე აპოკალიფსი გვიახლოვდება, მაგრამ თანამედროვე ქართული სახელმწიფოს მიერ მიღწეულ ლოკალურ წარმატებათა ფონზე ურწმუნო თომებს ვთხოვთ ფართოდ გაახილონ თანამემამულეთა პროგრესის შედეგად დაბრმავებული თვალები და ხასიათის ოდნავ მაინც გამოსაკეთებლად სპორტული ინფორმაციების ხშირ-ხშირად გაცნობით დაკავდნენ.

ამჯერად მათ ჩირქოვანი ბოლომიდან თავის დასაღწევად ბათუმში საზეიმოდ დახურული პირველი ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალის პერიპეტიებით ტკბობას ვთავაზობთ და, ვიმედოვნებთ, ამით მაინც გადაივადებენ გულყრასა და ვაი-ვიშს.

მაშ ასე: ზღვისპირეთში 12 რეგიონის 14-დან 17 წლამდე ასაკის 1200-მდე წარმომადგენელი შეიკრიბა, რაც, დაგვეთანხმებით, საშვილიშვილო ზოგადქართული მოვლენაა. დარწმუნებული ბრძანდებოდეთ – მათ შორის მრავლად იყვნენ მომავალი ჩემპიონები, თუმცა უფრო მნიშვნელოვნად გვესახება ვივარაუდოთ, რომ ისინი პიროვნული ღირსებებითაც არანაკლებ მისაბაძ მაგალითებად ჩამოყალიბდებიან. მართლაც, სპორტი ხომ უპირველესად ამით ფასობს, განსაკუთრებით კი – ოლიმპიური მოძრაობა.

საპრიზო სამეული: თბილისი, აჭარა, იმერეთი. გაგრძელება იქნება!

ჯაფარიძის კოლექცია

პარიზის პარალიმპიური თამაშების ბრინჯაოს პრიზიორმა ანა ჯაფარიძემ ამას წინათ ტაეკვანდოში ევროპის ჩემპიონატზე მოპოვებული პირველი ქართული ოქროთი გაგვახარა.

და აი, ჩვენი ქალთა ნაკრების ღირსეული ლიდერის მორიგი, ამჯერად იტალიური წარმატება – ამჯერად მან რომში გამართული მსოფლიოს თასის პრესტიჟული გათამაშების მორიგი ეტაპი მოიგო, თანაც ფინალში თითქმის ყველა უმაღლესი ტიტულის მფლობელი თურქი პრინციპული მეტოქე დაამარცხა. **ვულოცავთ!**

პარიზიდან – მადრიდში?..

რეალის საპრეზიდენტო არჩევნების წინ ფლორენტინო პერესმა პიროგა დადო, რომ გამარჯვების შემთხვევაში სამშაბათს ერთ-ერთ გრანდს სასურველ ვარსკვლავში 150 მილიონ ევროს შესთავაზებს, ცეცხლზე ნავთის დასასხმელად კი იქვე დაუმატა, რომ მისი რჩეული არც ოლისეა, არც დოკუ, არც ჰოლანდი და არც კეინი. მაშ, ვინ აუჩქროლა გული გალაქტიკოსების ფულის ტომარას? – წამოვიდა ვარიანტების წვიმა.

ბუნებრივია, სოციალური ქსელები წალეკა ვარაუდებმა – იქნებ **კვარა?** გაჟღერდა ასევე მისი პარიზელი თანაგუნდელების – **ჟოაო ნევეშისა** და **ვიტინიას** კანდიდატურები.

ყოველგვარი მიკიბ-მოკიბვის გარეშე უნდა ითქვას, რომ ხვიჩას ბრწყინვალე სეზონისა და მისი ბავშვობისდროინდელი ოცნების – ევროპული ფეხბურთის მონარქში თამაშის სურვილის გათვალისწინებით, აღნიშნულ ინფორმაციაში, ლოგიკურად, სენსაციური არაფერია, მაგრამ გვაფიქრებს მნიშვნელოვანი ფაქტორი; ესპანეთის დედაქალაქში **ჟოზე მოურინიუ** ბრუნდება და ჯერაც უცნობია მისი დამოკიდებულება 25 წლის ქართველის მიმართ. დიდი ალბათობით „განსაკუთრებულს" თვითნაბადი ტალანტისადმი სიმპათიები უნდა ამოძრავებდეს და არა გვგონია, კასტილიელთა მოქმედ ან მომავალ თავკაცს ეს არ ჰქონდეს გათვლილი.

მოკლედ, ცოტაც მოვითმინოთ...

და ამ დროს საქართველოს ეროვნული ნაკრების ახალმა კაპიტანმა ქვეყნის მთავარი გუნდის ისტორიაში მე-100 გამარჯვება და პირადად მისი 50-ე მატჩი თბილისის მიხეილ მესხის სტადიონზე ბაჰრეინთან გამართულ ამხანაგურ შეხვედრაში პენალტით გატანილი 23-ე გოლით აღნიშნა. იგი დაეწია **გიორგი მიქაუტაძეს**, ორივენი კი 3 ბურთით ჩამორჩებიან ჯვაროსანთა ჯერაც ბომბარდირს **შოთა არველაძეს**. დავძენთ, რომ ანგარიში **ლუკა ლოჩოშვილმა** გახსნა – 2:0.

ქალთა მუნდიალის შესარჩევი რაუნდი. საქართველო – ფარერები 2:3.

21-წლამდელთა სპარინგი. საქართველო – აშშ 0:1. პირველ ტაიმში 0:0-ზე **ნარიმანიძემ** ვერ გაიტანა პენალტი.

უხერხული მეტოქე

27 ივნისიდან 18 ივლისის ჩათვლით, საქართველო მსოფლიო რაგბის ახალგაზრდულ ჩემპიონატს მეორედ უმასპინძლებს. 2017 წელს თბილისსა და ქუთაისში გამართულმა ჩემპიონატმა, დღემდე ჩატარებულ ტურნირებს შორის, მსოფლიო რაგბისგან საუკეთესო შეფასება დაიმსახურა.

2008 წელს დაარსებულმა 20-წლამდელთა ჩემპიონატმა, ელიტურ რაგბს უკვე გამოუწრთო 500-ზე მეტი უმაღლესი დონის მორაგბე. მათგან რამდენიმე ათეული მოთამაშე, საკუთარი ჯადოქრობით სამუდამოდ იპყრობს ქომაგთა გულებს და კვირიდან კვირამდე ამყოფებს მათ მუდმივი მოლოდინის რეჟიმში, რათა კიდევ ერთხელ იხილონ თავიანთი კუმირის მორიგი გაელვება.

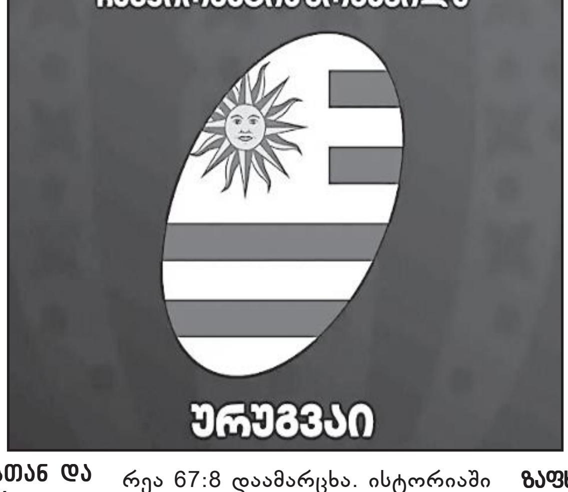

ურუგვაი

ურუგვაის 20-წლამდელთა ნაკრები მსოფლიო რაგბის ახალგაზრდულ ჩემპიონატში მეორედ ითამაშებს. ის „ა" ჯგუფში საქართველოსთან, სამხრეთ აფრიკასთან და უელსთან ერთად მოხვდა.

2009 წლის მსოფლიო რაგბის ახალგაზრდულ ჩემპიონატზე, ურუგვაიმ ხუთივე შეხვედრა დათმო, დაიკავა ბოლო ადგილი და ალაფაზე დაქვეითდა. მაშინ მას ჯგუფურ ეტაპზე ახალმა ზელანდიამ 75:0 მოუგო, რაც ამ გუნდის ისტორიაში ყველაზე დიდი სხვაობით მარცხია.

ურუგვაის 20-წლამდელთა ნაკრებმა პირველი ოფიციალური საერთაშორისო თამაში 2008 წლის ალაფაზე გამართა და სამხრეთ კორეა 67:8 დაამარცხა. ისტორიაში ყველაზე დიდი სხვაობით – 82:0, მან ამავე წელს იამაიკას მოუგო. მაშინ საქართველოს 20-წლამდელთა ნაკრები პირველად შეხვდა ურუგვაის და მეტოქემ, რომელიც საბოლოოდ ალაფის გამარჯვებული გახდა, 20:16 გაიმარჯვა.

მას შემდეგ უმცროსი ბორჯღალოსნები ურუგვაელ თანატოლებს ალაფის ფარგლებში კიდევ ორჯერ ეთამაშნენ და მეტოქე ორივეჯერ დაჯაბნეს: 2011 წელს მესამე ადგილისთვის 20:15, ხოლო 2015 წელს ჯგუფურ ეტაპზე – 46:12. 2015 წელს საქართველო ალაფის გამარჯვებული გახდა, 12 საუკეთესოს შორის აღზევდა და ურუგვაისთან მეოთხედ შერკინება ახლაღა მოუწევს.

□ლოს ტეროსმა□ (ურუგვაის ეროვნული ნაკრების თიკუნი) პირველი ოფიციალური თამაში 1948 წელს ჩილესთან, არგენტინაში გამართა და 21:3 გაიმარჯვა. ურუგვაის ნაკრებმა სარეკორდო გამარჯვება 2011 წელს პარაგვაისთან მოიპოვა (102:6), თავად კი ყველაზე დიდი სხვაობით 2005 წელს სამხრეთ აფრიკასთან (3:134) დამარცხდა.

□ლოს ტეროსს□ხუთ მსოფლიო თასზე უთამაშია – 1999, 2003, 2015, 2019 და 2023 წლებში. 2019 წელს ის სენსაციის ავტორი შეიქმნა, როდესაც ფიჯის ძლიერ გუნდს ყველასთვის მოულოდნელად 30:27 სძლია.

* * *

სამხრეთაფრიკული ზაფხულის ტესტების პირველი შეხვედრა.

აირლინგ ჰუმასი – შავი ლომი 36:46 (21:20). ესწრებოდა ბორჯღალოსანთა თავკაცი პიერ-ანრი ბრონკანი. 7 ლელო: გიორგაძე, ცირეკიძე (საუკეთესო მოთამაშე), პერანიძე, ციხისთავი, ქვათაძე, ტაბუცაძე და საჯარიმო ლელო.

საშინაო საქმე

ესპანეთის ლიგა ენდესას ნახევარფინალში ქართველი გულშემატკივარი ნამდვილ საკალათბურთო დერბის იხილავს □ თორნიკე შენგელიას □ბარსელონა□და გიორგი შერმადინის □ტენერიფე□ფინალის საგზურისთვის იბრძოლებენ.

თუმცა, ჩვენი ეროვნული გუნდის მოქმედი კაპიტნისა და ყოფილი ცენტრის უშუალო დუელს პარკეტზე ამჯერად ვერ ვნახავთ, ვინაიდან შერმადინი მკურნალობის გამო მოკლებულია შესაძლებლობას, პლეიოფის გადამწყვეტ ბრძოლებში კანარელებს დაეხმაროს.

□ტენერიფემ□მიმდინარე გათამაშებაში ნამდვილი სენსაცია უკვე გამოაცხო. რეგულარული სეზონის მერვე პოზიციაზე დამსრულებელმა კუნძულელებმა მეოთხედფინალურ ეტაპზე ტურნირის მთავარი ფავორიტი, პირველ ადგილზე გასული და ბოლო ორი წლის ჩემპიონი □ მადრიდის □რეალი□დაამარცხეს (სერია 2:1). □სამეფო კლუბთან□დაპირისპირების მესამე, გადამწყვეტ შეხვედრას მადრიდის □Movistar Arena□-მ უმასპინძლა, სადაც სტუმრებმა მეტოქე შთამბეჭდავი ანგარიშით, 107:95 გაანადგურეს.

საკუთარი სერიის ფინალური აკორდი სტუმრად □ბარსელონამაც□ეფექტურად შეასრულა, როდესაც □მურსიას□გადამწყვეტ მატჩში შანსი არ დაუტოვა □

100:76. კატალონიელთა სასტარტო ხუთეულში მყოფმა 34 წლის ქართველმა მძიმე ფორვარდმა, თორნიკე შენგელიამ, მოედანზე გატარებულ 24 წუთში მრავალმხრივი და პროდუქტიული თამაში აჩვენა, დააგროვა 12 ქულა, 5 მოხსნა, 4 პასი (რითაც საუკეთესო იყო თავის გუნდში), დაცვაში კი 2 ჩაჭრა და 1 დაფარება მიითვალა. თოკომ ორქულიანები მაღალი პროცენტით გამოიყენა (6-დან 4 ჩაგდება), ხოლო საჯარიმოს ხაზიდან უშეცდომოდ იასპარეზა და ოთხივე სროლა ზუსტად შეასრულა.

ცხელი ზაფხული

ერთ თვეში თბილისში ორთაბრძოლების დიდოსტატთა ვარსკვლავთცვენაა მოსალოდნელი – 11 ივლისს ჯიდაოების ორგანიზაცია რაფი საქართველოს დედაქალაქში მორიგ ელიტურ დონისძიებას გამართავს.

ტურნირის ფარგლებში მთავარი მოვლენა UFC-ში კარგად ნაცნობ მეტოქეებს – **მერაბ დვალიშვილსა** და **ჰენრი სეხუდოს** შორის დანიშნული დაპირისპირება იქნება. შეგახსენებთ, რომ ჩვენს ჩემპიონს ახალ ამპლუაში დებიუტი გასულ კვირაში **ფრენკ ედგართან** მოპოვებული გამარჯვებით ჰქონდა – 12:1(!).

უკვე ცნობილია, რომ მასპინძელთაგან მშობლიურ სარბიელზე **გივი მაჭარაშვილსა** და **ლადო ხინჩეგაშვილსაც** ვიხილავთ და არაა გამრიცხული მათ **გენო პეტრიაშვილიც** შეუერთდეს, ხოლო სტუმართაგან, სავარაუდოდ, **არმან ცარუკიანი, ხამზატ ჩიმაევი, კაილ სნაიდერი** და **აბდულრაშიდ სადულაევი** იფალავნებენ.

უსამძიმრებენ დაღუპული პოლიციელის ოჯახს

შინაგან საქმეთა სამინისტრო ღრმა მწუხარებას გამოთქვამს შიდა ქართლის პოლიციის დეპარტამენტის თანამშრომლის ბაქარ ბექაურის გარდაცვალების გამო, უსამძიმრებს დაღუპულის ოჯახსა და ახლობლებს, – ნათქვამია შსს-ს მიერ გავრცელებულ განცხადებაში.

მათივე ცნობით, გორის პოლიციის განყოფილების დეტექტივი ბაქარ ბექაური მიმდინარე წლის 7 ივნისს გარდაცვლილი იპოვეს სოფელ ატენში.

□გამოძიება სისხლის სამართლის კოდექსის 115-ე მუხლით მიმდინარეობს, რაც თვითმკვლელობამდე მიყვანას გულისხმობს. ფაქტთან დაკავშირებით გამოძიება საქართველოს პროკურატურამ დაიწყო□ – წერია განცხადებაში.

ავსტრიაში იქურდა, იტალიაში დააკავეს

იტალიელმა სამართალდამცავებმა დააკავეს 35 წლის ქართველი მამაკაცი, რომელსაც 30 000 ევროზე მეტი ღირებულების ნივთები ჰქონდა სახლებიდან მოპარული, – ინფორმაციას იტალიური მედია „ilrestodelcarlino“ ავრცელებს.

განყოფილებაში გადაყვანის შემდეგ გამოძიებით დადგინდა, რომ მამაკაცმა დანაშაული ავსტრიაში ჩაიდინა, თუმცა მისი დაკავება იტალიაში მოხდა. მამაკაცი გადაყვანილია ავსტრიაში. მიმდინარეობს გამოძიება.

გარდაცვლილია ექსკურსიის მიკრო-ავტობუსის მძღოლი!

რუსთავის ავტომაგისტრალზე მომხდარ ავტოსაგზაო შემთხვევას ერთი ადამიანის სიცოცხლე ემსხვერპლა. გავრცელებული ცნობით, გარდაცვლილია ერთ-ერთი მიკროავტობუსის მძღოლი.

მაგისტრალზე ერთმანეთს რამდენიმე ავტომობილი შეეჯახა, მათ შორის ექსკურსიის ორი მიკროავტობუსი, რის შედეგად ერთ-ერთი მიკროავტობუსის მძღოლი ადგილზე გარდაიცვალა. ექსკურსიაზე მიმავალი ბავშვები გარდაბნის მუნიციპალიტეტის სოფელი ქესალოს საჯარო სკოლის მე-2-ე კლასის მოსწავლეები არიან. თვითმხილველების თქმით მიკროავტობუსში 17-18 ბავშვი იმყოფებოდა და რამდენიმემ მსუბუქი დაზიანება მიიღო. შინაგან საქმეთა სამინისტრომ გამოძიება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 276-ე მუხლით დაიწყო, რაც ტრანსპორტის მოძრაობის უსაფრთხოების ან ექსპლუატაციის წესის დარღვევას გულისხმობს.

რუსთავში არასრულწლოვანმა 50 წლის კაცი მოკლა!

ინფორმაციას შინაგან საქმეთა სამინისტროში ადასტურებენ. არსებული ცნობით არასრულწლოვანი დაკავებულია. გამოძიება კი სსკ-ის 108-ე მუხლით მიმდინარეობს, რაც განზრახ მკვლელობას გულისხმობს. როგორც დაკავებული 15 წლის მოზარდის ოჯახის წევრები და ახლობლები აცხადებენ, ვიდრე პოლიციას ჩაბარდებოდა, მოზარდმა მშობლებს მომხდარის შესახებ უამბო.

ახლობლების თქმით, მოკლული მამაკაცი დასაქმებული იყო მშენებლობაზე. ის აზერბაიჯანიდან საქართველოში 2 დღის ჩამოსული იყო. მამაკაცმა არასრულწლოვანს შესთავაზა, გასამრჯელოს სანაცვლოდ მას მუშაობის პროცესში დახმარებოდა. მას შემდეგ რაც ერთ-ერთი მშენებარე ობიექტი დატოვეს, 50 წლის მამაკაცმა მოზარდს შესთავაზა, რომ რუსთავში, მის საცხოვრებელ სახლში წასულიყვნენ და ესადილათ. 15 წლის ბიჭის ახლობლების თქმით, მოკლულმა ის ბინაში ჩაკეტა და მასზე სექსუალური ძალადობა სცადა. არსებული ცნობით არასრულწლოვანი დაკავებულია. გამოძიება კი სსკ-ის 108-ე მუხლით მიმდინარეობს, რაც განზრახ მკვლელობას გულისხმობს.

სათამაშო ბიზნესის სფეროში ჯარიმები იზრდება!

სათამაშო ბიზნესის სფეროში სამართლებრივი პასუხისმგებლობა მკაცრდება და სანებართვო პირობების შეუსრულებლობისთვის დაწესებული ჯარიმების ოდენობები იზრდება.

მიღებული კანონპროექტის მიხედვით, სამორინეს მოწყობის ნებართვის მფლობელთა მიმართ ჯარიმის ოდენობა 7 000 ლარის ნაცვლად, 20 000 ლარით განისაზღვრა. სათამაშო აპარატების სალონის მოწყობის ნებართვის მფლობელთა მიმართ ჯარიმის ოდენობა 1 000 ლარის ნაცვლად, 10 000 ლარით განისაზღვრა. აზარტული კლუბის მოწყობის ნებართვის მფლობელთა მიმართ ჯარიმა 2 000 ლარის ნაცვლად, 10 000 ლარი იქნება.

აზარტული და მომგებიანი თამაშების მიწოდების ნებართვის მფლობელთა მიმართ ჯარიმის ოდენობა 2 000 ლარის ნაცვლად, 10 000 ლარით განისაზღვრება, ხოლო სისტემურ-ელექტრონული ფორმით სამორინეს, სათამაშო აპარატების და ტოტალიზატორის თამაშობების ორგანიზების ნებართვის მფლობელთა მიმართ დაწესებული ჯარიმა 7 000 ლარის ნაცვლად, 20 000 ლარი იქნება.

სვანებო, ვინ გასწავლათ ციფრული ვალუტის „გენერირება“?!

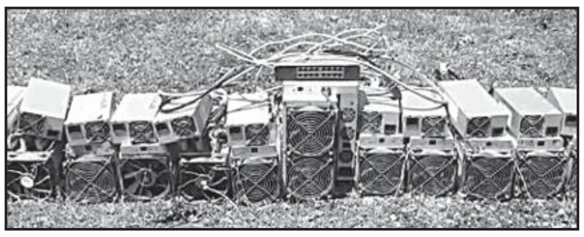

მესტიის მუნიციპალიტეტში 212 ე.წ. მაინერი ამოიღეს! შინაგან საქმეთა სამინისტროს სამეგრელო-ზემო სვანეთის პოლიციის დეპარტამენტის თანამშრომლებმა მესტიის მუნიციპალიტეტში ენერგორესურსით სარგებლობის წესების დარღვევის ფაქტებზე დაწყებული გამოძიების ფარგლებში ჩატარებული ჩხრეკების შედეგად დამატებით 17 ე.წ. მაინერი ამოიღეს.

ბოლო სამი დღის განმავლობაში, ჯამში, ამოღებულია 212 ე.წ. მაინერი. გამოძიებით დგინდება, რომ აღნიშნული მოწყობილობების საშუალებით ადგილობრივები დიდი რაოდენობით ელექტროენერგიის უკანონო და მართლსაწინააღმდეგო მოხმარებით სისტემატურად ახდენდნენ ციფრული ვალუტის გენერირებას და არალეგალური შემოსავლების მიღებას. გრძელდება საგამოძიებო მოქმედებები დანაშაულში მონაწილე სხვა პირების გამოვლენისა და მათ მიმართ შესაბამისი სამართლებრივი ღონისძიებების გატარების მიზნით.

სომხეთში ერევნის ყოფილი მერი დააკავეს

ერევნის ყოფილი მერი გაგიკ ბეგლარიანი მიმდინარე სისხლის სამართლის გამოძიების ფარგლებში დააკავეს, – ინფორმაციას ანტიკორუფციული კომიტეტზე დაყრდნობით გამოცემა □არმენპრესი□ავრცელებს. ბეგლარიანი ერევანს 2009-2020 წლებში მართავდა და 2012-2016 წლებში ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების მინისტრი იყო, ის უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენებასა და ფულის გათეთრებაშია ბრალდებული. ანტიკორუფციულმა კომიტეტმა სასამართლოს ბეგლარიანის წინასწარი პატიმრობის მოთხოვნით მიმართა, სხვა დეტალები ამ დროისთვის ცნობილი არ არის. როგორც ცნობილია, სომხეთში ასევე დააკავეს ოპოზიციური პარტიის, □ძლიერი სომხეთის□ექვსი წევრი.

ვახტანგ ვეფხვაძე და რეზო კობაიძე ოჯახებით ღრმა მწუხარებით იუწყებიან უახლოესი მეგობრის

გოჩა მალანიას

გარდაცვალებას და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

დაკრძალვა ყაზბეგის მუნიციპალიტეტის სოფელ სიონში 9 ივნისს, სამშაბათს, 14:00 სთ.

რადიოლეგენდა, ჩემპიონი და მეგობარი — ალექსანდრე თეიმურაზოვი

ორმოცი დღის წინათ, 2 მაისს, თბილისის საავადმყოფოში გარდაიცვალა ადამიანი, რომლის სახელიც ათწლეულების განმავლობაში მსოფლიოს ასობით ათასი რადიომოყვარულისთვის ორიენტირი იყო. ბატონი ალექსანდრე ივანეს ძე თეიმურაზოვი, ცნობილი 4L5A, D4B, D44TT რადიო ნიშნებით და ისტორიული სიგნალებით UF6FFF და RFOFWW. მსოფლიოს რადიომოყვარულებმა დაკარგეს მაღალკვალიფიციური რადიოოპერატორი, ნიჭიერი ინჟინერი და კარგი მეგობარი.

ალექსანდრე თეიმურაზოვი დაიბადა 1956 წლის 26 ნოემბერს, თბილისში. მამამისი, ივანე თეიმურაზოვი, რადიოინჟინერი იყო, ხოლო დედა, მარია თეიმურაზოვა-ბაიბურთიანი, ა.ს. პუშკინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის კურსდამთავრებული, თბილისის ერთ-ერთ სკოლაში მუშაობდა. ალექსანდრე ავლაბარში, თელავის ქუჩაზე გაიზარდა. ის სახლთან ახლოს მდებარე 90-ე სკოლაში სწავლობდა, შემდეგ კი საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის რკინიგზის ტრანსპორტის ფაკულტეტზე ჩააბარა და წარმატებით დაამთავრა.

ალექსანდრე თეიმურაზოვმა რადიოსპორტში მონაწილეობა 12 წლის ასაკში დაიწყო. მალევე გახდა საქართველოს ეროვნული რადიო გუნდის წევრი, ხოლო 1968 წელს საბჭოთა კავშირის ეროვნულ ნაკრებში შეიყვანეს. 2000-იანი წლების დასაწყისში ალექსანდრე თეიმურაზოვმა განახორციელა პროექტი, რომელმაც სამუდამოდ შეცვალა გლობალური რადიომოყვარულთა შეჯიბრებების ლანდშაფტი. ატლანტის ოკეანეში, კაბო-ვერდეს კუნძულ სან-ვისენტეს მონტე-ვერდეში, მან ააშენა უნიკალური D4B სადგური, ტექნიკური შედევრი.

ა. თეიმურაზოვის წყალობით, კაბო-ვერდესა და ატლანტის ოკეანის სხვა კუნძულების ტერიტორია რადიო რუკებზე □ცარიელ წერტილად□ აღარ ჩანდა. სპორტული კარიერის განმავლობაში ალექსანდრე თეიმურაზოვმა არაერთხელ მოიგო საქართველოს, საბჭოთა კავშირის, ევროპისა და მსოფლიო ჩემპიონატი, იყო მსოფლიო რეკორდსმენი. ალექსანდრე თეიმურაზოვმა წარმატებით გააერთიანა რადიოსპორტის სიყვარული მასშტაბური რადიოაპარატურის ბიზნესთან. მის მიერ დაარსებული კომპანია, AT Communication, მსოფლიოში ერთ-ერთ წამყვან საკომუნიკაციო აღჭურვილობის მიმწოდებლად გადაიქცა.

მისი თბილისური ბინის კარი ყოველთვის ღია იყო კოლეგებისა და რადიომოყვარულებისთვის მთელი მსოფლიოდან. რადიოსიხშირეები, სადაც ალექსანდრე თეიმურაზოვის სტაბილური სიგნალი გადაიცემოდა, დღეს უჩვეულოდ მშვიდია. თუმცა, მისი მემკვიდრეობა ცოცხლობს მის მიერ შექმნილი გადამცემებით და ლეგენდარული აღჭურვილობით, რომელიც დღესაც ფართოდ გამოიყენება.

ვახტანგ მუმლაძე, წოვინარ ნაზაროვა, ზვიად მუხაშავრია, ერიკ სიმონიანი, ავთანდილ ჯიქია, ანატოლი მათიაშვილი, პრემისლ ვეცერა, ჯონ რობინსი.

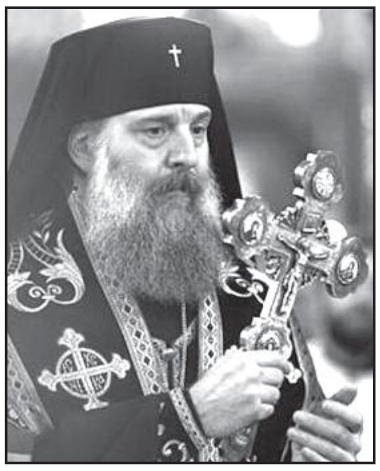

პატრიარქი დიდი პატრიარქის ტრადიციას განაგრძობს!

სამების ტაძარში საყოველთაო ნათლობა გაიმართა. ყოველთა წმინდანთა ხსენების კვირას კათოლიკოს-პატრიარქმა ლიტურგია სამების საკათედრო ტაძარში ჩაატარა, წირვის შემდეგ კი იქადაგა.

□7 ივნისს უწმინდესმა და უნეტარესმა, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა, მცხეთა-თბილისის მთავარეპისკოპოსმა და ბიჭვინთისა და ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტმა შიო III-მ თბილისის ყოვლადწმინდა სამების სახელობის საპატრიარქო ტაძარში დიუშენის კუნთოვანი დისტროფიის მქონე ბავშვები და მათი ოჯახის წევრები აზიარა და დალოცა□, □ნათქვამია გავრცელებულ ინფორმაციაში.

შიო მესამე ილია მეორის ტრადიციას განაგრძობს. კათოლიკოს-პატრიარქის მიერ მესამე და შემდგომი ბავშვის მონათვლის 73-ე ეტაპი სამების საკათედრო ტაძარში გაიმართა. დემოგრაფიული მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად, მშობლების სურვილის შემთხვევაში, პატრიარქი ოჯახში დაბადებულ მესამე და მომდევნო შვილს ნათლავდა.

უწმინდესის და უნეტარესის ლოცვა-კურთხევით

კულტურის სამინისტროს მხარდაჭერით, ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრში, საქართველოში ქრისტიანობის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადების 1700 წლისთავისადმი მიძღვნილი ფესტივალი გაიხსნა.

კონცერტში მონაწილეობდნენ: სამების საკათედრო ტაძრის საპატრიარქო/სახელმწიფო კამერული გუნდი და საფესტივალო ორკესტრი დირიჟორ **სვიმონ ჯანგულაშვილის** ხელმძღვანელობით. შესრულდა საგუნდო მუსიკა და გუსტავ მალერის სიმფონია N10 (დერიკ კუკის რედაქცია).

ღონისძიების ფარგლებში, საქართველოს კულტურის მინისტრმა დამსწრე საზოგადოებას სიტყვით მიმართა.

ქორეოგრაფიულმა ანსამბლმა „არგინეთმა“ მესამე საპრიზო ადგილი მოიპოვა

ბათუმის სახელმწიფო მუსიკალურ ცენტრში აჭარის კულტურის სამინისტროს ორგანიზებით აჭარის სიმღერისა და ცეკვის ბავშვთა ფოლკლორული ანსამბლების ოლიმპიადის დასკვნითი გალა კონცერტი და დაჯილდოების ცერემონია გაიმართა, – ინფორმაციას ხულოს მერია ავრცელებს.

მესამე საპრიზო ადგილი მოიპოვა ხულოს კულტურის ცენტრთან არსებულმა ბავშვთა ქორეოგრაფიულმა ანსამბლმა □**არგინეთმა**□ ხელმძღვანელი **სულხან ფასანიძე.** ჯილდო გამარჯვებულებს ხულოს მუნიციპალიტეტის მერმა **ვახტანგ ბერიძემ** გადასცა.

მძღვანელი **ლაშა გოგიტიძე.** გრანპრი გამარჯვებულებს აჭარის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარემ, **ცოტნე ანანიძემ** გადასცა; ბათუმის ბავშვთა ქორეოგრაფიული ანსამბლი □ცერული□და მისი ხელმძღვანელი **ნათია შალიკაშვილი**. უმაღლესი ჯილდო გამარჯვებულებს აჭარის კულტურის მინისტრმა **ელისო ბოლქვაძემ** გადასცა.

მეორე საპრიზო ადგილი დაიკავა **ბათუმის ზაქარია ფალიაშვილის სამუსიკო სასწავლებელთან არსებულმა ვაჟთა ფოლკლორულმა ანსამბლმა,** რომლის ხელმძღვანელია **გურამ მალაყმაძე.** ჯილდო საქართველოს პარლამენტის წევრმა **ანზორ**

ოლიმპიადის ფარგლებში უმაღლესი ჯილდოს □ გრანპრის მფლობელები გახდნენ:

ანზორ ერქომაიშვილის სახელობის **შუახევის სალოტბარო სკოლა** და მისი ხელმძღვანელი **ეთერ დარჩიძე.** ჯილდო გამარჯვებულებს აჭარის მთავრობის თავმჯდომარემ **ზურაბ პატარაძემ** გადასცა.

ბათუმის ქორეოგრაფიული ანსამბლი □**ლაშქარი**□და მისი ხელ-

ბოლქვაძემ გადასცა. აჭარის რეგიონში სიმღერისა და ცეკვის ბავშვთა ფოლკლორული ანსამბლების ოლიმპიადის მთავარი მიზანია ტრადიციული ხელოვნების, ქართული ხალხური სიმღერისა და ცეკვის პოპულარიზაცია, ახალგაზრდა თაობაში ეროვნული კულტურისადმი ინტერესის გაღრმავება, ნიჭიერი შემსრულებლების გამოვლენა და შემოქმედებითი გამოცდილების გაზიარება.

თეონა დოლენჯაშვილის □ „მე-მერსოს“ წარდგენა გაიმართება

9 ივნისს, 19:00 საათზე, თეონა დოლენჯაშვილის ახალი წიგნის □□მე-მერსოს“ წარდგენა გაიმართება. ორგანიზატორების ინფორმაციით, ავტორი ისაუბრებს წიგნის შექმნის პროცესზე, უპასუხებს აუდიტორიის შეკითხვებს და გასცემს სამახსოვრო ხელმოწერებს.

2024 წელს, შემოქმედებითი სარეზიდენციო მობილობით თეონა დოლენჯაშვილი იმყოფებოდა საფრანგეთში. პროგრამა განხორციელდა საქართველოს ფრანგული ინსტიტუტის მხარდაჭერით.

ორი ქვეყანა □საქართველო და საფრანგეთი. ორი გმირი □მარია და კრისტო. ორი □უცხო□და ორი ამბავი იქ, სადაც ცხოვრება წინააღმდეგობაა, სიყვარული კვდება, ძალადობა ნორმად იქცევა და თავისუფლებას გაქცევით მოიპოვებ. რომანი მოგვითხრობს ადამიანებზე, რომლებიც ყოველდღე ებრძვიან ყოფის სიმძიმეს და, სიზიფესავით, კვლავ და კვლავ მიაგორებენ ცხოვრების ლოდს მთის წვერისკენ. ალბერ კამიუს პერსონაჟების მსგავსად, აბსურდულ სამყაროში მათთვის მხოლოდ ერთი არჩევანი არსებობს □არ დანებდნენ და მაინც აიტანონ ძირს დაგორებული ლოდი არსებობის მთაზე. **მისამართი: ფაბრიკა Rooftop, ეგნატე ნინოშვილის ქ. N8.**

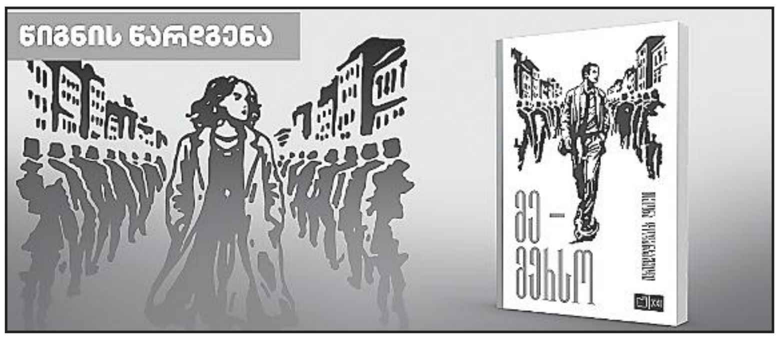

საბავშვო ევროვიზიაზე საქართველოს „რანინას“ გამარჯვებული წარადგენს!

საქართველოს პირველი არხის ეთერში პროექტ □რანინას□გრანდიოზული ფინალი გაიმართა. □რანინას□მეცხრე სეზონის გამარჯვებული 9 წლის დავით ლომიძე გახდა.

დავით ლომიძე საქართველოს საბავშვო ევროვიზია 2026-ზე წარადგენს. პროექტის ფინალში, დავით ლომიძესთან ერთად, ლილიანა ჩაჩანიძე და გიორგი ნასყიდაშვილი მონაწილეობდნენ.

ფინალურ ტურში კონკურსანტებმა რევაზ ლაღიძის უკვდავი მელოდიები შეასრულეს. მუსიკალური ვერსიების ავტორია მაესტრო ზვიად ბოლქვაძე. საბავშვო ევროვიზია 2026 მალტაში 24 ოქტომბერს ჩატარდება.

საქართველოს რესპუბლიკა

გამომცემელი და მთავარი რედაქტორი
სპარტაკ კობულია
(599-36-00-35)

რედაქტორის მოადგილე
მამუკა ვაშაკიძე
(597-22-07-04)

შემოქმედებითი ჯგუფი:
ალეკო ასლანიშვილი,
თემურ ქორიძე,
ოთარ ტურაბელიძე,
გია პლატონიშვილი.

პიარისა და მარკეტინგის მენეჯერი
რუსუდან კობულია
(577-77-27-17)

ტექნიკური რედაქტორი:
კახა ქორიძე.

სტილისტ-კორექტორები:
ნაირა კეკელია,
მაია იორამაშვილი.

ოპერატორი
შორენა გვილია.

გაზეთის განახლებული ლოგოს ავტორი
გიორგი ნადარეიშვილი.

მისამართი:
თბილისი,
აკაკი წერეთლის N116

წერილები გამოგზავნეთ ელექტრონულ მისამართზე:
sak@sak.ge

გაზეთი დამოუკიდებელია და ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპით. რედაქციის აზრი, შესაძლოა, არ ემთხვეოდეს ავტორთა მოსაზრებებს.

ფაქტების სიზუსტეზე პასუხისმგებელია ავტორი. საავტორო უფლებები დაცულია. რედაქცია პასუხს არ აგებს სოციალური ქსელიდან და სხვა მედია-საშუალებებიდან გადმოგებჭდილ, ან უცხოური პრესიდან თარგმნილი მასალების, ფაქტების, ინფორმაციის სიზუსტეზე.

იბეჭდება სტამბა
„ტორში“
ზიგზაგის ქუჩა N6

uac(უაკ)070.4(479.22)
C–323
2 009882 689431

რეკლამისთვის დარეკეთ:
577-77-27-17
rkobulia29@gmail.com
ნებისმიერი თანხა ჩარიცხეთ ანგარიშზე:
GE90BG0000000538329790

მომდევნო ნომერი გამოვა ხუთშაბათს, 11 ივნისს